SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
"LIETUVA"
Išeina kas Pětnyčia, Chicago, Illinois.
Prenumerata Suvienytose Valstijose, Kanadoje ir Meksikoje ..... — $2.00 metams
Kitose viešpatystėse ..... — $3.00 „
Prennmerata turi būti apmokėta iš viršaus. Metas prenumeratai skaitosi nuo dienos išsirašymo laikraščio, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų prekių reikia klausti per laišką.
Visuose reikaluose adresuokite teip:
A. OLSZEWSKI,
924 33-rd Street, Station 60, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY
"LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Subscription in the United States, Canada and Mexico ..... — $2.00 a year
Subscription to Foreign countries ..... — $3.00 a year
Advertising rates on application.
Address all communications to
A. OLSZEWSKI,
924 33-rd Street, Station 60, CHICAGO, ILL.

Nr. 6 — CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 9 d. Vasario (February.) 1906 m. — Metas XV

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Revoliucija Maskolijoj.

Vokietijos laikraščiuose patilpo straipsnis vieno vokiečio, gyvenančio Maskvoj, apie buvusias senoje Maskolijos sostapilėj žmonių skerdynes. Straipsnis tas bepusiškas, aprašo vien Maskvos sukilimą, aprašymas paremtas vien ant buvusių atsitikimų. Autorius rašto užtikrina, kad skerdynes, savo žiaurumu, pagimdė ypač caro atsiųstas admirolas Dubasov be noro revoliucijonierių.

Revoliucijonierius labiausiai suerzino suareštavimas Peterburgo revoliucijos vadovų, o padrąsino susibuntavoję du kariumenės regimentai. Revoliucijos vadovai užsimanė pabandyti, ar prie susibuntavojusių regimentų neprisidės daugiau kareivių. Todėl surengė žmonių pasikėlimą, parengė ant gatvių barikadas, tikėdamiesi, kad į žmonių pusę pereis bent susibuntavoję kariumenės regimentai. Ant kariumenės, vienok, apsiriko, prie bunto ne tik nepristojo daugiau kariumenės, bet ir jau susibuntavoję du regimentai pasidavė valdžių norams ir šaudė drauge su kitais į žmonis. Mat, kaip iki šiol, nors Maskolijoj susibuntavojo jau ne mažai kariumenės regimentų, bet jie sukilo paprastai dėl netikusio valgio ir sunkios tarnystos, be joklų svarbesnių siekių. Kaip tik randas pažada duot geresnį valgį, ketina išpildyti kitus, gana menkus, kareivių reikalavimus, susibuntavoję kariumenės regimentai pasiduoda. Teip buvo ir Maskvoj. Pirmose dienose mušiuose užmusė kelis šimtus žmonių, kas minias labai suerzino.

Revoliucijonierių vadovai, pamatę, kad susipratimo terp kareivių dar nėra, kad ant kariumenės dar negalima revolincijos remti, prisakė žmonėms liautiesi besipriešinimo, apleisti barikadas ir išsiskirstyti, bet įerzintų žmonių negalima buvo suvaldyti. Jie gynė toliau užimtas barikadas. Buvo daug atsitikimų, kur kareiviai per ištisą dieną bombordavo revoliucijonierių apleistas barikadas, už kurių buvo keli maroderai ir nesuprantanti pavojaus gatvių vaikai.

Kada tikri, disciplinuoti revoliucijonieriai liovėsi nevaisingo besipriešinimo ir išsiskirstė, nepaklausę vadovų prisakymo žmonės dar tris dienas gynėsi už barikadų ir rengė naujas. Revoliucijonierių kovoje žuvo, sulyginant nedaug, daugiau buvo Dubasovo kvailumo aukų. Ant jo prisakymo artilerija bombordavo per ištisas dienas namus, kuriuose niekada nė jokių revoliucijonierių nebuvo, kur pulkai praeivių buvo nuo šuvių pasislėpę. Nekaltų, nedalyvavusių visai maištuose žmonių Maskvoj žuvo daugiau negu revoliucijonierių. Skerdė žmonis kareiviai admirolo Dubasavo, skerdė teipgi valdžių suorganizota ir apginkluota juodoji šimtinė. Teip dalykams stovint, negalima kalbėti apie suvaldymą revoliucijos Maskvoj, ten tikro revoliucijonieriško sukilimo dar nebuvo, buvo vien išbandymas kariumenės.

Minėto straipsnio autorius mena, kad tikra revoliucija užgims vėliaus ir nepranašauja, kad ją galima but žiaurumu suvaldyti, žmonės turi gauti tą, ko reikalauja.

Tuli lietuviai atsišaukė į maskolišką randą reikalaudami, kad Vilniuje butų parengtas universitetas, kuriame profesoriai galėtų skaityti lekcijas lietuviškoj, lenkiškoj, maskoliškoj ir baltrusiškoj kalbose. Ministeris tam pritaria.

Varšavos jenerał-gubernatorius gazdina Lenkijos valsčius bausmėms iki 3000 rublių, jeigu juose ir valsčių suduose butų įvesta lenkiška arba lietuviška kalba vietoj maskoliškosios. Žinoma, caro tarnai galėtų nubausti už tai vieną arba ir kelis valsčius, bet jeigu tą darytų visi valsčiai, tąsyk jau bausti butų pavojinga. Vilniaus jenerał-gubernatorius jau tokių kvailų padavadijimų išduoti iki šiol neišdryso, o Lietuvoj veik visuose valsčiuose žmonės įvedė lietuvišką kalbą, išvaikė maskolius raštininkus ir mokintojus. Ir Lenkijoj gal išmoks šio-to geresnio caro jenerał-gubernatorius, ne vien kvailus padavadijimus išdavinėti. Jeigu geruoju nesusipras, tai išmokys jį žmonės.

Vidaus ir tiesų ministeriai apdirbo naujas tiesas baudimui politiškųjų nusidėjėlių. Už užpuolimus ant urėdninkų, žandarų, valdžių šnipų, — apkaltinti, sulyg tų tiesų, bus atiduoti kariškiems sudams, kurie gali juos ant pakorimo nuspręsti. Mat civiliški sudai negali ant nužudymo nuspręsti, kadangi tiesų kodekse tokios bausmės nėra, tai sudijimui politiškųjų įveda kariškus sudus, kurie nė jokių tiesų neprisilaiko.

Pas carą pereitą sanvaitę atsilankė mažai žemės turinčių kaimiečių deputacija ir meldė duoti jiems daugiau žemės. Caras ukininkus mokino godoti privatišką savastį, bet žadėjo iš ukiškojo banko skolinti pinigus nusipirkimui žemės nuo privatiškų savininkų. Atsisveikindamas, caras pasibučiavo su deputacijos vadovu, vadino ukininkus savo broliais. Gerinasi mat kaimiečiams, kadangi bijosi jų pasikėlimo. Mat ant pavasario daugelyj vietų Maskolijoj laukia bado, o jį greičiausiai pajunta kaimietis, kuris net geruose ir tvarkos metuose negali privalgyti. Alkanas gi, kaip visi žino, neužsilaiko ramiai. Net valdžios Maskolijoj ant pavasario laukia kaimiečių sukilimo, todėl caras bučiuojasi su kaimiečiais, tikėdamas tuom nuo savę jų piktumą nukreipti ant kitų, ypač ant laisvės reikalaujančių. Šį pavasarį gal užgimti Maskolijoj toki kraujo praliejimai, kokių ant žemės seniai nebuvo.

Ir dvarponiai, matyt, laukia kaimiečių sukilimo. Odesos pavietyj didelių dvarų savininkai skubinasi išparduoti dvarus ukininkams, žemę parduoda net už pusę prekės, bet reikalauja, kad pinigai butų užmokėti auksu, kadangi Maskolijos iždas neturi aukso uždengimui popierinių pinigų, todėl tie turės dar labiau nupulti negu laike turkiškos karės. Amerikos lietuviai gerai padarytų, jeigu persergėtų savo gimines ir draugus, turinčius popierinius pinigus, kad juos apsikeistų ant aukso, kol randas dar iškeičia; ateis laikai, kad to negalės padaryti, auksą turės taupyti mokėjimui palukenų nuo svetur užtrauktų skolų, kadangi užrubežiuose popierinių pinigų kreditoriai neims.

Kijevo, Charkovo, Ekaterinoslaviaus gubernijose jau užgimė kaimiečių maištai. Ukininkai išvaikė iš daugelio dvarų tarnus, kerta ponų girias be pasiklausimo.

Nors randas užtikrina, jog latvių revoliucijos dienos suskaitytos, bet dar, turbut, toli iki jos suvaldymo. Rodosi, vienok, kad atėjus čia daugiau kareivių, ištikro, randas ima viršų ant latvių; gal, vienok, teipgi buti, kad latviai, turėdami mažiau ginkluotų vyrų, nestoja jau į didelius mušius, bet išsiskirstė į mažus pulkelius ir netikėtais užpuolimais alsina ir demoralizuoja caro kariumenę. Caro jenerolai žiaurumu stengiasi nugązdinti Latvijos gyventojus.

Jenerolas Orlov ir Sologub viename tik pavietyj į porą dienų išdegino 17 latvių kaimų teip, kad tik degėsiai rodo kur kaimų buta. Marienburge kareiviai, pagavę vieną iš menkesnių latvių vadovų, be sudo jį sušaudė, sugriovė keturis namus, kuriuose, kaip manė, revoliucijonieriai turėdavo susirinkimus. Į Dinaburgą atgabena nuolatai pilnus latvių vagonus, kuriuos veja laukan iš tėvynės ir gabena ant apsigyvenimo į šiaurinius Maskolijos kraštus ant vargo ir bado. Valdžių žiaurumas, vienok, iki šiol nenugazdino latvių, dar daugelis apskričių yra revoliucijonierių rankose, o jau neva suvaldytuose apskričiuose pasikėlėliai persikėlė į girias, kur pasekmingiau gali kovoti su didesnėms rando pajiegoms.

Prilankus Maskolijai vokiški Berlyno laikraščiai garsina, buk Latvijos dvarponiai, kurių dvarai likosi išnaikinti, veda tarybas su Berlyno bankieriais, nuo kurių nori pasiskolinti pinigų atstatymui išnaikintų dvarų. Jeigu ta žinia butų teisinga, tai ji ištikro rodytų, kad randas ant latvių ima viršų, nes kitaip bankieriai neskolintų pinigų. Galbut, vienok, kad tokia žinia tyčia maskoliško rando agentų paleista pakėlimui užrubežiuose Maskolijos kredito, o ji to kredito labai reikalauja.

Lenkijoj areštuoja pulkus žmonių. Lodziuje suareštavo su viršum 400 ypatų. Keliose vietose rado bombų krautuves.

Revoliucija apėmė jau veik visą Siberiją, nuo Vladivostostoko iki Uraliaus kalnų. Nežinia teipgi kaip užsilaiko esanti dar Mandžurijoj armija. Iš ten neateina nė jokios žinios. Revoliucijonieriai apvaldė didesnę dalį Siberijos geležinkelio ir vagonų, todėl suvaldymui revoliucijos nelengva atsiųsti kariumenę, o pačioj Siberijoj kareivių mažai. Irkutske likosi suareštuotas caro laivynės admirolas Michin.

Ant Kaukazo teipgi revoliucijonieriai gana tvirtai laikosi. Randas vis garsina, jog pergalėjo revoliucijonierius, bet jie, kaip laikėsi, teip ir laikosi. Kaip kur jie pasitraukė prieš didesnes rando pajiegas nuo geležinkelio į kalnus, kur gintiesi leugviau, bet ir geležinkelis nuo Tifliso į Baku dar ne rando rankose. Čia randas vėl bandė supiudyti mahometonus su armėnais, bet šiuom kartu jau piudymai išdavė vaisius, kokių piudytojai nesitikėjo: armėnai susitaikė su totoriais ir drauge atsiliepė prie caro, reikalaudami, kad butų nuo vietos tuojaus prašalintas caro vietininkas Voroncov-Daškov, kadangi jo ir jo pagelbininkų buvo surengtos armėnų ir totorių skerdynės mieste Baku ir kituose Kaukazo miestuose.

Varšavoj kareiviai ant gatvių areštuoja be jokios priežasties pulkus žmonių, krato kišenius praeivių. Gubernatorius uždėjo po 3000 rublių bausmės ant tų kromų savininkų, kurie neturės maskolisko šildo.

Kad kaip nors nukreipti žmonių atidą nuo kylančių visur maištų, randas pagarsino rinkimą atstovų į garsią Wittės užmanytą dumą. Bet kokl gal but rinkimai ten, kur valdžios neduoda žmonėms liuosai rinktiesi, apkalbėti ne jau svarbesnius politikos, bet net rinkimų reikalus, kur areštuoja ne vien susirinkusius, bet ir praeivius. Neįstabu todėl, jeigu liberalai ir socijalistai boikotuoja tą dumą ir rinkimuose pats nedalyvauja. Tokiose sanlygose ką galima išrinkti? Išrinktiems juk negalima nė krašto reikalavimų išaiškinti. Randas, žinoma, visoms pajiegoms stengsis, kad į dumą kuodaugiausiai patektų jo įnagių ir tarnų. Tokia duma žmonių negal užganėdinti, jie turi kovoti toliau už visuotiną, slaptą balsavimą.

Mieste Selcuose, Lenkijoj, vienuose namuose expliodavo dinamitas. Expliozijos daug žmonių likosi užmuštų.

Pietinėj Maskolijoj, ypač Kijeve, reakcijos pasekėjai vėl siundo minias ant žydų.

Prancuzija.

Prancuzijoj randas pradėjo surašinėti bažnyčių turtus. Daugelyj vietų dėl to buvo riaušės, katalikai ir kunigai nenorėjo urėdninkų įsileisti, reikėjo šaukti žandarus. Susirėmimuose minių su policija ir žandarais, daug žmonių likosi sužeistų.

Nors susirinkę mieste Algeciras Europos ir Amerikos delegatai apsvarstyti Morokko reikalus nesiskubina kelti klausymus, apsvarstant kuriuos, išeitų į aikštę nesutikimai terp Vokietijos ir Prancuzijos, bet artinasi laikas, kada ir tokių klausymų negalima bus išvengti. Svarbiausi nesutikimai bus už suorganizavimą policijos dabojimui tvarkos. Prancuzija reikalauja, kad prižiurėjimas tvarkos dabotojų jiems butų pavestas, bet Vokietija ant to nesutinka, kadangi tąsyk Morokko atsirastų po Prancuzijos globa; prancuzai vėl nesutinka ant Vokietijos užmanymo, kad tos policijos prižiura butų pavesta terptautiškai komisijai, kadangi tąsyk Vokietija galėtų apvaldyti kokį Morokko kraštą. Amerika užmanė, kad organizavimas tvarkos dabotojų butų pavestas Prancuzijai ir Išpanijai, bet ir ant to Vokietija nesutinka. Iki šiol tie klausymai dar delegatų susirinkime nebuvo pakelti, neutrališkų kraštų delegatai tik privatiškai paduoda nesutinkančių pusių delegatams savo užmanymus.

Austrija.

Austrijos randas niekaip negali su Vengrija susitaikyti. Ciecorius pasiulytus tulus kalbiškus paliuosavimus Vengrijai, jos partijos atmetė. Ką dabar ciecorius darys, nežinia. Laikraščiai mano, kad jis suspenduos konstituciją ir bandys valdyti Vengriją teip kaip Maskolijos caras. Toks valdymo budas, vienok, galėtų pagimdyti atvirą pasikėlimą Vengrijos ir naminę karę. Ko griebsis todėl Austrijos ciecorius, nežinia.

IŠ LIETUVOS.

Iš Latvijos.

Rygoj policija susekė suokalbį ant gyvasties jenerał-gubernatoriaus Sologubo ir kitų augštų urėdninkų. Suareštavo daug prie suokalbio prigulėjusių, o dar daugiau gal visai nekaltų žmonių.

30 d. sausio, pulkas ginkluotų revoliucijonierių užpuolė ant kalėjimo, peršovė sargus kareivius, išlaužė duris ir paliuosavo visus politiškuosius nusidėjėlius. Kalėjime buvo pusė rotos kareivių, bet jie nespėjo nė ginklų paimti. Terp užpuolikų buvo daug moterių.

Iš Naumiesčio, Suv. gub..

Čia bandyta užmušti policijos perdėtinį Paprovskį, bet tas nepasisekė. Policija paskui padarė kratą žydų sinagogoje ir rado joje paslėptus ginklus. Už tai ant miesto žydų valdžia uždėjo bausmę 1500 rubl..

Pirmiejie revoliucijos laimėjimai.

Jau baigiasi metai nuo to laiko, kada visoje Maskolijos viešpatystėje prasidėjo terp visų luomų smarkus judėjimas; jis augo ir tebeauga. Pradžia jam duota caro ir jo biurokratijos politikos nepasisekimais. Jie pirmą smugį gavo ant Jalu krantų, paskui, juo toliau juo daugiau smugių krito ant jų kietų sprandų. Nepasisekimai karo lauke, apsireiškusios valdininkų vagystės, jų silpnybė ant visų pozicijų, pralietasis žmonių kraujas, veltui išmesti milijonai, sujudino tebesnaudžiančius žmonis, padidino visų revoliucijoniškų gaivalų energiją; revoliucijonieriams teko gausi medėga ir gera dirva.

Pirmasis buržuazijos žingsnis prieš biurokratiją apsireiškė 7 lapkričio žemiečių rezoliucijose. Bankėtai su savo rezoliucijomis, gyvesni straipsniai laikraščiuose ir prisidėjęs visur judėjimas, prispyrė carą išleist pažadėjimus 12 d. gruodžio. Pažadėti lengva, bet išpildyti sunku. Caras nenorėjo ir, pasilikdamas savavaldžiu, negalėjo išpildyti savo pažadėjimų. Nesulaukdami permainų, žmonės ėmė jų reikalauti, kad ir nulenkdami dar kartais galvą prieš carą. Ant to caras atsiliepė 9 d. sausio ištikimųjų karėlvių kulkomis. Tai buvo naujas pamokinimas tų, kurie dar tikėjo carui. Pralietas kraujas atsiliepė visuose viešpatystės užkampiuose štraikais. Teisybė, daugumoje vietų štraikininkai statė tik ekonomiškus reikalavimus, o kai-kur tai jokių reikalavimų nestatė. Tos sausio dienos daug žmonių pamokino, parodė aiškiai, ko nori caras, kaip jis žiuri į žmonis, į jų reikalavimus. Minių susipratimas ėmė augti; visur ėmė kilti įvairioj formoj įvairųs reikalavimai. Caras, savo sostą gelbėdamas, norėdamas žmonių judėjimą nuraminti, pažadėjo leist žmonėms atstovus rinkti; o tuo tarpu leido kreiptis į jį per ministerių tarybą su visokiais sumanymais ir reikalais. Pasipylė vadinamosios peticijos. Ir iš Lietuvos jų nemaža liko nusiųsta; vieni prašė, kiti reikalavo; vienų smulkųs buvo norai, kitų gana rimti ir svarbųs. Ne pro šalį čia bus pažymėti, kad musų vadinamiejie taikiejie inteligentai iš Peterburgo ir Rygos visų lietuvių vardu pasiuntė nužemintus prašymus; jų pageidaujamos reformos labai mažos.

Tasai peticijų laikas svarbus tuo, kad žmonės, neva legališkai elgdamiesi, pratinosi savo reikalus svarstyti valdžios nesiklausdami, tankiai valdžios trukdomi. Tie susirinkimai ir susitarimai žymiai pakėlė žmonių sanmonę. Caro valdžia, kaip paprastai, formoje malonės suteikdama trupučiuką tiesų, norėjo nuraminti sukilusius gaivalus. Išrinko tą, kas visų nuskriaustųjų buvo labiausiai reikalaujama. Per Velykas pažadėjo saužinės laisvę. Ta „malonė" mažai ką tenuramino, nes tuojau ta „laisvė" liko susiaurinta įvairiais viešais ir slaptais cirkuliarais.

Revoliucijinis judėjimas augo ir stiprėjo. Norėdamas nuraminti kai-kuriuos gaivalus musų krašte, gegužės mėn. caras leido žemę pirkti ir liuosiau lietuvių ir lenkų kalbą vartoti. Ir vėl greit išėjo aikštėn ir mažai tesusipratusiems politiškai, kad tai tik monai, kad menka nauda iš tų caro „malonių."

Tuo tarpu organizuojasi įvairių professijų atstovai, teipgi žemiečių ir miestų išrinktiejie. Susivažiavimuose svarsto politiškus ir ekonomiškus visos valstybės ir įvairių kraštų reikalus. Tveriasi sanjungos, sanryšiai; jų programai ir susivažiavimų rezoliucijos aiškina plačiai visuomenęi svarbiausius reikalus. Prasideda kaskart tankiau, kaskart skaitlingesnius daryti susivažiavimus be valdžios leidimo. Tokiu budu, de facto, įvykinamos buvo gyvenime laisvės — žodžio, susirinkimų ir draugijų.

Ir Lietuvoj atsirado nemaža susivienijimų arba atskirų sanjungų skyrių, kaip antai: inžinierių ir techninkų, geležinkelių tarnų, advokatų, moterių etc.

Buvo lietuvių susivažiavimai: kovo mėnesyj, su žinomoms jau rezoliucijoms Vilniuje, paskui, liepos mėnesyj, Kaune, per gegužinę —Šiauliuose. Mišytriejie susirinkimai lietuvių, žydų, lenkų ir baltrusių ir gi keletą kartų buvo. Jie nevaisingi liko, terp kitų priežasčių, dėlto, kad lietuviai reikalavo autonomijos Lietuvai etnografiškose ribose, o kitų tautų reprezentantai reikalavo autonomijos istoriškaijai Lietuvai. Ginčai terp tųdviejų pakraipų užimdavo daug laiko ir kits kito nepertikrino. Grynai lietuvių du sanryšiu išdygo: moterių ir mokytojų; projekte yra ukininkų sanryšis.

Jei prie to viso pridėsime šiek tiek laisvesnę spaudą, kuri išmetė ant rinkos daugybę gana populiariškos literaturos, politikos ir visuomenės klausimus aiškinančios, tai nesistebėsime, kad teip trumpame laike visos valstybės užkampiuose prasiplatino susipratimas ir reikalavimas pamatinių reformų.

Caro valdžia tuo tarpu gavo galutiną smugį Tolimuose Rytuose ties Cušima. Jos autoritetas ir kreditas amžinai žuvo. Nepasikakinimas prasiplatino terp kariumenės ir valdininkų. Vis tankiau ir tankiau tenka girdėti apie kareivių pasipriešinimus. „Potemkino" sukilimas galutinai atvėrė caro valdžios supūvusį kuną. 6 (19) d. rugpiučio, manifestas, caro dumai pamatus duodantis, nebegalėjo nuraminti visuomenės, per vėlai jis užgimė; pernai jis gal dar butų kuriam laikui nuraminęs daugelį žmonių. Tasai manifestas dabar davė tik naują progą išrodymui visų caro valdžios norų; jis parodė carizmo silpnybę ir tą, kad jis net buržuazija nepasitiki. Jeigu jis butų ja pasitikėjęs, tai butų davęs dumai ne patarimo, bet sprendimo balsą; o tada, su jos pagelba, galėtų po senovei viešpatauti. Išreiškęs savo nepasitikėjimą net buržuazijai, caras nė jos visos nenuramino. Buržuazija ėmė bruzdėti, ėmė visur platint reikalavimą, kad patariamosios caro dumos pirmoji diena taptų paskutiniąja. Iš sykio ir kai-kurie valdžios priešai ėmė silpniau bekalbėti, — „Osvobožderiije" tai net patarė eit į dumą, negriaut rinkimų.

Bet, išsijudinusi iš pamatų, plati, gili žmonių jura, jau nebegalėjo nurimti — jai, jos apačioms — darbininkams ir jos šviesioms viršunėms — inteligentijai, neduota jokių tiesų. Todėl tai vos tik dviem mėnesiam praslinkus, pasaulei pasirodė nauja galinga spėka — visuotinas štraikas. Apie jį ką tik buvo minėjęs Bebelis paskutiniame parteitage: jis nurodė, kad organizuotasis proletarijatas gali kovoti už savo politiškas tiesas nauju ginklu — visuotinu štraiku. Rusų valstybėje jis, galima sakyt, netikėtai pasirodė gyvenime; sakau, netikėtai, nes nieks nė manyte nemanė, kad jis apims ne tik geležinkelius ir dirbtuves, bet ir įvairių įvairiausias įstaigas,

net valdžios kanceliarijas. Tasai naujas revoliucijos aktas nedaug kraujo praliedamas, pavertė ant žemės caro valdžią, smarkiai įžeidė ją. Manifestas 17 spalių pažada laisvę žodžio, susirinkimų, draugijų, sanžinės ir žmogaus nepaliečiamybę; pažada, kad be žmonių atstovų nebebus nė vienas įstatymas leidžiamas; pažada duot į rankas žmonių atstovams kontrolę valdžios darbų.

Vis tai caras žada. Bet tuo tarpu visi įstatymai pasilieka seniejie. Todėl ištikrųjų dar tebeturime senąją tvarką; tik tiek, kad caras jau nebeturi spėkų savo pažadėjimų atsiimti, susipratusios minios nebeatiduos to, ką iškovojo. O jei pamėgintų kas trukdyti pažadėtąsias reformas, tai susilauks didesnio, baisesnio, nes geriau organizuoto štraiko.

Dabar visų susipratusiųjų priedermė stiprint organizacijas, kuogreičiau organizuot plačias minias, stumt pirmyn prasidėjusią revoliuciją. Visų dabar priedermė susijungt ir suvienytomis spėkomis galutinai prispirt valdžią prie sienos ir išplėšt iš jos žmogaus ir valstiečio tiesų gvaranciją ir paimt patiems žmonėms valdžią į savo rankas sutvėrimui naujo politiško surėdymo ant demokratiškųjų pamatų paremto.

Iš „Varpo."

Lietuvos moterių susivienijimas.

Du metu atgal keletos moterių galvose prašvito mintis, kad, kadangi pas visas atgyjančias tautas prie jų atgyjimo labai daug prisidėjo moters, ir pas mus Lietuvoj moters turi aktyviškiau dalyvauti judėjime ir turi jos susiorganizuoti, nors minių apšvietimą pasiimti į savo rankas.

Paskirti buvo vieni metai moterių darbų programo apgalvojimui ir, kad tie metai nepražutų, per tą laiką jos pačios turėjo apsišviesti tautos dalykuose ir stengties padaryti savo namus tikrai lietuviškais. Metas praslinko.... tie metai musų gyvenime padarė tokias permainas, apie kurias męs nė nesapnavome — atsistojom ant revoliucijos slenksčio. Žmonės pradėjo gyviau krutėti. Šių metų gegužinė, 13 d. birželio, jau atvirai pavirto į Lietuvos inteligentijos sueigą, kur terp kit-ko apie 50 atvykusiųjų moterių susirinko pasikalbėti, pasiklausyti prirengtųjų referatų. Pora sąvaičių prieš gegužinę, Mintaujos moterių ratelis sustatė susivažiavimo programą, stengėsi jame užkliudyti maždaug visas puses moterių klausimo.

Medegai ir laikui stokuojant, kai-kurie klausimai visai nebuvo pajudinti. Iš perskaitytųjų referatų kai-kurie buvo gražiai ir rimtai apdirbti. Buvo paskaitytas programas rusų moterių susivienijimo kovai už lygias su vyrais tiesas. Buvo apskelbta, kad, norint, galima prisidėti prie rusų moterių susivienijimo, teipgi ir su lenkėmis Lenkijoj. Apie lenkes buvo jau žinoma, kad jos susivienijo, tik jų programo neturėjome. Visas susirinkimas buvo užklaustas, ar gerai butų įsteigti Šiauliuose informacijos biurą, kuris prirengtų medegą ir patirtų, kaip stovi dalykai kitose šalyse. Kas iš susivažiavusiųjų panorėtų gauti reikalingas sau žinias, galėtų kreipties į tą biurą.

Atsirado opozicija, kuri reikalavo tuojaus šutverti pamatus naujosios organizacijos, jeigu nenorime, kad susirinkimas pasiliktų bergždžias, nes sunku yra kitą kartą susivažiuoti iš visų Lietuvos kampų. Daugumas teip buvo pailsę, kad nebenorėjo klausyti, ir rodė į tą informacijos biurą kaipo į tokį centrą, kurs turi viską aprupinti; bet kokiu budu, liko neišrišta.

Ant to pasibaigė susirinkimas ir išsiskirstė. Opozicija, vienok, nepanorėjo, kad musų susirinkimas pasiliktų tik kaipo malonus pasikalbėjimas, ir tą pačią dieną vakare teatre susirinko moterių burelis, kurs nusprendė, kad, norint, idant darbas eitų, reikia butinai vėl susirinkti ne vėliau kaip už mėnesio ir susiorganizuoti, susivienyti vardan doriškos, politiškos ir ekonomiškos laisvės, pastačius sau kaipo svarbiausią užduotį — platinti apšvietimą, teipgi tautišką ir politišką susipratimą. Parodymui, kad opozicija neniekina informacijos biuro, buvo prašyta paklausti jo, ar sutiks sušaukti susirinkimą ir ar priims ant savęs tarpininkystę terp moterių, kurios panorės pristatyti savo programo projektą tam susivažiavimui ir ar išdirbs iš tos medegos tam tikrą programą; vienu žodžiu, norėta, kad informacijos biuras paimtų ant savęs ir organizacijos biuro priedermes. Informacijos biuras sutiko. Praslinkus porai sanvaičių, jis pranešė, kad pradėjo funkcijonuoti.

Vilniuje, 30 d. birželio, lietuvės buvo pakviestos dalyvauti terptautiškame susirinkime, kurio užduočia buvo pakelti protestą prieš Buligino sustatytą caro dumos projektą. Tas protestas turėjo buti paduotas per rusų moterių susivienijimą; šis turėjo pristatyti jį žemiečių susivažiavimui — 6 d. liepos, 1905 metų. Kiekvienos tautos moterių ratelis išdirbo savo protestą. Lietuviškame proteste buvo trumpai pasakyta, kodėl tas projektas caro dumos netikęs ir paaiškinta, kad musų tauta gal tik pasikąkinti, jeigu turės autonomiją Lietuvos etnografiškose ribose su seimu Vilniuje, išrinkto visuotinu, slaptu, lygiu ir betarpišku balsavimu. Lenkės pasijuto baisiai užgautos, kad lietuvės užsimano autonomijos Lietuvos etnografiškose ribose, kad tas prieštarauja jų kulturiškiems reikalams, nes lenkų tauta bus tada padalinta į tiek daug dalių, kad nustos savo spėkų: „Įsitėminkite tik, jau dabar turime 3 priešų užimtas dalis: Vokietijoj, Austrijoj ir Rusijoj. Dabar pačioj Rusijoj reikalauja sau atskirai sau autonomijos Lenkų žemė etnografiškose ribose, čia vėl atsiskirs Lietuva, Baltarusija, Ukrajina! Lenkai nėkuomet ant to nesutiks! Turi buti autonomija Lietuvos ir Baltarusijos drauge, ypač tos Baltarusijos dalies, kuri buvo po lenkų kulturos įtekme, tai yra Minsko, Gardino, Mogilevo, Vitebsko ir dalis Vilniaus gubernijų. Tie baltarusiai patys savo susirinkime netoli nuo Minsko išreiškė savo norą neatsiskirti nuo Lietuvos ir turėti vieną su ja seimą Vilniuje."

Lietuvės, vienok, atkakliai laikėsi savo, buvo joms lenkių pasakyta, kad turi išeiti, nes jų nuomonės su kitų nuomonėmis nesutinka. Žydės prašė pasilikti; bet pirmsėdė pasakė, kad, jeigu nesutiksime drauge siųsti protestą, tai nutarta, kad kiekviena tauta siųstų skyrium.

Apie tą atsitikimą buvo pranešta informacijos biurui ir prašyta, jei jau nenorėtų prisidėti, kad nors kelią parodytų, kaip pasiųsti į Moskvą musų protestą, po kuriuom pasirašė 230 su viršum ypatų. Biuras tęsė su atsakymu, galų gale pasakė, kad jau vėlu ėsą ir — kelio jos nežinančios.

Bet gi vilnietės nusiuntė savo protestą į Maskvą, kurs buvo labai maloniai priimtas moterių susirinkimo.

Vėl praėjo kiek laiko.

Maskvietės, norėdamos prilaikyti su mumis ryšius, atsiuntė visokias informacijas ir užkvietimą dalyvauti delegačių susivažiavime pirmoj pusėj spalių mėnesio.

Reikėjo dabar šaukties prie visuomenės. Vilnietės nenorėjo vienos atsiliepti; todėl paėmė jos ant savęs iniciatyvą sušaukti platesnį susirinkimą išdirbimui programo ir nutarimui, ar prisidėti prie rusių susivienijimo ar ne. 22 ir 23 d. rugsėjo visuotinas susirinkimas išdirbo žemiau paduotąjį programą. Buvo nutarta neįeiti į rusių susivienijimą kaipo skyrius, bet susidėti su jomis ant federatyviškų pamatų, kaip lygios su lygiomis, prižadėta padėti, kiek galėsime, visuose jų darbuose, kurie neprieštaraus musų programui, o palies ir musų reikalus. Visą tą buvo pavesta pranešti musų atstovei į biurą rusų moterių susivienijimo, jo gerai valiai buvo pavesta kviesti ar ne musų atstoves į delegačių susivažiavimą.

25 d. rugsėjo dar įvyko terptautiška sueiga Vilniuje; joje dalyvavo drauge su vilnietėmis ir viešnės atvykusios į visuotiną susirinkimą. Susirinkimo tikslas buvo: susipažinti su programais veikiančiųjų Vilniuje moterių ratelių ir išaiškinti, kaip kiekvienas ratelis atsineša prie caro dumos. Pasirodė, kad visos buvo už boikotą ir sutiko sueigos vardu pareikalauti nuo Vilniaus miesto rinkikų, kad jie, kaipo netikri krašto atstovai, atsisakytų nuo rinkimų, o reikalautų federatyviško Rusijos surėdymo ir sušaukimo Vilniun Įsteigiamojo Susirinkimo išrinkto visuotinu, lygiu, slaptu ir betarpišku balsavimu be skirtumo lyties, tautos, tikėjimo ir luomų.

28 d. rugsėjo protestas trijose kalbose tapo prezeso rinkikų susirinkimo perskaitytas.

25 d. rugsėjo buvo pakeltas užmanymas paturėti Vilniaus daktarų sanitarų projektą, įneštą į miesto tarybą, panaikinti reglamentaciją. Moters dar nuo savęs pridėjo reikalavimą panaikinti paleistuvystės namus. Tam tikslui nusprendė rinkti parašus, kurie priduos stiprybę moterių reikalavimui.

Tokia yra istorija pradžios susivienijimo Lietuvos moterių. Gana sunkiai ėjo jo pagimdymas. Ar tolesnis veiklumas bus vaisingas, ar moters susipras, pakils iki žmogaus idejalo, tą parodys ateitis.

„Varp."

Demokrato balsas.

Tankiai tenka girdėti, kad demokratai neturi programo, kad nežinia, kas jie toki, ko jie nori, ant ko jie remiasi. Atsiranda net tokių, ką musų raštus skaitydami, nesigėdi pavadinti mus monarchistais. Su tokiais, žinoma, nėra ko kalbėtis, tokiems nėra ką aiškinti. Jie turi savo ypatingus pašalinius reikalus, dėl kurių neapsimoka jiems teisybės žiurėti. Jie persitikrinę, kad teisybės žiurėdami, nepraplatys savo firmos, nepasipelnys.

Man tapi dabar tie, kuriems neteko matyti musų programinių raštų seniau išleistų. Todėl pasiryžau atkartoti ir paaiškinti tą, kas jau buvo skelbiama.

Musų nuomone (rašau ne vien tik savo nuomonės; manau, kad ir ne vienas demokratas sutinka su jomis, bet, rašydamas ne Partijos vardu, be jos įgaliojimo, už savo tą straipsnį imu pilną atsakymą aš), kiekviena tauta, kiekvienas kraštas tik pats savo reikalus geriausiai gali atlikti, tik pats sau valdžią pasiskirdamas ir netikusią prašalindamas kad prie krašto valdymo turi prisidėti per atstovus visi suaugę gyventojai vyrai ir moters, kad visiems tame krašte gyvenantiems turi buti lygios tiesos, kad vyriausybė turi buti pačių žmonių renkama ir atstatoma, kad nereik mums nė svetimų nė savų despotų, nereikia mums nė karalių, nė kunigaikščių, nė kitų galiunų, kad kiekvienas gali pildyti vyriausybės pridermes, kad tik butų tam tinkamas žmogus, kad tik galėtų visus jam pavedamus reikalus gerai atlikti, kad tik tarnautų visuomenei, o ne savo ypatai, nė gi savo bičiuliams. Vienu žodžiu, musų politiškas idealas — nepriklausoma Lietuva, jos maždaug etnografiškose ribose, pačių gyventojų valdoma su Seimu Vilniuje. Jos vyriausybės, įstatymdavystės, teismo etc. priedermes pildantiejie privalo buti renkami visuotinu, lygiu, slaptu ir betarpišku balsavimu visų suaugusių Lietuvos gyventojų be atžvilgio į tai, ar lietuvis, ar žydas, ar lenkas, ar katalikas, ar liuteris, ar vyras, ar moteriškė; trumpai sakant, kiekvienas turi balsą suaugęs Lietuvos gyventojas be skirtumo tautos, tikėjimo, luomos ir lyties.

Lietuvą męs suprantame ne istoriškąją, nuo jurių iki jurių, bet etnografiškąją. Jos kraštas apima visas tas vietas, kur didžiuma gyventojų lietuvių. Palikdami kiekvienam pilną liuosybę spręsti apie tai, prie kurios tautos jis save priskaito, męs susipratusiais lietuviais vadiname tik tuos, ką patys už lietuvius save laiko. Kadangi yra daug žmonių, kurie dar neturi supratimo apie tautos klausimą, o vadina save „žmogumi" arba „kataliku" ar dar kaip kitaip, męs rupinamės tokiems išaiškinti, atidaryti jų akis į tautos klausimą. Iš to atžvilgio, mums rupi tie Lietuvos pakraščiai ir užkampiai, kur lietuviai yra priėmę svetimą kalbą, kur dar yra žmonių, ką atmena savo tėvus ar tėvų tėvus lietuviškai kalbėjusius, kurių tipas, papročiai, visokios senovės liekanos, pravardės, vietų vardai, liudija, jog tai lietuvių esama, tik kita kalba kalbančių. Tokiose vietose pasidarbuoti laikome sau už priedermę. Ir, jeigu tie žmonės susipratę, priims lietuvių kalbą ir vadis save lietuviais, męs tame matysime visai natūrališką apsireiškimą. Męs aiškiai suprantame, kad viena tauta neprivalo kišties į kitos tautos reikalus, kad nė viena tauta neturi tiesos versti kitos tautos žmonis išsižadėti savo tautystės. Męs peikiame hakatistus, bet męs atrandame visai natūrališku, kad Poznaniuj ir Šlėzijoj lenkai, kurie ilgus metus kalbėjo vokiškai, dabar pasijuto lenkais, ir priėmė vėl lenkišką kalbą. Męs tik džiaugiamės tą matydami; teippat džiaugiamės matydami čekus, kurie ilgus metus vartojo vokišką kalbą, o dabar jaučiasi čekais ir čekiškai kalba. Tuos žmonis, ką pasidarbavo Poznaniuj, Šlėzijoj ir Čekijoj, ką atidarė akis ant tautos klausimo, męs gerbiame. Ir musų priedermė, jų pėdomis einant, atkreipti atidą į tuos lietuvius, ką yra priėmę svetimą kalbą. Matome, kad kiekvienas išmintingas žmogus musų tą darbą supras, ir tik kitų tautų šovinistams gali pasirodyti negeru. Priešginiai prievartos, ir čia męs nevartosime prievartos įrankių.

Žydai, vokiečiai, latviai, rusai, lenkai, totoriai ir kiti, kuriuos likimas atnešė į Lietuvą — yra Lietuvos gyventojais, ir jiems turi buti užtikrintos lygios su lietuviais tiesos.

Nepriklausoma Lietuva tik kaip lygi su lygiu gali susidėti su kaimyniškomis tautomis ir šalimis federacijon.

Toks musų politiškas idealas. Teip męs žiurime į tautų klausimą.

Įvykinimui tokio Lietuvos surėdymo, męs pasitikime pirmučiausiai ant susipratusiųjų tautiškai ir politiškai žemesniųjų dabartinės Lietuvos luomų, kaip tai sodžiaus ir miestų darbininkų, ukininkų, o iš dalies ir ant tų dvarininkų, kunigų ir inteligentų, kurie yra tautiškai ir politiškai subrendę, kurie pasišvenčia kovoti už musų idealą, už žmonių gerovę.

Dabartinį ekonomiškąjį surėdymą pripažystame netikusiu. Ateitije matome ekonomiškojo gyvenimo palengvinimą įgijimu politiškos liuosybės, žmogaus ir valstiečio tiesų, panaikinimą luomų, nacijonalizaciją žemės ir darbo įrankių.

Tas tik tolimoje ateitėje gali įvykti ir tas tik kaip migloj šmėkšo, o dabar tuojau reikalaujame laisvės štraikų, suteikimo darbo kiekvienam darbininkui, aprupinimo darbininkų ant senatvės, ligoje, nelaimėje, kad nė vienas įstatymas, nė vienas sumanymas, nė viena darbininkų gyvenimo permaina negalėtų įvykti be pačių darbininkų atstovų sutikimo.

Smulkaus išdėstymo visų darbininkų reikalavimų męs čia nepaduodame, nes Lietuvoje fabrikų darbininkų nedaug; jų reikalavimai gana aiškus — kiekviename socijalistų programe išdėstyti. O sodžiaus darbininkų pas mus daugybė; jų padėjimas reikalauja ypatingo tyrinėjimo; sodžiaus darbininkų klausimas kietai rišasi su agrariškuoju klausymu, o tas dar tebelaukia aiškaus išrišimo.

Kuo gi męs skiriamės nuo L. S. D. P.? Pirmučiausiai, tuo, kad męs tuo tarpu statome ant pirmosios vietos politiškuosius, tautiškuosius reikalavimus ir kovoje už juos remiamės ne tik ant darbininkų, gal dar labiau ant ukininkų — tai viešai skelbiame, neslėpdami. Antra vėl, męs nesisakome išdirbę galutinai detališkai ekonomiškojo programo — o rupinamės išdirbti. L. S. D. pasivadinę darbininkiškos partijos vardu, iki šiol, per tiek metų, daugiausiai darbavosi ne terp darbininkų, bet terp inteligentijos ir ukininkų, tik visur, kur reik ir nereik, kišo savo „męs, darbininkai", „męs darbininkų vadoval" etc.

Męs nepriimame savo tarpą žmonių, kurie, neatsižvelgdami į teisybę, stengtųsi išaugštinti savo partiją (žr. „Tautos suvadžiotojai", Dr. Bal. Nr. 7, Atsakymas „Draugui" etc.).

Męs, atsižiurėdami į spėkas ir sanlygas, kovojame pažangiui, užimdami vieną poziciją po kitos, visai neužmiršdami ir neatsižadėdami galutinųjų savo jieškinių. Jeigu męs dabar iš atžvilgio šio svarbaus momento skelbiame reikalavimą politiškos autonomijos Lietuvai, męs nesakome, kad tai galutinas musų tikslas, bet manome, kad atėjo patogiausias laikas tą idėją praplatinti terp žmonių, už ją kovoti, o kad šiądien dar neėsame pasirengę atsiskirti nuo rusų valstybės, o jau galime pasitikėti, kad autonomijos reikalavimą dabar jau daugelis gali paremti, kad tas reikalavimas jau pribrendęs.

Jeigu męs skelbiame reikalavimą, kad lietuviai kareiviautų tik Lietuvoj, kad kareiviavimo laikas turi buti sumažintas, tai pasitikime, kad tie reikalavimai jau gali buti plačių minių suprasti ir jų paremti. Męs teip darydami neatsižadame reikalavimo panaikinimo kariumenės, panaikinimo karo; męs manome, kad dar neatėjo laikas šiądien pasiekt tos reformos įvykinimo.

Seniau, kovodami už lietuviškąsias raides musų raštams, atkakliai kovodami už tai, męs neišsižadėjome laisvos spandos. O juk lietuviškosios raidės dar toli gražu iki laisvajai spaudai!

Reikalaudami įvedimo lietuvių kalbos į visas valdžios įsteigas, su kuriomis lietuviai turi reikalą, nė vienas demokratas negalėjo pasikakinti tomis įstaigomis, bet kiekvienas jautė, kad, jeigu nors ir į tas netikusias įstaigas butų įvesta lietuvių kalba, vis butų žingsnis pirmyn padarytas.

Męs neprisilaikome taktikos: „Duokš viską! o jei ne — tai nieko mums nereikia!"

Man rodos, kad turi didelį svarbumą laimėjimas kad ir mažame reikale; jis sukelia dvasią, priduoda drąsos, parodo kovos reikalingumą, parodo, kad tik kovos keliu galime įgyti tiesas. Iškovojimas tiesos savoms raidėms spausdinti, buvo toks laimėjimas.

Yra žmonių gyvenime tokios valandos, kada ne laikas rupinties mažaisiais reikalais. Yra valandos, kada žmonių gyvenimas ima svyruoti išpat pamatų. Tada tai butų didžiausia nuodėmė paskęsti smulkmenose. Dabar tai ir yra ta valanda: Rusų valstybė visa svyruoja, visa ji lyg ant vulkano atsirado, kiekvieną valandą gali įvykti didžiausios permainos; visi pamatai išjudinti. Tokiame laike, tokioj valandoj reikia skelbt, aiškint ir remt kuoplačiausius reikalavimus, rupinties apie didžiausias galimas reformas.

IŠ AMERIKOS.

Tikėjimiški vaidai.

New York. Čia nuo senai traukiasi nesutikimai terp syrijonų katalikų ir stačiatikių. Buvo jau ne mažai kruvinų susirėmimų terp nesikenčiančių už tikėjimą ir jau ne viena ypata likosi užmušta. Neseniai stačiatikiai užpuolė ant vienos restauracijos, kur buvo susirinkę katalikai, užmušė vieną kunigą, o kitą mirtinai pašovė. Vienas stačiatikis pašautas į krutinę. Paskui stačiatikiai užpuolė ant katalikiškojo laikraščio „Al Hada" redakcijos ir pradėjo šaudyti į jo išleistoją, bet, ant laimės, ne pataikė. Paskui sukilo visa syrijonų apgyventa miesto dalis ir pradėjo šaudytis. Ant išvaikimo besišaudančių vienos tautos vaikų reikėjo visos policijos pajiegų.

Kalnakasių muštynės.

Cadez, Oh. Kadangi 200 lenkų kalnakasių Robyville kastynėse nenorėjo pristoti prie unijų užmanyto štraiko ir nenorėjo apleisti kastynių, oloj užgimė smarkios muštynės terp lenkų ir suštraikavusių darbininkų. Muštynėse poras tuzinų darbininkų likosi sužeistų. Suvaldymui besimušančių pašaukė policistus iš Admos. Lenkai likosi iš olų išvyti. Atkakę policistai suareštavo kelis darbininkus, bet jiems besimušančių jau ne reikėjo stabdyti, kadangi muštynės jau buvo pasiliovusios.

Sudegé garlaivys.

San Francisco, Cal. Ant Amerikos rando transportinio laivo „Meade", stovinčio šitame porte, užgimė gaisras, kurį užgesinti daug darbo kaštavo miesto ugnagesiams. Prie gesinimo 3 ypatos likosi mirtinai apkultos, o daug tapo sunkiai sužeistų. Trys ypatos pražuvo.

Užgriuvo darbininkus.

Otisville, N. Y. Tunelyj Erie geležinkelio užgriuvo kasama ola ir užbėrė daug darbininkų. Iš olos ištraukė 3 negyvus ir du sunkiai sužeistu. Užmušti ir sužeisti yra italijonai. Oloj yra vienok dar daugiau užgriuvusių.

Lenkiškos vestuvės.

Mahanoy City, Pa. Ant Park Place, ant lenkiškų vestuvių užgimė kruvinas mušis su neprašytais svečiais. Vienas lenkas likosi užmuštas, o vienas sunkiai pašautas.

Expliozijos.

Roanoke, Va. Bold Knob kastynėse, netoli Delorme, atsitiko expliozija, kurios du darbininkai likosi užmušti, o vienas mirtinai sužeistas.

Nelaimės ant geležinkelių.

Norfolk, Va. Terp Hamlet ir Columbia, ant „Seabord Air Line," susimušė du trukiai. Prie to šešios ypatos likosi užmuštos.

Columbia Falls, Mont. Netoli nuo čia, ant Great Northern geležinkelio, susimušė du trukiai. Prie to mažiausiai keturios ypatos likosi užmuštos, o daug tapo sužeistų.

Towner, N. D. Netoli nuo čia iššoko iš rėlių geležinkelio trukis. Prie to 18 ypatų likosi sužeistų, kuriame tai skaitliuje yra 14 pasažierių.

Gaisrai.

Huntington, W. Va. Netoli čia, miestelyj St. Albans, siautė smarkus gaisras, kuris išnaikino 30triobų užimančių du bloku. Nuostolius gaisro padarytus skaito šimtais tukstančių doliarių.

New York. Sudegė čia šilkų dirbtuvės po 107—113 Front st. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 300000 dol.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ Wheeling, W. Va. Čianykščiose geležies dirbtuvėse dirba pusėtinai, bet dar ne visos dirbtuvių dalys dirba. Glessnero & Whitackero dirbtuvėse dar neišnyko nesutikimai su kompanija; kada tas atsitiks, ne sunku čia bus gauti darbas.

INDIANOPOLIS, IND. Kalnakasių organizacija ne susitaikė su kastynių savininkais. Darbininkai reikalavo pakėlimo algų ant 5½%, bet kastynių savininkai sutiko klausymą pakėlimo algų atiduoti nusprendimui santaikos sudo iš augščiausių sudžių Missouri, Kansas, Arkansas, Texas ir Indijonų teritorijos. Rytinių gi štetų kastynių savininkai be jokių pasargų darbininkų reikalavimą atmetė.

¶ INDIANOPOLIS, IND. Tarybos terp anglekasių ir kastynių savininkų ne išdavė vaisių, kastynių savininkai atmetė reikalavimą didesnių algų. Darbininkų kontraktai baigiasi 1 d. balandžio. Paskui gali užgimti štraikai, kurie apims visos Amerikos kastynes, štraikuose dalyvaus 400000 darbininkų. Iki balandžio dabar darbai bus varomi smarkiau.

¶ BOSTON, MASS. Spaustuvėse, kurios nesutiko priimti 8 val. darbo dieną, užgimė štraikai. Dalis spaustuvių išpildė darbininkų reikalavimą.

¶ ETNA, PA. Brolių Moosshead geležies dirbtuvės likosi uždarytos ir per tai 500 darbininkų atsirado be darbo. Kada prasidės vėl darbai, nežinia.

¶ MONACA, PA. Darbai čianykščiose Calonial Steel Co. dirbtuvėse eina labai gerai, kaip kokiose dalyse dirba su trims darbininkų atmainomis.

¶ PLEASANT CITY, OH. Darbai šitose aplinkinėse eina gerai. Buffalo kastynės, kurios stovėjo nuo 15 d. balandžio, pradėjo dirbti.

¶ McKEESPORT, PA. Prasideda darbai naujose dudų dirbtuvėse National Tube Co. Keli šimtai darbinįkų patilps prie darbo.

¶ BAMBERLAND, MD. Taylors bletos dirbtuvėse tik iš dalies dirba, daug dalių stovi. Kada darbai pasigerys, nežinia.

¶ WASHINGTON, PA. McClure geležies dirbtuvėse blėtos dirbimo dalis stovi, bet rodosi, kad čia tuojaus prasidės darbai.

¶ FALLAUSKES, W. VA. Stato čia naujas geležies dirbtuves, kuriose neužilgio prasidės darbai.

¶ STEUBENVILLE, OH. Popes blėtos dirbtuvėse dirba visose dalyse ir darbai eina gerai, darbo yra ant ilgesnio laiko.

¶ KITTANING, PA. Darbai čianykščiose blėtos dirbtuvėse eina gerai, bet darbininkų yra čia pakaktinai.

¶ CONNELLSVILLE, PA. Sligo geležies dirbtuvėse dega visi pečiai ir darbo yra pakaktinai.

¶ CONNELLSVILLE, PA. Humbert blėtos dirbtuvės stovi; nežinia, kada čia prasidės darbai.

¶ WINDBURNE, PA. Darbai čia šiuom kartu eina neblogiausiai.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

Iš Donora, Pa.

Lietuvių yra čia diktas buvejis, bet apie jų tautiškus darbus nieko negirdėt. Pereituose metuose čia susitvėrė broliškos pagelbos Šv. Vincento Dr-tė, kurios mieriuose, apart šelpimo sanarių, yra teipgi šelpimas lietuvių tautiško judėjimo, teipgi platinimas mokslo, bet apie dabartinį judėjimą Lietuvoj ant draugystės susirinkimų negalima nė užsiminti. Jei gu bandai ką kalbėti apie dabartinę kovą lietuvių su caro valdžioms, tai atsako, kad caras Mike tukstančius žmonių išskers ir paskui Lietuvoj bus dar blogiau, negu iki šiol buvo. Tie caro galybės garbintojai su ašaroms pasakoja, jog caras yra gana geras lietuviams net spaudą sugražino (o kas jam davė tiesą ją atimti ir per 40 metų drausti žmonėms ką nors skaityti savo prigimtoj kalboj? Rd.); girdi Lietuvoj tik socijalistai stumia žmonės į kilpas ir į prapultį. Į Šv. Vincento draugystę priguli 25 sanariai.

Bandė lietuviai tvert čia savo parapiją, bet ir tame patinka kliutis ir dagi iš pusės kunigų. Mat čia yra airių ir lenkų kunigas. Jie, turėdami iš lietuvių pelną, ne nori, kad jie atsiskirtų ir sutvertų savo parapiją, todėl kaip tik gali, įsireižę, neduoda lietuviams uždėti locną parapiją. Dabar lietuviai dar nepasiduoda, bet nežinia, ar ilgai įstengs priešintiesi svetimtaučiams kunigams.

Parmazonas.

Iš Morgan, Pa.

Skaitom laikraščiuose, jog lietuviai visur renka komitetus rinkimui aukų revoliucijai, musų aplinkinėj tokių komitetų nėra; nors antai Pittsburge daugiau negu kitur lietuvių gyvena, o ten teipgi nėra tokio komiteto. Pittsburgiečių miegas atsilieipia ant lietuvių visose jo aplinkinėse.

Nors pas mus yra gana garbintojų alaus ir caro galybės, bet yra ir geresni tėvainiai, kurie paremia visuomenei naudingus užmanymus. Jeigu kitaip tokių užmanymų paremti negalime, tai remiame juos nors pinigais, kadangi pinigai teipgi labai reikalingi.

15 d. sausio atsibuvo vestuvės Antano Salicko su Elzbieta Savakiute. Vestuvės atsibuvo gražiai, be vaidų ir girtuokliavimų. Besilinksmindami ir kalbėdami apie visokius reikalus, atsiminėm ir apie musų brolius, kovojančius už tėvynę. Susirinkę sudėjo $10.15 (aukautojų pravardės pagarsintos kitoj vietoj. Rd.); atsitraukia 15c. ant persiuntimo, 10 dol. nusiuntėme Dr. Šliupui padalinti juos veikiančioms Lietuvoj partijoms.

Dz.

Iš Thomas, W. Va.

Lietuvių yra čia apie penki šimtai, bet tautiški reikalai mažai jiems rupi. Lietuviškų draugysčių turime pakaktinai, bet ir jų tautiškų darbų nematyt. Yra čia dvi bažnytini draugysti ir trįs tautiškos. Prie dažnytinių, žinoma, priguli karšti katalikai, kuriems apart bažnyčios, nieks daugiau ne rupi. 21 d. sausio laikė mitingą turtingiausioji čianykštė Šv. Jono Dr-tė, turinti 240 sanarių ir kasoj porą tukstančių doliarių. Ant susirinkimo buvo užmanyta sušelpti revoliuciją Lietuvoj, bet tas užmanymas sukėlė dar smarkesnę revoliuciją ant salės. Susirinkę pradėjo rėkti, kad žmogžudžių ne reikia šelpti, kurie šviesiausiąjį ciecorių kankina. Kadangi carbernių buvo daugiau, tai nieko nebuvo galima užgirti. Tikimės vienok, kad vėliau ir tie carberniai susipras, ir pamatys, kad „šviešiausiasis ciecorius" yra ne draugu lietuvių, bet biauriu jų patėviu, kuris atiduoda musų tėvynę išnaudojimui savo netikusių tarnų.

M. Daniunas.

Iš Rochester, N.Y.

Lietuvis Pranas Klamas, 11 d. sausio atkako čia iš Macedon, kur buvo gavęs darbą, atlankyti gaspadinę, kur pirma gyveno, Marę Ambrasienę. Pamatęs vienok, kad namieje, apart gaspadinės, nieko daugiau nėra, pagriebė gaspadorius karabiną, peršovė gaspadinę, griebėsi tuštinti namus: iš gyvenančių tuose namuose baksų pašlavė 1020 dol., 3 laikrodėlius ir tulus kitokius daiktus ir išdumė į Bostoną. Parėjęs namon ir radęs čia baisią regyklą, gaspadorius davė žinią policijai. Detektyvai pagavo Bostone žmogžudį. Sudas jį nusprendė ant pakorimo. Pranas Klamas turi tik 21 m., paeina iš Kauno gubernijos, Geteliškių vol., kaimo Zeimių. Nužudys jį balandžio mėnesyj.

Lietuvis.

Iš Baltimorės, Md.

22 sausia Baltimorės susivienyjusios draugystės tautiškos ir bažnytinės turėjo balių, parengtą naudai revoliucijos Lietuvoj. Balius nusisekė puikiai. Žmonių susirinko gražus burelis. Pelno atliko $126.42, kurinos nutarta nusiųsti L. S. D. P. Prie to prisidėjo Koperniko Draugystės auka $25.85, Nemuros priduota $2.75 ir ir atėmus persiuntimo kaštus, nusiųsta J. Lizdeikai 153.40. Apart to dar bažnytinės draugystės turi surinkę terp savo sąnarių kelesdešimtis doliarių, kuriuos žadėjo priduoti, kad pasiųsti drauge. Apskritai imant, Baltimoriečiai nuo pat pradžių revoliuciniško bruzdėjimo Lietuvoj atjaučia padėjimą musų tėvynės ir supranta, koks svarbus yra dabar laikas Lietuvos gyvenime. Iš viso Baltimorės lietuviai išsiuntė apie 430 rublių revoliucijos reikalams. Atlikdami savo priedermę, Baltimoriečiai paduoda paveikslą ir kitų kolionijų lietuviams, kaip reikia remti tėvynės kovą už liuosybę ir eiti iš vien, užmiršus savitarpinius nesutikimus.

F. Matulaitis.

Iš Carnegie, Pa.

21 d. sausio čianykštė Šv. Antano Dr-tė laikė susirinkimą. Pabaigus draugystės reikalus, pirmsėdis Liepa paklausė, ar negalima but paskirti iš draugystės iždo sušelpimui musų brolių kovojančių už laisvę musų tėvynės. Įnešimas tas vienok likosi atmestas. Tąsyk Jurgis Kunickas užmanė, kad prijaučianti tėvynės kariautojams paaukautų, kiek gali, jų sušelpimui. Susirinkę sudėjo $4.70 (aukautojų pravardės pagarsintos kitoj vietoj. Rd.). Pinigai nusiųsti Dr. Šliupui. Paskiriame juos veikiančioms Lietuvoj partijoms.

Dzukelis.

Iš Clevelando, Oh.

28 d. sausio Clevelando lietuviai apvaikščiojo su prakalboms ir dekliamacijoms atminimą 22 d. sausio 1905 m., taigi pirmutinę darbininkų skerdynę Peterburge.

Žmonių susirinko ne mažai, buvo kviestos ir merginos, bet mažai te atsirado prijaučiančių.

Susirinkę išrinko tvarkos vedėją D. Lapinską, sekr. M. Jokubeną.

A. Siderevičia savo kalboj paaiškino, kaip žmonės ėjo 22 d. sausio pas carą prašyti malonės. J. Stirbis kalbėjo apie lietuvių darbus kitose kolionijose ir ragino Clevelando lietuvius darbuotiesi karščiau.

Lapinskienė dekliamavo P. Vaičaičio eilesu.

J. Lapinskas kalbėjo apie Lietuvos praeitį.

L. Baltrukonis kalbėjo apie lietuvių pasikėlimą dabartiniam laike.

T. Bartkus kalbėjo apie kariumenę ir jos nupuolimą, ir kokiu budu galima apsišviesti.

Pasibaigus prakalboms, Ona Fridrikiutė ir jos sesuo perėjo su skrybėle, rinkdamos aukas. Surinko $6.50 revoliucijai. Pinigai tie nusiųsti Dr. J. Šliupui, kad jis juos perduotų L. S. D. P.

Visiems aukavusiems ištariame širdingą ačiu.

Buvęs ant susirinkimo.

Iš Grand Rapids, Mich.

Prieš kruviną nedėlią aš stengiausi prikalbinti, kad visos draugystės atlaikytų viešą susirinkimą su prakalboms, atminėiai kruvinosios Peterburgo nedėlios, ir prie tos progos rinktų aukas revoliucijos reikalams ir kad išrinktų aukų rinkėjus rinkti aukas po namus. Bet draugystės nepristojo. Aš persitikrinau, kad daugumas bažnytinių draugysčių sanarių papratę visada žiurėti į kunigą, kad jis juos laimintų ir ragintų prie gero. Per savę suprantančių ne daug yra.

Subatvakarije prieš raudonąją nedėlią paėmęs knygą užračiau teip:

„Aukos nuo Grand Rapidso lietuvių, kovojantiems broliams už Lietuvos laisvę. Bus išsiųstos per „Lietuvos" redakciją L. S. D. Partijai." Su ta knyga nuėjau pas protingą saliuninką, F. Stanką, ten radau keletą protingų vyrų, kurie sumetė $9.00. Pradžia gera. Andrius Mažietis padėjo nueiti į kitu du lietuvišku saliunu, bet ten laimėjome tik 50 centų, nes ten patiko mus lietuvis J. T., kuris vaikščiodamas, ragino pinigus pragert, o ne aukaut. Tas saliuninkui patiko, ir jis ragintoją teip numylėjo, kad tas turėjo perleist kruvinąją nedėlią šaltoje ir panedėlyje užsimokėjo $8.00 ir kaštus. Pas Domininką Kareckį, per varduves A. Kareckienės, sudėta $8.50. Jie yra pirmutiniais čia, per kurių varduves atminta apie tautos reikalus. Visi eikime jų pėdomis, o daug gero galėsime nuveikti.

Susiv. 60 kuop. auka	$1.00
Po stubas surinkau	1.50
Viso revoliucijos reikalams surinkau ir prisiunčiu	$20.00

R. Gaubas.

Iš Allegheny, Pa.

28 d. sausio atsibuvo susirinkimas L. S. P. A. 6 kuopos. Žmonių susirinko su virš šimtas ypatų; ant susirinkimo grajino benas Lietuvos Sunų Dr-tės iš Wilenburgo, Pa. Kalbos buvo apie revoliuciją Lietuvoje ir vargus musų brolių, kurie lieja kraują už laisvę musų. Kalbėjo drg. Kvedera, Miliauckas ir Bagočius. Gal buvo ir daugiau kalbėtojų, bet aš, vėliau atėjęs, negirdėjau. Žmonės užsilaikė pagirtinai, o kalbos visiems patiko. Ant revoliucijos tapo surinkta $20.37, kuriuos pasiųsime L. S. P. A., perduoti L. S. D. P. Toki aukavimai iš Pittsburgo ir Alleghenes jau ne pirmą sykį buvo. Tikimės ir ant toliau pasidarbuoti. Garbė 6 kuopai L. S. P. A., kuri darbuojasi nuoširdžiai, ir net kaštus už svetainę, apgarsinimus ir tt. užmokėjo kuopos draugai, neatrokuoja nė cento iš sudėtų pinigų revoliucijos reikalams. Abelnai, lietuviškas krutėjimas užganėdinantis, tam prigelbsti ir poras gerų kalbėtojų, kurie musų tarpe išsilavino ir moka žmonis užinteresuoti tautišku judėjimu. Aplinkinėse Pittsburgo yra pusėtinai lietuviškų kaimelių, kur lietuviai dar miega, jei atsiranda nors vienas, kuriam rupi tėvynės, jo paties ir vaikų ateitis, lai pasidarbuoja surengti kokį susirinkimėlį, o mes iš Pittsburgo pasistengsim prisiųsti agitatorių ir gerų kalbėtojų, kurie galės pakalbėti. Lai atsišaukia ant žemiau padėto antrašo, idant susirašyti iš kalno apie tą reikalą.

Fort. J. Bagočius,
149 Ohio st.,
McKees Rocks, Pa.

Iš Lawrence, Mas.

Musų Dr-tė Šv. Laurino, ant buvusio metinio posedžio 7 d. sausio, apsvarsčiusi svarbesnius savo reikalus, užmanė neužmiršti tėvynės ir visų brolių kovojančių už laisvę. Užmanymas tapo priimtas ir visi sanariai vienbalsiai nutarė paskirti iš kasos 100 dol. naudai revoliucijos, taigi išliuosavimui musų tėvynės iš Mikes puskvailio rankų.

Pirms. Petras J. Ovrint.

Susirinkimas.

Visuotinas Amerikos lietuvių susirinkimas atsiliks Philadelphijoje, Penna. 22 d. vasario, ryte. Draugystės, kuopos, kliubai, parapijos ir šeip kolionijos tegul renka atstovus. Sušaukia susirinkimą Komitetas Susivienyjusių 22-jų Philadelphios draugijų (kuriame tai komitete yra kun. Kaulakis ir Dr. Šliupas). Pasitikime, kad bus atstovai iš Chicagos.

Visas New Englandas, New Yorkas, Baltimore, Pittsburgas tinka ant susivažiavimo.

Apie garbinimą gyvunų, augalų, kalnų, miškų ir tt.

(Pabaiga).

„Išvadžiojimai McSennano, kad garbinimas gyvunų, augalų ir tt. atsirado daug ankščiau negu garbinimas dievaičių, yra gana teisingas, bet ne suvis teisingas. Jei žodžiai „dievaičiai" ir „garbinimas" reiškia du atskiru daiktu, tai tas išvadžiojimas yra teisingu. Bet jei po tais žodžiais mes suprastume tamsias nuomones primityviško žmogaus, iš kurių išsivystė tikėjimas į dievaičius ir jų garbinimas, tas išvadžiojimas yra neteisingu. Pamatinės formos visų religijų yra—garbinimas bočiu, kurie, kaip gyvenanti žmonės kad tiki, dar gyvi yra, ir gali gerą ir blogą savo ainiams padaryti. Kaip visiems žinoma, tai visi žmonės, su išėmimu mažo nuošimčio, tiki, kad žmogus vėl, kunui numirus, jį apleidžia ir skyrium nuo jo gyvena: ar tai arti kuno, ar atsakančioj vietoj, k. v. pragare, čyščiuje, rojuje, danguje ir tt.

Ant šito remiasi prietarai necivilizuoto žmogaus, kuris tvirtai tiki, kad numirėlių vėlės gali suteikti gerą savo dar gyviems draugams, o blogą priešams.

Bet, jeigu necivilizuotas žmogus nori garbinti vėlės savo numirusių bočių, kurios, kaip jis tiki, yra tokio pat pavidalo kaip ir jis, galėjo žmonės pradėti tikėti, kad jie paeina nuo žvėrių, augalų ir kitokių daiktų, kuriuos jie, laikui bėgant, garbint pradėjo.

Jeigu tarpe primityviškų žmonių viena ypata iš jų tarpo atsižymi kokioms nors ypatybėms, tai tos ypatos draugai suteikia jai vardą kokio nors augalo, gyvuno ar daikto, kuris jiems primena ypatybes tos ypatos. Vyras, atsižimintis savo stiprumu, smarkumu, ar greitumu, įgija vardą aržuolo, meškos, briedžio ir tt.

Graži moteriškė, arba mergaitė, primenanti gražumą kvietkos arba skaistumą saulės, įgauna vardą saulutės, kvietkutės, rožės. Ilgakojį vyrą vadina gandru, drutą — bulium, drasų — ereliu, tvirtą ir smarkų — uolakerčiu. Toki ypatų paženklinimai, ką mes pravardžiavimais vadinam, atsirado daug pirmiau, negu šiądieniai vardai. Senovės lietuviai teip ir savo vaikus užvardindavo iki atsiradimo jų tarpe krikščionybės, kuri viską, kas lietuviškumą palytėjo ar priminė, sunaikinti stengėsi, kas jai, ant laimės, nesuvisu pasisekė, kadangi skaitlius krikščioniskų vardų nelabai didelis, kad neatsirastų painės, turint didesniam skaitliui ypatų vieną ir tą patį vardą: vaikai vieno tėvo gavo už pravardę tėvo vardą, iš didesnios dalies su priedeliu „aitis", k. v. Bulkaitis, Vilkaitis, kurie iš didesnės dalies „pagoniški" buvo. Lietuvių pravardės todėl — bent iš didžiausios dalies — neprimena vardus krikščioniskų šventųjų.

Primityviški žmonės gyveno kuopose, traukė iš vienos vietos į kitą, jieškodami sau maisto ir geresnių gyvenimo sanlygų. Tos kuopos turėdavo tarpe savę tankias kovas. Jeigu vienos ar kitos kuopos vadas, atsižimintis savo smarkumo, ant priešingų jam kuopų išgastingą įspudį padarydavo, tai jį vadindavo meškinu, o jo kuopos sanarius meškinais. Meškinai gi, matydami, kad kiti jų bijosi, ir norėdami juos dar labiau įbaugyti, pradėjo pasakoti, kad jų tėvai buvo meškomis, vilkais, ereliais ir tt.

Kaip atsirado tarpe žmonių garbinimas gyvunų ir augalų? Perstatykim sau gyvenimą keliaujančių kuopų žmonių. Jeigu kuopa atrado sau atsakančią vietą, ji ant ilgesnio laiko čia apsigyvendavo. Vyrai eidavo medžioklėn ir karėn, moters, ar tai atlikdavo namų darbus, arba prižiurėdavo savo vaikus. Jos, mylėdamos smarkumą savo vyrų ir norėdamos, kad sunus įgytų ypatybes tėvo, jiems pasakodavo apie jų tėvus, apie jų darbus, kares, gyvenimą, mirtį ir posmertinį gyvenimą. Kudikio protas minkštas, jis, vietoj kritikos, žiurėdavo į motinos pasakas, tikėdavo viskam, ir tokiu budu prasiplatino po kuopas, o jei ta kuopa su laiku teip pasididino, kad jos sanariai visą apigardą apgyveno, išsiplatino po visą apigardę tikėjimas, kad visų gyventojų bočiai, arba bent bočiai jų vadovų, paeina nuo gyvunų, medžių, saulės ir tt. Kas nežino, kad senovės Meksikos ir Peruvijos karaliais buvo saulės ainiai? Jeigu tautos bočiai paėjo nuo vilkų, kačių, saulės, ar medžių, tai nėra dyvų, jeigu jos tikėjo, kad vėlės numirusių bočių gyvena kunuose gyvunų, medžių, girių, ar kalnų. Tokiu budu galima išaiškinti, dėl ko žmonės gyvenanti Indijose pradėjo garbinti slonius ir medžius, o senovės egiptėnai krokodilius. Jeigu koks valdonas atsižimėjo varginimu savo pavaldinių ir tapdavo iš pasalų kur girioje užmuštas, tai tuojau atsirasdavo pasakos, kad jį velnias užmušė ir jo vėlė per amžius turi gyventi girioje, ar ant kalno. Tokias pasakas daugiausiai praplatino užmušikai tokio valdono, kad ant jų nepultų nužiurėjimas. Tokių „užkeiktų" girių, kalnų ir pelkių yra gana ir musų tėvynėj. Atsitikdavo tankiai, kad valdonai, ar įtekmingi žmonės gyvuolių likosi nuo mirties išgelbėti ir iš dėkingumo, uždrausdavo savo pasekėjams juos netik skersti, bet prisakydavo už šventus laikyti. Aiškų pavyzdį turim ant Mahometo, kuris įsakė balandžius už šventus gyvunus laikyti ir jų neužmušinėti.

Vienas Naujos Zelandijos maorų vadovas girdavosi, kad jis yra ainis tulo kalno. Ant pirmo pažvilgio toks tvirtinimas išrodo mums labai keistu ir juokingu. Bet įsigilinę į šitą klausymą, daleiskime, kad dvi neprietelingos kuopos vedė tarp savę karę ir pergalėtojai užsivijo savo priešus ant to kalno ir tenai visus, išimant kelių mažų kudikių, išskerdė. Kada tie kudikiai paaugo, atsiskyrė nuo tos kuopos, kur užaugo ir savo atskirą kuopą sutvėrė. Gali but, kad jų augintojai, nenorėdami jiems išpasakoti, kaip jie jų tėvus ir motinas išskerdė, jiems papasakojo, kad jie yra vaikais tokio ir tokio kalno.

Paimkim sau ir lietuvių Birutę, kuri savo dora tokią įtekmę ant savo vientaučių turėjo, kad ji, nors mirė stabmelde, yra net karščiausių katalikų-žemaičių laikoma už šventą ir ant jos atminties supiltas kalnas, ant kurio pastatyta koplyčia.

Kitos tautos duoda savo vaikams vardus gyvuolių. Paprotys garbinti gyvuolius, žinoma po kitokia forma, yra dar užsilikęs net terp ant aukščiausio civilizacijos virbalo pakilusių tautų. Tautos turi savo ženkluose paveikslus gyvunų, ką mes visi gerai žinome, o bajorai teipat turi savo žymėse elnius, meškas, liutus ir tt. Štai Amerikoje, kur nėra jokių bajorų ir kunigaikščių, tveriasi draugystės, kurių sanariai vadinasi gyvunų vardais k. v. erelių draugovė, elnių draugovė ir tt.

Senovės žmonės tikėjo, kad jų bočiai buvo pusė žmogaus, o pusė žvėrio. Dėlko atsirado tas įtikėjimas? Daleiskime, kad vienos ar kitos kuopos vadovas, dėl savo smarkumo, liutu pramintas, paėmė iš kitos kuopos sau merginą už pačią. Ar negali atsirasti tarpe jo ainių padavimas, kad jų bočiu buvo žmogus su liuto galva. Iš pradžių, žinoma, žmonės negalėjo pasidirbti paveikslus ir stovylas savo bočių. Bet kada jie išmoko, daug tokių stovylų pasidirbo. Tokių stovylų senovės Babilionijos gyventojai buvo gana daug pasistatę. Dabar mes suprasime, kodėl senovės egiptijonai tikėjo, kad jų dievaitė Pest buvo moteriškė su liuto galva. Šitie keli privedimai paaiškina suprastinai priežastį garbinimo dievaičių yvairiuose ir keisčiausiuose pavidaluose.

Tokiu budu mes matom, kaip su laiku išsivystė žmonių tarpe garbinimas gyvuolių, augalų, kalnų ir tt. Laikui bėgant ir žmonių protui kįlant, radosi žmonės, kurie, matydami, kad iš to kitos draugijos luomos vien sau naudą traukia, ir kad toks tikėjimas netik visuomenei naudos neatneša, bet net blėdingas yra, pradėjo prieš tai protestuoti, o valdančios luomos, matydamos, išnaikinime įsigyvenusių paročių savo prapultį, budavo priverstos savo burtus ir ceremonijas permainyti ir joms švelnesnę formą suteikti.

Teip užsiliko garbinimas gyvunų, augalų ir tt. iki šiandien nors ir kuošvelniausioj formoj.

D. Sarg....

ŽVÊRYS IR ŽMOGUS.

Pagal Schmel'į.

Kregždės lizdus lipina iš dumblo ir molio. Medegą lizdui atneša su snapu, prisikabina su silpnoms kojoms prie sienos ir lipina vieną prie kitos dumblo eilę. Sutvirtinimui smulkių molio ar dumblo grumulėlių, paukštelis vartoja savo seiles. Lizdus kregždės krauja po stogu, todėl išsiperėję paukšteliai geriau apsaugoti nuo šalčio, vėjo ir lytaus. Lizdas, paprastai, yra augštai, prie pats stogo, kur nė žiurkės, nė šeškai negali prilipti.

Kregždės minta vien vabalais, gaudo ypač muses, uodus ir plaštakėles, taigi labai smulkius sutvėrimus. Nors kregždė ir nedidelis paukštelis, bet ji daug lakioja, sunaudoja daug pajiegų, todėl jų atgavimui reikalauja nemažai vabalų. Kregždės, vienok, gali jų pakaktinai prigaudyti todėl, kad jos gaudo vabalus lakiodamos, nereikalauja suėdimui pagauties nutupti kiekvieną sykį ant žemės; lakioja gi labai greitai, greičiau už kitus paukščius ir negreitai pailsta. Jeigu oras drėgnas, kregždės lakioja pažemėj, šiltoj gi ir giedrioj dienoj — augštai, taigi lakioja vis ten, kur renkasi paprastai reikalingi maistui vabalai. Žmonės mano, kad kregždės nurodo orą, iš tikro, vienok, lakiojimą jų pažemėms arba augštai gimdo ne oras, bet reikalingi maistui vabalai, kurie laike drėgno oro laikosi pažemėj, o giedroje, saulėtoj dienoj, pasikelia augštai.

Visas kregždės kunas pritaikytas lakiojimui. Sparnai jos ilgi, siauri. Uodega dvišaka, ji yra geru styru.

Plunksnos tankios, gerai prigula prie kuno, todėl, lekiant, oras negali stabdyti lėkimo. Plunksnų parva ant viršaus mėlsvai juoda, apačioj balta, o ant kaklo rausva.

Kojos kregždžių trumpos, silpnos, kadangi tvirtos joms nereikalingos; kunas lengvas. Savo kojoms gali tik tupėti, o su aštriais pirštų nagais kabinasi į sienas. Bėgioti ant žemės kregždės nebėgioja.

Akys kregždžių labai geros, iš tolo mato mažiausią lekiantį vabalėlį ir greitai jį pagauna. Snapas kregždžių mažas, bet nasrai platus, atsidaro iki ausų.

Žiemos laike, vidutinės šilumos kraštuose vabalų nėra, kregždės nerastų čia pakaktinai maisto; todėl rugsėjo mėnesyj jos išlekia į šiltus kraštus, kaip, antai, į Afriką, kur vabalų ir žiemos laike netruksta. Taigi kregždes ant žiemos iš šaltesnių į šiltesnius kraštus veja ne šaltis, bet stoka maisto.

Miestų kregždė turi apačioj baltos parvos plunksnas. Lizdus lipina stogų pabalkėse ir kitokiose nuo vėjo ir lytaus uždengtose vietose.

Lakštingalas turi 10 centimetrų arba 4 colius ilgio.

Lakštingalai Lietuvoj parlekia iš šiltesnių kraštų gana vėlai, kada medžiai turi jau žaliuojančius lapus. Plunksnų parva panaši parvai medžių žievės, dėl ko medžių šakose ir krumuose nelengva paukštį patėmyti; parva ta gina jį nuo priešų.

Lakštingalai minta vabalais, jų kirminais, ypač gi mėgsta skruzdėlių kiaušinius. Maisto jieško labiausiai ant žemės. Laikosi jie soduose ir krumuose, teipgi pagiriuose, kur auga lapuoti medžiai. Snapas smailus, gana tvirtas. Kojos gana ilgos ir tvirtos, ant jų paukštis gali gana ilgai ir greitai bėgioti ant žemės.

Lizdą lakštingalai krauja iš sausų lapų ir jis savo parva nesiskiria nuo sausų lapų, todėl nelengva priešams patėmyti. Lakštingalai vaikus peri tik vieną sykį metuose. Patinas varo savo giesmę tik perint pataitei; todėl giesmė lakštingalų traukiasi trumpai, tik iki pusės berželio mėnesio, kadangi tąsyk ji peri vaikus, o sykį išperėjusi, antrą kartą jau tą metą neperi.

Lakštingalai gyvena Europoj; Amerikoj jų nėra. Nors bandė juos atgabenti ir stengėsi priveisti, bet atgabenti greitai išnyko.

Sniegena turi raudoną krutinę, yra tai vienas iš gražiausių paukščių gyvenančių Lietuvoj.

Raudonvuodegė teip vadinama dėl raudonos vuodegos.

Geltonoji kielė, vienas iš mieliausių paukščių Lietuvos artojaus, ji seka paskui artojaus žagrę ir iš vagų renka vabalus.

Juodasis strazdas ir giedantis strazdas per visą vasarą linksmina kaimų gyventojus savo gražiu čiulbėjimu.

Volungė viena iš gražiausių paukščių gyvenančių Lietuvoj. Parlekia iš šiltų kraštų gana vėlai, pavasario pabaigoj.

Špokai parlekia į Lietuvą iš žieminių prieglaudos kraštų kas pavasaris. Plunksnos jų pavasaryj juodai-žaliai žibančios; snapas geltonas. Vėliau, plunksnos ant galų pasidaro baltos ir špokai pastoja margais, snapas pajuoduoja. Špokai minta vuogomis, ypač mėgsta vyšnias ir vynvuoges, bet jie naikina teipgi daug visokių vodingų vabalų ir jų kirminų ir tuom keleriopai atlygina už tuos nuostolius, kokius padaro vyšnių soduose. Apart to, špokai renka vabalus iš avių vilnų.

Kojos špokų ilgos ir storos, todėl šitie paukšteliai gali ilgai bėgioti ant žemės. Jie bėgiodami ant žemės, jieško vodingų vabalų. Vokietijoj uždrausta medžioti ant špokų, ten žmonės jiems rengia lizdus. Ant žiemos špokai išlekia į šiltesnius krastus.

Juodvarniai. Plunksnų parva mėlsvai-juoda. Tankiausiai galima juos patikti ant dirvų. Lizdus krauja medžių viršunėse pagiriuose. Minta jie grudais ir jaunais

Juodvarnio galva.

želmenims, bet naikina teipgi vabalus, kirminus ir peles. Pasitaikius, užpuola teipgi ant jaunų zuikučių, teipgi ant kurapkų. Kojos šitų paukščių tvirtos, nagai buki, kojos todėl tinka vaikščiojimui ant žemės.

Varna. Žiemos laike pulkai varnų atlekia į kaimus ir miestus. Plunksnų parva tamsiai palša, galva, vuodega ir sparnai — juodi.

Kuosa turi juodai-palšos parvos plunksnas.

Šarka. Turi plunksnas juodos ir baltos parvos. Šarkos naikina lizdus giedančių paukštelių, išgeria jų kiaušinius, todėl šarkų prie naudingų paukščių negalima priskaityti.

Sėjikai minta tuom pačiu maistų ką ir šarkos ir jų teipgi prie naudingų paukščių negalima priskaityti.

Prie tos veislės priguli ir daugiau gyvenančių Lietuvoj paukščių, bet jų neminėsime.

DALIS IV.

Balandžiai arba karveliai.

Šitie paukščiai išperi nerangius vaikus, kuriuos reikia lizde maityti; snapą turi minkštą, šnervės pridengtos išaugoms.

Naminis balandis nuo labai senų laikų prisavintas žmogaus ir augiuamas kaip ir kiti žmogaus prisavinti naminiai paukščiai. Daugumas balandžių atmainų laikosi arti žmogaus gyvenimo. Tiktai mėlynasis balandis, turintis du juodu dryžiu ant sparnų, pasiliko laukiniu. Jis lakioja po laukus ir ten jieško sau maisto. Kaip ir kitos balandžių atmainos, minta jis grudais.

Kaip jau paminėjome, balandžiai minta javų grudais. Kunas jų pailgas, sparnai ilgi, todėl šitie paukščiai lakioja lengvai ir gali atlikti ilgas keliones: pačtiniai balandžiai lengvai perlekia porą šimtų mylių nereikalaudami pasilsėti.

Balandžių akys didelės ir labai geros, paukščiai nuo didelio augščio pamato ant dirvos rugių grudą, žirnį, arba ką kitą.

Balandžiai jieško sau maisto ant žemės, todėl kojas turi tvirtas ir gali gana ilgai bėgioti.

Snapas jų silpnas, minkštas, tik ant galo turi kietus raginius ašmenis, snapas pritaikytas vien rinkimui grudų nuo žemės, bet su juom paukštis negali smulkinti, sutrupinti paimtų grudų. Smulkina paukštis grudus antrame pilve. Storos, išklotos kieta ragine medega pilvo sienos gali susitraukti ir išsitęsti; tokiu budu, patekę į jį grudai, trinasi į viens kitą ir po truputį susitrina. Pagelbsti dar esanti pilve maži akmenaičiai, kokius paukštis rija drauge su grudais.

Kad geriau suminkštinti prarytus grudus, balandis geria daug vandens. Geriant, šnerves uždengia specijališkos uždangos; tokiu budu, snapas pavirsta į dudelę traukiančią vandenį.

Vaikai iš baltų kiaušinių išsiperi dar visai nerangūs, pliki ir spangi. Tėvai turi šildyti ir penėti savo plikus, silpnus vaikus. Iš pradžių kietų grudų paukščiai negali pervirinti. Todėl per pirmutines tris savaites tėvai juos maitina teip vadinamu pienu, kuris, žinoma, nieko bendro neturi su tikru pienu, bet visgi yra tai medega panaši į pieną. Paskui balandžiai maitina savo vaikus suminkštytais, sumirkytais grudais. Taigi balandžiams, išauginimui vaikų, reikia daug triuso pridėti. Todėl jie negali daug vaikų turėti, pataitės deda vidutiniškai po du kiaušiniu.

DALIS V.

Vištų giminė.

Motina šitos dalies paukščių išperi vaikus iš syk galinčius bėgioti, turinčius tvirtas kojas. Snapas jų trumpas, ant galo truputį užriestas, apačioj kietas. Šnervės uždengtos uždangoms.

Naminis gaidys ir vištos nuo labai senų laikų prisavinti žmogaus, nuo labai senų laikų žmonės juos augina kaipo naminius paukščius. Yra daug atmainų naminių vištų, bet visos jos turi ant viršugalvio raudoną, iškarbuotą skiauterę, o po snapu dvi raudonas išaugas. Plunksnų parva gaidžių gražesnė negu vištų, skiauterę ir po snapu išaugas turi didesnes, uodega susideda iš ilgų, išriestų kaip piautuvas plunksnų. Ant kojų gaidys turi tvirtus, raginius pentinus; juos gaidžiai vartoja kaipo ginklą kovose su kitais gaidžiais, teipgi užpulti kokių nors priešų.

Gaidys nuolatai gyvena ant žemės. Lakioja jis sunkiai, negali augštai pasikelti ir ilgai lakioti, kadangi sparnai jo trumpi, o kunas gana sunkus; todėl gaidžiai ir vištos nuolatai laikosi ant žemės, vis ant jos bėgioja, be tikro reikalo nebando lėkti. Užtai kojos šitų paukščių tvirtos, jie gali ilgai ant

(Toliaus bus)

Universitetas Vilniuje.

Dekliaracija.

Mes, apačioje pasirašiusiejie, imame ant savęs inicijatyvą sutvertį „Liuoso universiteto Vilniuje įsteigimo draugiją" su mokslo išguldymu lietuvių, lenkų, rusų ir kitų tautų kalbomis, kad duoti galėlėjimą išguldinėti mokslą visokių tautų mokytiems.

Sutvėrus „Draugiją" su rezidencija Vilniuje, sušauksime visuotiną sanarių susirinkimą išdirbti draugijai įštatymus ir išrinkti valdybą.

Apačioje pasirašiusiejie apsiėme visomis spėkomis ir visokiais keliais ginti reikalą įsteigimo Vilniuje liuoso universiteto ir leišsiskirstyti, kol tas užmanymas neįvyks.

Ši dekliaracija yra rašyta lietuvių ir lenkų kalbomis ir po ja pasirašome:

Kun. Kan. Maciulevyčius, Dr., R.-katalikų akademijos profesorius Peterburge.

Kun. Dambrauskas, Dvasiškos akademijos profesorius Peterburge.

Kun. Kazimieras Jaunis, Peterburgo R.-katalikų akademijos profesorius, Dr. filologijos ir šv. Teologijos Magistras.

J. Baudouin de Courteney, filosophijos ir kalbžinystės daktaras, Peterburgo universiteto profesorius, Kriokavos akademijos sanarys.

Juozas Ziemacki's, Klinikos kunig. Elenos Instituto chirurgijos profesorius ir vyriausias Pokrovskos gailestingųjų seserų daktaras Peterburge.

Jonas Ptašicki's, matematikos daktaras, Peterburgo universiteto profesorius, Kriokavos akademijos korespondentas.

Petras Vileišis, kelių ir tiltų inžinierius, „Vilniaus Žinių" redaktorius ir leidėjas.

Feliksas Žavadzkis, pusiausavininkas firmos „Juozas Zavadzkis" Vilniuje, „Kurjer'o Litewski'o" leidėjas.

Antanas Medekša, iš Surmonio, žemvaldys-dvarininkas.

Jonas Jablonskis, Vilniaus miesto gyventojas, filologijos kandidatas.

Dr. Mykolas Burchadt Vilniuje.

Jonas Svanski's Vilniuje.

Atsišaukimas.

Reikalingumas įvesti Vilniuje universitetą, kad atkasti iš griuvėsių šį kulturos centrą, prie kurio Lietuva turi nuo seniai tiesas, yra dienos klausimu.

„Liuoso universiteto įsteigimo Vilniuje draugijos" inicijatoriai jaučia savo pareigą kreiptis į visus musų gyventojus, neskiriant tautos ir tikėjimo, o teippat į laikraščių redakcijas, kad paremtų morališkai inicijatorių spėkas ir rinktų aukas Vilniaus universiteto įsteigimui ir duotų didesnį garsą apie šitą bendrą akciją, kuri turi buti intelektuališkų spėkų darbu.

Kviečiame tverti kuopas Vilniaus universiteto įsteigimo parėmimui kiekvienoje vietoje, kur plaka lietuvio ir lenko širdis. Šitos kuopelės su laiku turi vienytis į sanjungą, kuri turi buti gaivinama bendrais darbais nuvargintos Lietuvos pakėlimui, kurios jaunuomenė priversta jieškoti mokslo tolymuose kraštuose, kurie skiriasi kalba ir kultura.

Broliai Lietuviai ir Lenkai! Eikime ranka į ranką. Semkime mokslą, vienykimės terp tautinėje dirvoje vardan bendrų ir kulturos reikalų.

Inicijatoriai.

Keista polemika.

Padalinimas aukų, paskirtų revoliucijos reikalams, pakėlė triukšmą nemažą. Priežastis to sujudimo guli giliaus, Reikia pajieškoti praeitėj polemisto tikruose noruose, pagaliaus polemisto išsilavinime. Keista ta visa polemika ir nuostabu, jog kai kurie laisvamaniai yra tokiais jos pasekėjais, jog spiovę yra ant visos skelbiamos laisvamanybos. Ypatybė — jog atsako ne antargumentų, prieš faktus nepastato faktų, o kimba prie ypatos, kuri parašė, kuri turi kitokią nuomonę. Užsiima ne principais, bet tos ypatos dorybėmis ir cnatomis, kur išbujojusi fantazija gali rasti plačią dirvą, ir tame dalyke Amerikos laikraščiai žiba ir tviska. Keistai teipogi, jog laikraščiai, kurie teip rodos esą švarus, padorųs, tokį budą polemikos leidžia, toleruoja, dagi palaiko.

Polemistai tie lieja paplavas ant svetimų galvų; gal buti ilgai rinko jas, jieškojo progos kur išpilti, o gal kitaip ir nemoka varyti darbo. Gal tik tame išsipylė visa revoliucijinė energija?....

Neiškenčia mano ypatos nepagavę. Esąs diktatorius, nedoras fanatikas, didvyris, trukdąs darbą ir tt. Kiti dar prikaišioja norą užgrobti pelną ir dar gudresnius dalykus.

Blogai su tuom: matyt kitokių argumentų neturi. Įpykimas šneka: ir bobos ant turgaus moka išsikolioti, bet ne tos bus viršus, kuri biauriau iškolios ir sukeiks. Reikia daugiaus argumentų. Stokuojant jų — pravardžiuoja.

Niekindami kitus, patįs pagiria save, jog myli teisybę, daug nukentėję. Ar išpuola pačiam save girti?

Norėdami apsilpnyti darbą, jieško visokių sofizmų — čia tauta, o čia socijalizmas. Tauta be skirtumo luomų, kliasų.... Ji lygiai kovojanti.... Ir kitų luomų darbų nerado....

Iš pradžių buvo noras atsakyti kiekvienam ant ypatiškų užpuldinėjimų. Pasirodo, kad negalimas dalykas. Šaltinis užpuolikų — pliotkelės, neaiškios žinutės, savotiški išmislai.

Visą tą ištraukia revoliucijos labui. Teip motyvuoja ir turi drasos savo ypatišką piktį, neapykantą, neužsiganėdinimą prisegti prie revoliucijos reikalo.

Negirdėtai, netikėtai pradėjo mano ypatą kaišioti. Neseniai tat pradėta daryti. Musų raštuose nebuvo pasakojama, skelbiama, bet tuliems prireikė butinai pajieškoti ožio atleidimo, kaltybės savyje pajieškoti užmiršo. Principų už ką kovoti surasti nemoka negali, turi sujieškoti ypatą, ant kurios galima nuversti visą kaltę....

Padidina mano rolę, mano įtekmę, mano darbų nepažindami. Priegtam nereikalingas noras: kreipkitės prie „didvyrių", prie tų, ką nori, kad jais užsiimtų, ar patįs savim užsiima, o mane išgelbėkit.

Polemistai tie rašiusiejie turi blogą supratimą apie darbą rovoliucijinį Lietuvoj. Žmonės užsienyj gyvenantiejie padaro tik tą, kas užsienyj padaroma. Gali parupinti ginklus, raštus, buti tarpininku terp Lietuvių gyvenančių svetur ir pačioj Lietuvoj. Bet pati kova eina pačioj Lietuvoj, ten darbas pats eina. Todėl keista, kad „revoliucijonieriai" to nemato, kimba prie ypatos užsienyj gyvenančios.

Argi ne laikas mesti tat? Argi nėra geresnių įrankių polemikos?

Gal but nori įkąst Lietuv. Soc. Dem. P., užmezdami man, prie jos prigulinčiam, visokias cnatas. Svajonė viena. Tas neturės jokios įtekmės ant jos. Už savo darbus aš vienas atsakau.

Atkreipkite atidą Lietuvon, kur liejasi žmonių kraujas, padėkit jiems įgyti ginklus, palengvinkit jiems kovą, jiems eikit į talką, o man ypatiškai tat reikalinga tiek pat, ka ir jums. Jeigu nepatinka darbas Lietuvoj, tai prie to kibkite, o ne prie tų, kurie jo nėra padarę....

Gana tokios polemikos. Netrukdykite darbo rinkimo aukų. Bereikalo savo ypatiškus reikalus, savo simpatijas kišate prie viešų darbų....

Gana semti žinias iš bobų pliotkelių, kas kam ant ausies pašnibždėjo; užteks užimti savo ypatos išaugštinimu, o kitų dorybėms, nebukite davatkomis.... Tai ne revoliucijinis darbas, tikrai nerimtas dalykas....

Kas prašė užsiimti, visuomenei paskirtame laikraštyje, savo ypatos užpelnais ir mano ypata — didesniam kontrastui? Nepakilsite per mane, didvyriu nėsu ir nenoriu buti, išgelbėkite mane nuo to. Geriaus pažiurėkite į darbą, atminkite kraują, kuris pilasi Lietuvoje, o užpelnus paskui aprokuosime, vėliaus tat atliksime....

Gana paplavų, cnatų, dorybių, kolionių....

J. Lizdeika.

Kun. Kraučuno subankrutijimas.

Kun. Kraučuno kreditoriai atmetė savo pirmąjį advokatą, o vieton jo paėmė naują. Naujasis advokatas pradėjo tirinėti kun. Kraučuno subankrutijimą sausio mėnesyje. Per 3 dienas tirinėjo tulus liudininkus ir korporacijas, kuriose kun. Kraučunas turi pirkęs akcijas. Ketverge, 1 d. vasario, pakvietė ant tirinėjimo ir patį kun. Kraučuną. Tirinėjant, terp kitko, kun. Krručunas prisipažino, kad turįs ant $10000 „Life Insurance Policy", bet teisinosi, kad jau du metai atgal kaip jį užstatęs už $3000 lenkų kunigui, Nawrockiui, ir dabar mokąs ant jo premijas ne kompanijai, bet Nawrockiui.

— Kokios kompanijos tasai polisas? — Klausė advokatas:

— Nežinau. — Kunigo atsakymas.

— Kaip ta kompanija vadinasi?

— Nežinau.

— Kaip tų insišiuravai?

— Agentas atėjo ir inšiuravo.

— Kaip tas agentas vadinasi?

— Nežinau.

— Kur to agento offisas?

— Nežinau.

— Kur kompanijos offisas?

— Nežinau.

— Kaip tu moki premiją?

— Kaip ateina agentas, tai užmoku agentui, o kaip ne, tai pasiunčiu.

— Kaip vadinasi ta kompanija?

— Nežinau.

Tirinėjantis advokatas pareikalavo sudo, kad priverstų bankrutą pasakyti kompanijos vardą.

Kraučuno advokatas, pakilęs, prašė sudo, kad susimylėtų ant kunigo, sakydamas: „juk jau bus metai laiko kaip kreditoriai taso kunigą po sudus ir kankina vis su tais pačiais klausymais. Šie klausymai jau pernai buvo kunigui statyti, ir dabar vėl juos atnaujina. Norėčiau klausti sudo; kada bus galas šitų klausymų?"

Sudas atsakė: — „Kol bankrutas neduos reikalingo atsakymo ant klausymu, galo nebus iki sudnai dienai. Kiekvienas pataikys subankrutyti, ir čia, sudan atėjęs, pasakyti: „Nežinau." „Neatmenu," ir sudas turėtų jį paliuosuoti? Niekada! Sudas turėjo gana kantrybės sėdėti čia ir klausyti šitų „nežinau", „neatmenu". Teip negali eiti. Jis turi ant klausymų atsakyti.

Buvo jau 5 val. vakaro, ir sudas tolesnį bankruto tirinėjimą atidėjo ant rytojaus, 10 val. ryto. Ant rytojaus susirinko sudan daug klausytojų ir laukė kun. Kraučuno. Bet ant 10 val. atėjo tiktai kun. Kraučuno advokatas ir apreiškė sudui, kad kun. Kraučunas apsirgo, negalis ateiti. Sudas paliepė bankruto advokatui pristatyti ant 12 val. davadus, kad bankrutas serga. Advokatas išėjo jieškoti davadų. Sugrįžo į sudą 2 val. po pietų su Dr. Stupnicko paliudyjimu, kad kun. Kraučunas labai serga, guli lovoje, prie jos stovi bonkelės su medicinoms, kurias kunigas laiks nuo laiko geria.

Sudas buvo priverstas tolesnį bankruto tirinėjimą atidėti ant 9 d. vasario, 10 val. ryto. Tik nežinia, ar iki tam laikui kun. Kraučunas pasveiks.

Kreditoriai labai apgailauja kun. Kraučuną, kad nenumirtų, nes paskui neturėtų nuo ko savo pinigus sukolektuoti.

Z. Z.

Atviras laiškas broliams-amerikiečiams.

Broliai-lietuviai, Amerikoje gyvenantiejie!

Seniejie metai baigiasi ir metas jau į jų galą atsižiurėti.

Darbas pradėtas, bet to darbo galo nesimato. Vis dėlto šiek-tiek tą darbą išdėstysime keliais sakiniais: revoliucijos bangos siubuoja pa visą Didžiąją Lietuvą, užliedamos dargi jos ištautėjusius pakraščius: musų agitatoriai ir pats didysis lietuvių susivažiamas Vilniuje buvo liudininkais tautiško su mumis tų pakraščių solidariškumo. Pradėtasis darbas žengia pirmyn ir eidamas greta su Rusijos revoliucija, išnaikino vienuose tik šiuose metuose visą rusų valdžios sistemą prispaudimo iš ištautinimo, kurią carizmas per 110 metų taip rupestingai auklėjo. Rusų mokyklos — tas biauriausias musų ištautinimo ir demoralizavimo įrankis — amžinai prašalintas; mokesčiai valdžiai niekur nemokami ir rusai-valdininkai visur boycotuojami.... Tas viskas iššaukė valdžios terrorą, su kurio pagelba ji sumanė pagražinti savo autoritetą. Bet veltui, jos autoritetas vis puola ir puola....

Aišku, jog nepakels jo nė skraidantiejie po Lietuvą su armotomis ir kulkosvaidžiais kazokai ir dragunai. Kiekvieni su artilerijos pagelba sugriauti lietuvių namai, kiekvienas armotų šuvis paleistas Lietuvos sodžiuose, — taiko tiesiok į valdžios pamatus ir griauja juos; ant šitų gi griuvėsių sparčiai dygsta Lietuvos autonomijos supratimas: atjaučiame jau tą laiką, kada pagaliaus maži vaikai visai paprastai pradės tą autonomijos vardą plepėti. Tas laikas jau netoli....

Toks tai Lietuvos padėjimas pabaigoje 1905 m.

Svarbus tai buvo metai Lietuvos gyvenime; milžiniškas darbas atliktas. Takio darbo garbė yra vietinių lietuvių nuopelnas, bet ne vien tik jų vienų: už jurių-marių,

Amerikoje, plakė lietuvių širdįs; jiems irgi priklauso ne maža tos garbės dalis. Jųs, Amerikiečiai, pirmiejie atjautėte vienybės reikalą ir, dėdami pinigus revoliucijos reikalams, pirmi užklausėte apie Suvienyta Centralinį Kovos Komitetą. Jųs pirmi atjautėte tos vienybės reikalingumą. Bet jos nebuvo, nebuvo nė Suvienyto Cetralinio Komiteto. Neįvyko jis nė mums kviečiant visus „išvienį kovą"*) eiti ir suvienytomis pajiegomis griauti ir varyti laukan smurtnų ir atkaklų prispaudėją.

Teisybė — vienybės lietuvių — europiečių tarpė nebuvo!... Privatiški partijų reikalai stovėjo augščiau, negu tėvynės labas; mes biauriausiai išlojoti laikraščiuose, kaip tik pasklydo Europoje garsas apie pinigų padalinimą. Bet Jųs, broliai Amerikiečiai, kitokiomis akimis pažiurėjote į europiečių vaidus. Tas partijų nesutikimas ir jų vaidai, matyti, jau nuo senesnių laikų buvo paslėpti ir iškilo aikšten, turbut, kad pereitų į istoriją ir kad daugiau jau niekados nebeiškiltų. Čia tai jau tik Jųsų, broliai Amerikiečiai, darbas ir toje vaidų numalšinimo garbė (ant tos garbės dar mes neužsipelnėme, nes vaidai ne išnyko. Mes tikėjome, kad ta garbė prigulės tėvynės broliams, nes ten yra kova. Rd.) yra nupelnas vieninteliai tik Jųsų, Amerikiečiai! Tie vaidai dabar jau istorijos nuosavybė ir mes apie juos nešnekėsime. Dabar kitokia gadynė: reikalingas darbas — žodžiais malti dabar ne metas. Revoliucija gi stato savo reikalavimus ir vis didina ir dina darbo svarbumą. Toks protavimas ir šiokios-tokios jau iškovotos tiesos paskatina mus paremti savo darbą liuosesne spauda pačioje Didžiojoje Lietuvoje. Tam tikslui mes apsirinkome sau organą naujai išėjusį Vilniuje, savaitinį laikraštį „Lietuvos Ukininką"; jaučiame, jog tuo vienu spaudos organu pačioje Didžiojoje Lietuvoje negalėsime pasikakinti. Prireikus, surasime sau ir kitus spaudos organus. Tuo pačiu laiku susilaikome leidę užsienių „Ukininką"; „Varpą" leisime tik reikalui gimus, neperiodiškai; prenumeratos „Varpui" neimsime; už kiekvieną išleistajį „Varpo" numerį bus paskirta atskira kaina. Tą literaturą, kurios neleis mums spauzdinti Didžiojoje Lietuvoje rusų įstatymai, spauzdisime prie „Varpo" redakcijos užsieniuose, kaipo atsišaukimus ir atskiras knygutes.

Kaip ikišioliai, teip ir toliau, mes atkakliai kovosime su tėvynės prispaudėju — carizmu ne tik raštais, bet ir gyvu žodžiu, pagaliaus, prireikus, ginklu. Prie tos kovos prisidėti kviečiame ir Jus, broliai Amerikiečiai! Kiekviena nors mažiausia Jųsų auka, padėta ant tos kovos aukuro, atras musų širdyse prijautimą ir padėką.

Linkėdami kuodidžiausios kloties, siunčiame Jums, gyvenantiems už jurių marių, savo padėką už musų kovos šelpimą pinigais.

Drauge siunčiame atskaitą Revoliucijos Šelpimo Komitetui.

Prašome kitus laikraščius perspauzdinti šitą laišką.

Lietuvos Demokratų Partija.

*) Tokiu vardu buvo išleistas L. D. Partijos atsišaukimas.

Sidabrinis kryželis
arba
DAILYDĖ IŠ NAZARĖTO.

APYSAKA EUGENIJAUS SUE.

Vertė J. Laukis.

Simeonas atsakė:

— Mokintojau, aš manau, kad tas, kuriam jis daugiau dovanojo.

— Tu manai teisingai, Simeone. — Ir, atsisukdamas į turtingąją meiliotę, vis dar klupančią, Jėzus tarė į susirinkusius: — Ar jus matote šitą moterį? Aš sakau jums, kad jos skaitlingos nuodėmės yra atleistos jai už jos didelę meilę! — Potam jis tarė į Magdaleną, balsu, pilnu jautrumo ir atleidimo: — Nuodėmės tavo atleistos tau — tavo tikėjimas išganė tave; eik su ramybe.

— Nedorybė naikinimo! — tarė farizėjiškasis žvalgas pusbalsiai savo draugui. — Ar gali begėdybė ir ištvirkimas eiti toliau? Na gi, Nazarėnietis atleidžia viską, kas tik yra peikiamo, atliuosuoja nuo visko, kas tik yra biauraus; išteisinęs palaidunybę ir išlaidumą, dabar, žiurėk, teisina labiausiai atsižymėjusias meiliotes!

— Ir kam? — tarė kitas žvalgas — idant jis galėtų vis daugiau pasigerinti ydoms ir netikusiems pageidimams niekšų, kuriuos jis traukia paskui save, kuriuos bile dieną jis padarys savo įrankiais.

— Bet palauk! — patėmijo pirmasis — palauk, Nazarėnieti, ateina tavo valanda; vis bujojanti tavo begėdybė atneš tau neužilgo baisią bausmę!

Genavaitė besiklausydama šiteip kalbančių dviejų ištvirkusių vyrų, po meilių žodžių Jėzaus, pamatė Magdaleną atsikeliant linksmą; ašaros ritosi per veidus viena paskui kitą, bet jos nebuvo jau karčios. Ji išdalino visoms vargingoms moterims, apstojusioms ją, savo brangius akmenis ir graznas, nusivilko net puikų rubą, kurį dėvėjo ant tunikos iš gero Sidonijos audimo ir apsisiautė apsiautalu jaunos moteriškės, iš storos, pilkos gelumbės, kuriai ji davė mainu puikų rubą siuvinėtą didelės vertės žemčiugais. Paskui ji pasakė Simeonui, kad ji nepadės daugiau šito prasto apdangalo ir kad rytoj visi jos turtai turi buti išdalinti vargingoms šeimynoms ir meiliotėms, kurioms skurdas vienas neleidžia pagryžti prie geresnio gyvenimo.

Prie šitų žodžių Oliba, pilna dėkingumo, suimdama rankas, puolė po kojų Magdalenai, ėmė ją už rankų, bučiavo jas pro verksmus ir sakė:

— Palaiminta esi tu, Magdalena! o, palaiminta esi tu! Tavo duosnumas išgelbėjo mane, mane ir didelę daugybę mano vargių draugių gėdos; bet męs gailėjomėsi išgirdę žodžius sunaus Marijos; tas balsas perėmė mus širdis; męs tikėjomėsi atleidimo. Bet, vargas! gyvenimo butinumas užlaikė mus ištvirkime ir neapikantoje. Palaiminta esi tu, Maddalena, tu, kuri suteikei mums progą pagryžti ant gero.

— Sese, ne mane turi laiminti už tai — atsakė Magdalena — laimink Jėzų Nazarėniškąjį: jo žodžiai įkvėpė tą man.

Ir Magdalena įsimaišė į minią, klausyti žodžių jaunojo mokintojo.

Kažin kuriam iš jo mokinių, kalboje su juo apie Magdaleną, pasakius, kad ji buvo suvedžiota ir paskui pamesta vieno daktaro tiesų, vardas Jėzaus pasidarė rustus, griežtas ir net grumojantis ir jis sušuko:

— Vargas jums, daktarai tiesų! Vargas jums, veidmainiai! Jųs esate pabaltintais karstais: lauko pusė atrodo skaisti, bet viduj jų tik kaulai ir puvenos! Teippat iš lauko atrodote jus teisiais akyse žmonių, bet viduj esate pilni nedorumo ir veidmainybės. Vargas jums spangiems vadovams, kurie rupinatėsi labai apie tai, ką jus geriate, idant neprarytumete kupranugario.

Šita draugiška satyra privertė kelis iš klausytojų nusijuokti, o Banajas sušuko:

— Iš tikro, tavo teisybė, mano drauge! Kiek šitų prarijėlių kupranugarių męs žinome. Bet aštrumas jų saužinės yra toks didelis, kad jie sugromulioja tuos kupranugarius, kaip strusis sugromulioja akmenį ir niekas iš jo nelieka.

Naujas griausmas plojimų atsiliepė ant pajuokimų Banajo. Jėzus gi sakė toliau:

— Vargas jums, farizėjai! Vargas jums, kurie nuvalote viršų taurės, kuomet viduj yra tik plėšimas ir teršatis!

— Teisybė — atsakė keli balsai — šitie veidmainiai valo viršų, užtai, kad tik viršus matomas.

Sunus Marijos sakė toliau:

— Vargas jums, farizėjai, kurie mokinate, kas reikia daryti, bet to nedarote! Vargas jums, kurie darote sunkias ir neatkeliamas naštas, dedate jas ant sprando žmonėms, o patys nė pirštu jų nepajudinate.

Šitas naujas prilyginimas užgavo protus klausančių jauno mokintojo ir keli balsai vėl atsiliepė:

— Teip, teip! Tie tinginiai, veidmainiai sako nužemintiems: „darbas yra šventu, dirbkite, dirbkite, bet męs nedirbsime. Teip, neškite vieni naštą darbo, męs gi lobingiejie, nejudinsime jo nė galu musų piršto."

Jėzus pasakojo toliau:

— Vargas jums, kurie atliekate savo reikalus teip, kad jus žmonės matytų. Šitam jus nešiojate ilgas juostas pergaminės, ant kurių parašyti yra žodžiai įstatymų, kurių jus nepildote. Vargas jums, kurie sakote: „jei žmogus prisiekia ant šventnamio, tai jo prisieka yra nieku, bet jei jis prisiekia ant aukso šventnamio, tai jis yra rišamas jo prisieka."

— Užtai kad pas šituos ištvirkėlius lobininkus — atsiliepė balsas — nėra nieko tvirto be aukso. Jie prisiekia ant savo aukso, kaip kiti prisiekia ant savo dušios ar ant savo garbės.

— Taigi, jei žmogus prisiekia ant altoriaus, tai tas yra nieku — kalbėjo Jėzus — bet kas prisiekia ant aukos, kuri yra ant altoriaus, tai jis yra rišamas jo prisieka. Vargas jums, veidmainiai, kurie iš pilno atiduodate dešimtinę, bet užginate, kas yra svarbesniu įstatyme, teisingumą, susimylėjimą ir užsitikėjimą. Šitie yra dalykai, kurie reikia pildyti be apleidimo kitų.

— Dėl dviejų nykščių Matuzelio! — sušuko Banajas juokdamasis — tau lengvai atsieina, drauge! Kaip šitie veidmainiai turi savo skryniose pakaktinai užmokėjimui dešimtinės be apsunkinimo savęs, tai jie ir moka ją; bet kur tu esi radęs pas juos pinigus teisingumo, užsitikėjimo ir susimylėjimo, kurių tu pareikalauni nuo tų pabaltintų karstų, nuo tų rijikų kupranugarių nedorumo, jei teip juos pavadinus?

— Ant nelaimės, jaunasis mokintojas sako teisybę — patėmijo kitas — nes tam, kuris yra be pinigų, teisingumas yra kurčiu. Daktarai tiesų savo teisnamyje nepasako tau: „kokius davadus turi?" tik „kiek pinigų man duosi?"

— Aš turėjau pasidėjus šiek tiek turto pas Ainošių, augštąjį kunigą — tarė varginga, sena žmona — jis pasakė man, kad jis išleidęs pinigus aukoms mano išganymui.... Ką aš galėjau stengtis varginga žmona prieš tokį galingą viešpatį Lioviausi ir einu prašinėdama duonos, kurią ne kasdien randu.

Prie šito pasiskundimo Jėzus sušuko su kylančiu apmaudu:

— O vargas jums, veidmainiai! Jus prisidengdami savo ilgomis pamaldoms, išplėšiate našlei paskutinį grašį! Vargas jums, žalčiai! gyvačių veislė! Kaip jus išvengsite pasmerkimo pragaro liepsnose? Šitam tai pasiųsiu aš jums pranašus ir galvočius išgelbėjimui jus! Bet, vargas! — pridurė Nazarėnietis balsu didelio susigrandinimo — pirmųsius jus nugalabinsite, antruosius nukryžiavosite. Jus persekiosite juos gardas nuo gardo, idant visas nekaltas kraujas, kuris bus išlietas ant žemės, galėtų sugryžti ant jus — nuo kraujo teisingojo Abelio, iki kraujui Zacharijaus, kurį jus nužudėte terp Šventnamio ir altoriaus!

— O, nesibijok nieko, drauge! jei šitie rijikai kupranugarių panorėtų pralieti tavo kraują — sušuko Banajas, rėždamas rankena savo didelio, surudijusio kardo — tai jie turi pirma pralieti kraują mųs, o męs jų laukiame!

— Teip, teip! — suriko minia vienu balsu — nesibijok nieko, Jėzau Nazarėne, męs tave apginsime!

— Męs numirsime už tave, jei reikalas pareis!

— Tu busi musų vadovu!

— Musų karaliumi!

Bet sunus Marijos, lyg kad neužsitikėdamas šitiems ištremtiniams, papurtė galvą dar su didesniu nuliudimu ir sušuko nesuraminamu balsu:

— O, Jeruzaliau, Jeruzaliau! Tu, kurs užmušiai savo pranašus! Tu, kurs uždaužiai akmenais išmintingus vyrus, siųstus tau! Kaip tankiai aš mėginau surinkti tavo vaikus, kaip vištа vištelius po savo sparnais, o tu to nenorėjai! ne, tu to nenorėjai!....

Ir iškalba Jėzaus, iš pirmo aštri, griežta ir rusti, kalbant apie veidmainiškus farizėjus, atsiliepė su pagaila teip karčia, ištariant šituos paskutinius žodžius, kad kuone visi apsiašarojo drauge su Nazarėniečiu. Galiaus, užstojo visiška tyla, nes jis apsikniaubė ant stalo ir užsiėmė burną rankomis. Genavaitė negalėjo ilgiau sulaikyti savo ašarų. Ji išgirdo vieną iš dviejų žvalgų sakant savo draugui balsu žiauraus pergalėjimo:

— Nazarėnietis išvadino daktarus tiesų ir augštuosius kunigus, žalčiais ir veisle gyvačių! Per visą naktį jis piktžodžiavo ant visko, kas yra švenčiausia pas žmones. Męs jį turime.

— O, tu kalbi apie nukryžiavotąjį, Jėzau Nazarėne! — tarė antras — męs pasirupinsime, idant tu nebutum per daug klaidingu pranašu nelaimės!

Simeonas, matydamas jį vis apsikniaubusiu ant stalo, verkiant tyliai, pasilenkė prie jo ir tarė:

— Mokintojau, saulė neužilgo tekės. Krimų žmonės, gabenanti savo vaisius ant turgaus į Jeruzolimą, praeina pro Cedrono klonį. Jie, teip kaip ir męs, troškta išgirsti tavo žodžius, Jie laukia ant kelio. Ar neitume jų pasitikti?

Jėzus pakilo. Jo liudnas ir apsiblausęs gymis nušvito bebučiuojant vaikus, kurie, matydami jį rengiantis išeiti, padavinėjo jam savo mažas rankytes. Paskui jis broliškai paspaudęs ranką kiekvienam, kuris jam padavė ir apleisdamas karčiamą Laukinio Asilo, stovinčią arti vienų miesto vartų, vedančių į laukus, pakreipė savo žingsnius linkui Cedrono klonio, per kurį eidavo kaimų vyrai ir moterys į Jeruzolimą, gabendami ten savo prekes. Patraukimas žodžių Nazarėniečio buvo toks didelis, kad daugumas ypatų praleidusių naktį besiklausydami jo, vis sekė paskui jį. Terp tų buvo Magdalena, Oliba ir Banajas.

— Joana, ar tu teipgi eisi išmiestėn? — tarė Aurėlija Čuzos pačiai: — jau išaušo, eikime namon. Bus neišmintinga išlikti ilgiau iš namų.

— Aš dar negryžšiu, aš seksiu Jėzų iki kraštui svieto — atsakė Joana su neišpasakytu džiaugsmu ir nulipdama nuo suolo, ištraukė iš savo kišeniaus storą mašną prigrustą auksu, kurią padavė Simeonui į rankas, jam besirengiant išeiti iš karčiamos su sunumi Marijos.

— Jaunikaitis šiąnakt ištuštino savo mašną — tarė Joana Simeonui — čia yra šiek-tiek atpildymui jos.

— Ir vėl tamista! — atsakė Simeonas dėkingai, išvydęs Joaną — tamistos mielaširdystė nėkuomet neilsta.

— Tai jautrumas jusų mokintojo, ką neilsta gelbint žmones, raminant vargšus, atsivertėlius ir prispaustuosius — atsakė Čuzos pati.

Genavaitė, kuri su nekantrumu klausėsi kožno žodžio, ištarto farizėjinių žvalgų, išgirdo vieną iš jų sakant kitam:

— Sek ir dabok Nazarėnietį, aš bėgsiu pas Viešpačius Kaifošių ir Boruchą išduoti jiems atskaitą nelemtų piktžodžiavimų ir nedorybių, kuriuos jis ištarė šiąnakt draugystėje tų valkatų. Nazarėnietis šį kartą neturi ištrukti nuo laukiančio jo likimo.

Ir du vyrai persiskyrė. Aurėlija, kuri tartum paskendusi buvo mintyse, tarė savo draugei:

— Joana, aš negaliu išreikšti tau, kas darosi su manim po žodžių šito jaunikaičio. Kartais prasti, jautrųs ir kelianti, kartais satyriški ir grumojanti, jie perima mano širdį. Pagal mano supratimą, jie yra kaipi nauju svietu, kuris atsidaro, kadangi mums, vargšams stabmeldžiams mielaširdystė yra naujas žodis. Toli gražu, aš nepasikakinusi, aš vis labiau ir daugiau žingeidauju ir, kas ten ne butų, aš seksiu tave. Kas kenks, tiesą pasakius, jei męs pargryžšime į musų namus išaušus?

Genavaitė, išgirdusi savo ponią šiteip kalbant, neišpasakytai nusidžiaugė, kadangi mislydama apie savo brolius, vergus Gallijoje, ji teipgi jautė norą išgirsti daugiau žodžių jauno Nazarėniečio, draugo ir išliuosuotojo belaisvių. Išeinant iš karčiamos su savo ponia ir mielaširdinga pačia Viešpaties Čuzos, Genavaitė turėjo progą pamatyti, kaip greitai žodis Jėzaus atneša savo vaisių. Magdalena, graži, atsivertusi meiliotė, apsisiautusi senu, vilnoniu apsiautalu vargingos žmonos, išmainytu ant puikių rubų, sekanti su ilgstančia minia užpakalyje Jėzaus, Jėzų, užsigavo koją į akmenį gatvės, pasviro ir butų puolusi ant žemės, jei ne Joana su Aurėlija, ant laimės buvusios arti jos, nebutų pasiskubinę ją sulaikyti.

— Kaip! tu, Joana, pati Viešpaties Čuzos? — tarė meiliotė užrausdama nuo susigėdinimo, manydama, be abejo, apie brangias dovanas jos gautas nuo Čuzos — tu, Joana, tu nesibaidai paduoti man gelbstančią ranką, man, vargingam sutvėrimui, teisingai neužkenčiamam visų padorių moterių?

— Magdalena — atsakė Joana su neišpasakytu malonumu — ar musų jaunasis mokintojas nepasakė tau eiti su ramybe ir kad visos tavo nuodėmės yra tau atleistos už tavo didelę meilę? Iš kokios priežasties aš turėčiau buti žiauresnė už Jėzų Nazarėniškąjį? Šią ranką, Magdalena, šią ranką! tai yra sesuo, ką prašo jos nuo tavęs kaipo ženklo atleidimo ir užmiršimo praeities!

Magdalena paėmė ranką paduotą jai Joanos, bet tik kad pabučiuoti ją ir aplieti ašaromis gailesčio.

— O, Joana! — tarė tylomis Genavaitės ponia savo draugei — jaunikaitis Nazarėnietis butų užganėdintas, pamatęs tave jo prisakymus pildant su tokiu uolumu.

Joana, Aurėlija ir Magdalena, sekdamos minią, tuojaus pasijuto beesą už Jeruzolimos vartų.

Saulė, kylanti dabar savo skaistume, apšvietė didelį plotą Cedrono klonio, kurio rytinė išžiura, nematyta Genavaitei, tolydžio užgavo ją su nuosteba ir pagėriu. Bunant šį metą ankstyvam pavasario laikui, lygumos, nusitiesusios iki Jeruzolimos vartų, teip žaliavo ir žydėjo, kaip ir lygumos Sarono, kurias Genavaitei teko pereiti, einant su savo ponia iš Jafos, — vieta, kur ji priplaukė — į Jeruzolimą. Baltosios ir raudonosios rožės, narcizai, balai, geltonosios liaukonijos ir kvapsningos braškės, dar vis drėgnos nuo rasos, pripyldė orą kvėpalais ir puošė laukus savo puikioms spalvoms.

Pakelėje, guotas palminių medžių šešėlino viršų fontanos, pas kurią buvo atėję gerti riebus taurai, pajungti į jungą, vedami darbininkų, apsirengusių drabužiais iš kupranugarių kailių.

Piemenys teipgi varėsi pas fontaną savo kaimines ožkų ilgomis ausimis ir avių milžiniškoms vuodegoms. Jaunos moterys tamsaus gymio, apsirėdę baltai, ėjo, matomai, iš kaimo, matomo netolymais, pusiau pasislėpusio alyvų medžių gojuje, prisileido iš fontanos vandens ir gryžo į kaimą, nešdamos ant savo galvų, iki pusei apsklėstų baltais nuometais, dideles bonkas šaltinio vandens. Toliaus, apitamsiu keliu, vingiuojančiuosi žemyn nuo augščiausių kaukarų kalnų, kurių viršunės pamaži nėrėsi iš širkšnotai mėlyno uko ryto, matėsi einant smalžio žingine ilgas karavanas (burys keleivių einančių per pustynę), iškilęs augščiau ištysusių kaklų kupranugarių, apkrautų pundais.

Visu keliu, kuriuomi Genavaitė ėjo, mėlyniejie karveliai, vyturiai ir kielės, sulindę į švarplas nopalių (koktusinis augalas) ir aglių, padarė chorą iš gražių giesmių, o baltasis garnys, raudonkojis, iškilo oran, nešdamas gyvatę snape.

Daugelis piemenų ir darbininkų, atsižinoję nuo ypatų sekančių paskui Nazarėnietį, jog jis eina ant Cedrono kalvos mokinti gero, permainė savo žygius ir suvarę savo kaimines į vieną pusę, prisidėjo prie minios, sekančios pėdas Jėzaus Nazarėniškojo.

Teip Joana, Aurėlija ir Genavaitė priėjo kaimą, pusiau įlindusį į gojų alyvų medžių, per kurį reikėjo pereiti, kad nueiti ant kalvos. Staiga iš gojaus jos pamatė išeinant didelę govėdą vyrų ir moterių, šaukiančią piktais balsais ir baisiais prakeikimais.

Pryšakyje šitos govėdos ėjo daktarai tiesų ir augštiejie kunigai. Du pasiuntiniu buvo vedini gražią, jauną merginą, su plikoms rankoms ir basą, viena tunika teapsivilkusią. Gėda ir baimė piešė jos veidą paplukusį ašaromis. Suteršti jos plaukai dribo jai ant plikų pečių.

Kartas nuo karto, pro verksmus prašydama malonės, ji nusiminime puolė ant kelių ant kelio akmenų, nepaisydama ant priešinimosi dyiejų kunigų, kurie laikydami ją už abiejų rankų, vilkte vilko per dulkes, kol privertė ją atsistoti ir eiti. Gauja apipylė išniekinimais, keiksmais ir apšmeižimais nelaimingą merginą, teip persigandusią, kaip moteris, kada yra vedama ant kartuvių.

Išvydęs šitą govėdą sunus Marijos nusistebėjo ir sustojo: tie, kurie sekė paskui jį, teipgi apsistojo ir sustojo ratu užpakalyj jo.

Kunigai ir daktarai tiesų, be abejo, pažinę Nazarėniškąjį jaunikaitį, davė ženklą kaimo žmonėms, kurių pludimai ir įnirtimas didinosi kas sykis labiau, sustoti kelis žingsnius atstu. Po šito, tie įdukę žmonės, vyrai ir moterys, ėmė po didelį akmenį ir šiteip apsiginklavę, pludo ir grumojo verkiančiai kalinei.

Kunigai ir daktarai tiesų, pas kuriuos farizėjiški žvalgai nuėjo slapta pasikalbėti, privilko nelaimingą sutvėrimą prie Jėzaus kojų, kurio ji teipgi ėmė melsti savo išgąstyje, keldama į jį apsiašarojusį veidą ir išsukintas rankas, sukruvintas ir dulkėtas. Vienas kunigų tąsyk tarė Jėzui, ištyrimui jo, o jei jis sakytų priešingai jiems, su vilčia prapuldymo jo.

— Šita moteris tik ką yra pagauta ant darbo svetimoterystės. Taigi Maižis įstatyme prisako mums svetimoteriauninkę akmenais užmušti. Kokia yra tavo nuomonė apie tai?

Jėzus, vietoje atsakyti jam, pasilenkė ir pradėjo rašyti ant smilčių galu savo piršto. O kad farizėjai, nusistebėję, ėmė klausinėti jo toliau, tai jis atsistojo ir tarė į juos ir kitus minioje apsiginklavusius akmenimis:

— Tegul tas, kuris yra be nuodėmės, meta pirmas akmenį į šitą moterį.

Po to jis vėl pasilenkė ir ėmė vėl rašyti ant smilčių, nepaisydamas ant stovinčių apie jį.

Prie šitų žodžių Nazarėniečio ištiko garsus delnų plojimas jį sekusios minios, o Banajas sušuko garsiai nusijuokdamas:

— Gerai pasakei, drauge. Aš ne pranašas, bet jei grynos rankos vienos, turi akmenais užmušti šitą nelaimingą nusidėjėlę, tai aš prisiekiu ant galvos Gideono, męs gausime pamatyti visus tuos modelius dorumo, visus tuos žemčiugus nekaltybės, visus tuos aniuolus mandagumo, pradedant nuo viešpačių kunigų ir viešpačių daktarų tiesų, išsiaunančių iš savo sandalių ir pasiraitojančius pasamonus, kad greičiau pribėgti. Bet, ką aš šneku? — pridėjo Banajas, juokdamasis vis garsiau, kaip ir daugelis kitų — štai jie krinka, kaip kaiminė kiaulių vilko vejama.

— Kiaulėmis gi jie ir yra — tarė kitas.

— O vilku, vejančiu juos, yra jų pačių saužinė.

Banajui beatsiliepiant ant šitų žodžių Jėzaus „tegul tas, kuris yra be nuodėmės, meta pirmas akmenį į šitą moterį", daktarai tiesų ir kunigai, be abejonės, graužiami savo saužinės, kaipo ir tie, kurie iš pirmo norėjo nudobti svetimoteriavusią moterį, visi abejnai, galbut, pabugę minios sekančios paskui jauną Nazarėnietį, šoko bėgt teip umai ir teip greitai, kad sunui Marijos pakilus, nes mat jis lygtol vis rašė ant smilčių; gauja neseniai teip smarki, bėgo į kaimę. Jėzus dabar nematė nieko daugiau prieš save, kaip tik kaltinamąją vis dar klupančią, meldžiančią ir verkiančią pas savo kojas. Maloniai šyptelėjęs, rodydamas jai tarpą peliktą apie ją išbėgiojimu tų, kurie neseniai norėjo ją nudobti, Jėzus jai tarė:

— Moteriškė, kur gi yra tavo kaltintojai? Ar nė vienas nekaltina tavęs?

— Ne, Viešpatie! — atsakė ji graudžiai verkdama.

— Nė aš tavęs nekaltinu — tarė Jėzus. — Eik ir nenusidėk daugiau.

Palikdamas svetimoteriavusią moterį klupant, neatsipeikėjusią dar nuo susijudinimo tokiu išsigelbėjimu nuo mirties ir dovanojimu, Nazarėnietis, sekamas savo mokinių ir minios, netrukus pribuvo ties kalnu, kur jau susirinkęs geras burys kaimo žmonių nekantriai laukė jo atėjimo. Vieni turėjo savo produktus ant asilų ar zebrų, kiti ratuose traukiamuose jaučių, treti karliniuose gurbuose, kuriuos jie nešė ant savo galvų.

Piemenys, kurie, praeinant Nazarėniečiui, girdė savo kaimines pas fontaną, teipgi pribuvo. Visai šitai miniai, tyliai ir akylai priėjus šiteip prie kalno, Jėzus Nazarėniškasis pasilipo ant kupurnos kalno, idant jį visi geriau galėtų girdėti.

Tekanti saulė, žerdama spindulius savo šviesos ant paviršalo sunaus Marijos, apsirengusio balta tunika ir mėlynu apsiautalu, darė jo dangišką veidą blizgančiu, o mesdama savo spindulius ant ilgų jo kaštoninių plaukų, tarytum pynė juos į auksinį spindulių

(Toliaus bus)

IŠ VISUR.

| Nepažįstanti prietikių Maskolijoj, laikraščiai vėl garbina carą, kad jis neva panaikinti kėtina nužudymo bausmę civiliškų sudų provose. Iš tikro vienok nužudymo bausmė Maskolijos tiesų kodekse seniai panaikinta, ją taiko tik kariški sudai. Mirties bausmė yra: už pasikėsinimus ant urėdninkų gyvasties, mėtymą bombų, šaudymą į kariumenę. Tokių nusidėjelių vienok nesudija civiliški, bet kariški sudai. Taigi ištikro randas neturi kuom girtiesi, viskas pasilieka po senovei.

| Laikraštis „Novoje Vremia" garsina, jog caro valdžios pereitą sanvaitę užtiko bombų dirbtuves: Ekaterinburge, Samaroj, Rygoj, Vitebske, Suvalkuose ir Ekaterinoslaviuj. Suareštavo turinčius mažiausiai po 20 bombų: Varšavoj, Lietuviškame Minske, Vitebske, Lodziuje, Odesoj, Gomelyj ir Tiflise. Mėtymai bombų į policiją, urėdninkus ir oficierus buvo: Varšavoj, Pinske, Gomelyj, Tiflise, Lietuviškam Minske ir kitose vietose. Rado teipgi bombų dirbtuves Peterburge ir Maskvoj.

| Norvegiškas kapitonas Amundsen perplaukė ant laivo „Gjoa" aplink visą Šiaurinę Ameriką ir prisigriebė jau prie Alaskos krantų. Amundsen yra tai pirmutinis, kuris ant laivo tokią kelionę atliko. Iki šiol vien buvo manoma, kad šiaurinės Amerikos krantai visur remiasi į jures, bet tikrų davadų ne buvo, Amundsen gi pertikrino, kad iš tikro teip yra.

| Belgijos sostapilėj, Bruxellej, prasidėjo žydų kongresas. Maskoliški delegatai užtikrinėja, kad žydams iš Maskolijos atseis išsikraustyti, kadangi jie negali laukti nieko gero nė nuo rando, nė nuo revoliucijonierių. Kalbino išeiviams uždėti žydišką kolioniją Syrioj, Palestinoj arba Egipte. Ant kongreso yra delegatų iš visų kraštų, kur tik yra žydai.

| Vokiškose valdybose pietinėj Afrikoj, mieste Swakopmund, vokiški kareiviai be jokios priežasties peršovė einantį gatve kanadietį Donaldsoną. Užmuštasis buvo daktaru, turėjo 38 metus. Be abejonės Anglija pareikalaus nuo Vokietijos atlyginimo užmušto šeimynai, bet tas jau žmogaus gyvasties nesugrąžys

| Chinuose apsireiškė nekentimas svetimtaučių. Svetimi ambasadoriai kreipėsi prie rando su reikalavimu apsaugoti svetimtaučius. Ir Amerikoj juk apsireiškia nekentimas svetimtaučių, bet čia dar bent iki šiol kiti kraštai nesikiša. Chiniečiai pradeda boycotuoti svetimų kraštų tavorus, ne vien Amerikos.

| Ant Kaukazo, Elizabetpoliaus gubernijoj, rando agentams vėl pasisekė supiudyti armenus su totoriais. Aplinkinėsė Elizabetpoliaus ir Šušos vėl skerdžiasi terp savęs totoriai su armenais. Valdžioms čia padeda labiausiai badas, žmonės iš niekur negali maisto sugriebti; nuo bado ypač vo kaimus, platinasi bado šiltinės.

| Maskvoj atsibuvo Maskolijos bajorų kongresas. Jis terp kitko, nutarė, jog Maskolija turi but vienoda, ne dalinama viešpatystė, todėl Lenkija ir kiti parubežiniai ne maskolių apgyventi kraštai, tame, žinoma, ir Lietuva, turi, labui Maskolijos, išsižadėti savo sapnų apie tautišką savistovystę.

| 31 d. sausio Paryžiuj urėdninkai, kaip tiesos reikalauja, norėjo surašyti bažnyčių turtus, bet susirinkę žmonės ne davė, iš daugumo bažnyčių rando urėdninkus išvijo. Bažnyčioj Šv. Rocho 15 policistų likosi sužeistų. Panašus atsitikimai buvo ir daugelyj vietų provincijose.

| Caras su visu nuo tarnystos prašalino Gruzijos (ant Kaukazo) jeneral-gubernatorių jenerolą Staroselskį ir dagi atidavė sudui ištirti jo kaltes. Mat Staroselskį nužiuri, kad jis ėjo iš vien su Gruzijos revoliucijonieriais.

| Caro randas buvo atleidęs politiškiems prasikaltėliams ir toki galėjo grįžti iš užrubežių. Dabargi Peterburgo laikraščiai garsina, kad atleidimas tokiems bus panaikintas ir grįžtančius iš užrubežių areštuos ant rubežiaus.

| Du žydu pabėgusiu iš Maskolijos į Rumuniją, kadangi neturėjo nė jokių raštų, išvijo atgal Rumunijos valdžios per rubežių. Pagavo juos maskoliški kazokai, pririšo prie stulpo ir sudegino.

| Orlovo gubernijoj, Maskolijoj, gyventojus pasiekė badas. Vargšų padėjimas dar sunkesnis, kad užstojo ten dideli šalčiai. Dono paupiuose pritruko anglių. Dirbtuvės sustojo, žmonėms truksta kuro.

| Totoriai ir armenai ant Kaukazo apkaltina caro vietininką Voroncov-Doškovą už savitarpines šitų tautų skerdynes ir atsišaukė prie caro su reikalavimu prašalinti nuo vietos dabartinį caro vietininką.

| Kategate, terp Šiaurinių ir Baltiškų jurių, nuo nežinomo laivo šaudė į vokišką garlaivį „Gunina" ir pašovė vieną garlaivio jurininką. Jurininkai užpuolusį ant garlaivio laivą laiko už maskolišką.

| Turtingiausias ant svieto žmogus—yra vokietis Alfred Veit, savininkas aukso ir deimantų kastynių pietinėj Afrikoj. Turtai jo pereina 1000000000 dol., metiniai įėmimai siekia $52500000.

| Mieste Imatra, Finlandijoj, „Lyga Lygų" atlaikė susirinkimą. Nutarė boycotuoti caro dumą, kol caras jai nepripažįs pilnų konstitucijonališkų tiesų su visuotinu, slaptu balsavimu.

| Vladivostoke, 30 d. sausio atsibuvo laidotuvės 32 kareivių užmuštų laike paskutinio kareivių maišto. Laidotuvose dalyvavo daug kareivių su raudonoms vėliavoms.

| Ant Havai salų išsiveržė Savaii vulkanas. Deganti lava, išsiveržusi iš kratero, užliejo 14 mylių žemės ir nuplaukė į jures.

| Respublikoj Ecuador, pietinėj Amerikoj, 31 d. sausio siautė smarkus žemės drebėjimai, kurie labai daug nuostolių pridirbo.

| Prancuzijoj, mieste Rennes, sudegė priglaudos namai. Sudegė 9 ypatos, o 3 pasimirė nuo išgasčio.

| Vietoj pasimirusio Danijos karaliaus Christjono IX, sostą užėmė jo sunus Friedrich VIII. Naujas karalius jau ne jaunas, turi 62 metu.

| Šiaurinę Japoniją pasiekė badas. Čia yra su viršum milijonas žmonių neturinčių ką valgyti.

| Paltavoj likosi užmuštas paviečio viršininkas Filonov.

| Mieste Revelyj kariškų laivų jurininkai susibuntavojo.

Atskaita iždininko vietinio Chicagos, Centr. Kom. Šelp. Revoliucijos Lietuvoje.

Iždan įplaukė:

26 lapkričio '05, Nuo Mass-Mitingo „Town of Lake	$19.25
26 lapkr. '05, nuo Šv. Stanislovo Dr-tės	5.17
10 gruodzio '05, nuo mitingo Šv. Jurgio parapijos salėj	33.56
16 guodžio '05, už Bagdžiuno abrozus	2.05
16 gruodžio '05, kolektoriai: Šlikas ir Papauckas surinko	37.45
17 gruodžio '05, už Bagdžiuno abrozus	45
17 gruodžio '05, ant mitingo Apveizdos Dievo parap. salėj	20.14
22 gruodžio '05, kolekt. Eismontas ir Bagdžiunas surinko	23.65
2 sausio '06, nuo Samsono per „Kataliko" redakciją	13.50
2 sausio '06, Rumford Falls per „Kat." redakciją	25.60
7 sausio '06, Šv. Mikolo parap. salėj	11.09
9 sausio '06, Vladisl. Jagielos Dr-tė	32.05
10 sausio '06, kol. J. P. Jovaiša surinko	5.00
16 sausio '06, kol. Mačaika ir Keidis surinko	52.55
16 sausio '06, p. Ona Legeiko	5.00
17 sausio '06, J. Šyrvid	1.44
22 sausio '05, Šv. Jurgio parap. salėj surinko	18.82
22 sausio '06, kol. Giedvila surinko	36.55
Viso labo	$343.42
Išdavimai: Telegramas plakatai ir tt	8.84
	$334.58

$334.58 pasiųsta Lizdeikai 31 sausio.

Pinigai ir bažnyčia.

Paduodu čia pamokslą kun. Dr. Wason, pasakytą 29 lapkričio 1905 m. Šv. Stepono protestonų-episcopalų bažnyčioj, Newark'e, N. J. Idomus tas pamokslas, prisipažinimas prie nuodėmės, apskundimas savęs ir visos savo luomos, bet žiurint bepusiškai, jis yra teisingu.

Tema pamokslo buvo: „Pirklystė bažnyčioj". Apart kitko, štai žodžiai to pamokslininko:

„Bažnyčia yra pavojuj. Politikoj viešpatauja pinigai; pirklystėj viešpatauja pinigai, ir bažnyčios yra valdomos pinigų. Visi turtingi piktadėjai, kurių reputacija kaipo sniegas nuo saulės tirpsta, yra pilioriais bažnyčių!

Vienas iš tų, Unitarijonas, stato bažnyčią Massachussetse, antras, katalikas, prieš dvejus metus davė $20.000 ant statymo bažnyčios Pennsylvanijos valstijoje; trečias, stiprus garbintojas episcopalų bažnyčios. Aš galiu net vardą paminėti vieno labai įtekmingo sanario metodistų bažnyčios, kurs dabar slapstosi nuo teismo. Baptistai ir žydai teipgi negeresni!

Tie legališki niekadėjai, kurie ištikro yra besaužiniškais rakaliais, laiko vis dar savo galvas pakeltas bažnyčiose, o jų bažnitiniai draugai vis teblaiko juos guodonėje už jų duosnumą ir dievobaimingumą. Bet jiems daug geresnė vieta butų už grotų, ne bažnyčiose, kurias jie savo čėybe dergia! (Tokių pamokslų ir dar daug geresnių, galima daug išgirsti, bet jie nė kunigijos, nė draugijos nepataiso. Rd.).—

Ar tai ne paniekinimas Išganytojaus? Argi mes nežinome, jog juo labiau piniguočiai bažnyčiose godojami, juo labiau bažnyčios silpsta? Ar ištikro mes jau nesuprantam, jog juo labiau bažnyčios garbįs mamoną, juo labiau ji atsitolina nuo krikščionybės ir perstoja buti naudinga žmonijai?

Ar dar mes neužtėmijom, jog už kiekvieną bedievį, kurį mes prie krikščionystės pritraukiam, tuziną krikščionių nuo bažnyčios atstumiam metoda savo darbų? Šiandieninė bažnyčia (kokia ji nebutu) yra vien iš tuščių frazų ir formų sutvarkyta; apie tikrą krikščionybę užsiliko vien atbalsiai, tušti žodžiai, kuriuos mes iš papratimo tauzijam.

Kaip tas išrodo, kad mes, krikščionys, norim kitus atversti, o patįs to atvertimo labiau reikalaujam! Patįs kunigai reikalauja atsivertimo, O rasit jus tikit, jog mes esam geresni už jus? Jus apsirinkat. Ta pati judėjimo spėka, kuri jusų veikimus valdo, veikia ir mumise. Aukštas mokestis ir gražios, meilios aplinkybės pas mus (supr. kunigus) yra teip pageidaujami daiktai, kaip ir pas jus.

Ir mes, kunigai, prie to prisipratinom, kad sau neužkenkti, atsidedant ant galybės Dievo maniono. Bet kas yra biauriausiu? Tas, kad jus butumet pirmutiniais, kurie mus prakeiktumėt, jeigu mes išdrystumėm niekinti tą dievaitį.

Eikime prie krikščionybės, prie tikros krikščionybės atsiverskim! Ne kraipykime akių, prisidengę šventenybe; ne gaudydami šventus vėjus, dievobaimingais vaitojimais bei veidmainingais plepalais savo krikščionybę patvirtydami, bet sekdami mokslą to didžio Nazaretiečio ir veikdami kaip tikri krikščionys akivaizdoje žmonijos."

Tas knnigėlis jau šaukiasi prie doros, matydamas, kaip į bažnyčią lankosi ir ją šelpia turčiai, kurie darbininkus kankindami ir skriausdami, supila turtus, bet ką jis pasakytų, pamatęs tikroj šviesoj stovį musų katalikiškų bažnyčių ir (turbut pasakytų tą, ką pasakė. Kokia yra draugija toki ir jos, kunigai. Kokiais yra katalikiškiejie, tokiais yra ir protestoniškiejie, visi jie yra išperoms draugijos. Rd.) jos piemenų, kurie įtaisė Dievo namuose beržes ir krautuves ir spekuliuoja su šventenybėmis, atlaidais, tikėjimiškomis apeigoms bei išganymu, kurį Christus visiems tikintiems pažadėjo.

Fort. J. Bagočius.

Nauji Rasztai

Rankvedis angliškos kalbos. Praktiškas budas išsimokinimui angliškos kalbos pačiam per save, be pagelbos mokintojo. Pagal Ollendorfą, Harvey, Maxwell ir kitus, suraše J. Laukis. Chicago. 1906 m. 310 pusl.

Kiekvienos kalbos be mokintojaus pagelbos sunku išmokti, nors rankvedis ir geriausiai butų sudėtas, bet visgi tas nėra ne galimu ir be abejonės vien iš knygos ne vienas išmoko pusėtinai svetimų kalbų.

Šitas rankvedis sudėtas praktiškai, kadangi autorius rėmėsi ant užgeriausias pripažintų metodų mokinimosi svetimų kalbų. Ištarimai angliškų žodžių privesti gerai. Todėl galime rankvedį rekomenduoti norintiems išsimokinti angliškos kalbos.

Kalbamokslis Lietuviškos kalbos. Išduotas per L. L. Tilžėj. 80 pusl. 1896 m.

Ant šitos knygutės padėti 1896 m., bet ji pirmą kartą patenka į musų rankas. Kalbamokslis ne pritaikytas nė prie musų vartojamos rašybos, ne kalbos, dagi prie alfabeto. Jeigu kas norėtų taikytiesi prie to kalbamokslio, padarytų tik dar didesnę netvarką musų raštuose.

„Žvaigždės" socijoliogija.

„Žvaigždėje" karts nuo karto pasirodo tulas p. Patrimpas su „socijoliogiškais" straipsniais. Neperžiurėsim čia tuos išvadžiojimus visus, bet tik tuos, kurie jau labai puola į akį.

„Žv.", Nr. 3 p. Patr., pasiremdamas ant profesorių: Blackmar'o, Ward'o ir Ross'o, išranda, kad gera draugija turi buti „pirmeivinė" (progresyviška), bet niekados „tobula", nes tada sugrius! Kiekvieno lietuvio pridermė yra geisti, kad savoji draugija butų pirmeivinė, t. y. progresyviška", — sako p. Patr. Tai labai gražu, gal pamokįs savo konfratrus buti pirmeiviais, o ne atžagareiviais, kaip dabar....

„Neprivalome ieškoti tobulos draugijos, nes.... tuomet pradėtų puti ir sugriutų teip lengvai, kaip pirm keturių šimtmečių sugriuvo Lenkų viešpatija". Taigi, anot Patr., Lenkų viešpatija buvo tobula!

Patrimpas „progresą" vartoja kaip ginklą prieš revoliuciją. „Progresas — sako jis — darosi ne tengi, kur yra griaujamas vienas daiktas, ant jo vietos statomas kitas, bet tenai, kur esti daromos nuolatinės atmainos vienoje ir toje pačioje struktuoje". Gerai. Bet kaip jis pavadįs dabartinį Rusijos padėjimą? Progresu nepavadįs, nes senoji tvarka griaujama, o į jos vietą statoma nauja. Taigi Rusija — tobula, nes griuva.... Taigi p. Patrimpas netyčia, nenoroms, išteisina socijalistus, kuriuos kaipo revoliucijonierius, tyčia pavertė į stabdytojus progreso: dabar Rusija griuva ne dėl revoliucijos, tik kad per daug tobula! Jis pats prisiverčia „pripažinti, jog senas vežimas Rusijoje atgyveno savo dienas". Ne aišku: ar dėlto atgyveno, kad nebuvo joje progreso, ar dėlto, kad buvo tobula? Esą, „neilgai trukus, Rusija — o su ja ir Lietuva — pradės naują gyvenimą, pradės perijodą teip vadinamo teliškojo progreso". „Teliškasis progresas, — aiškina p. P., — arba telėžis, yra tai samoningas ieškojimas sau, arba draugijai, gero, sąmoningas ėjimas prie tobulybės".

Kaip? prie tobulybės? prie griuvimo? Susimildami, p. Patrimpe, skaitykit „requiescat in pace" tokiam „progresui", kurs prie „puvimo" ir „sugriuvimo" veda! Tai paskui vėl, griuvant senai tvarkai, žinoma, aisiras ir jos palaidotojai — socijalistai ar kitoki revoliucijonieriai, — ir Patrimpams su „Žvaigždei" bei „Katalikui" vėl reikės plėšti sau gerkles juos bekoliojant....

Kam to reik? Tebuna, velyk, prakeiktas progresas!

Girdi, reikia tik atmainas daryti, o ne griauti. Bet tie socijoliogijos autoritetai, kurių p. P. sakosi klausęsis patarmių, matomai, nepasakė, kas darosi ir kas turi darytis tada, kada „atmainų" negalima sulaukt? Be abejonės, katališka „Žvaigždė", arba „Katalikas" atsakys: tikėjimas mokina, kad reikia kęsti, tylėti ir nesipriešinti „galybėms augštesnėms. Bet p. Patr šaukiasi „mokslo pagelbos", taigi tikėjimas prie to nesikiša.

P. Patr. vartoja moksliškus terminus: „statika", „dinamika".... Prastais žodžiais išreikšiu jo nuomonę. Dabartinė Rusijos revoliucija ėsą „nenusisekė" (lyg kad butų jau pasibaigus!) dėlto, kad joje dirbo spėkos ne „dinamiškos" (t. y. ne liberalai, trokštą šiokių-tokių atmainų), bet griaujančios (t. y. revoliucijonieriai). Ir čia Patr. suklydo. Jeigu ten dirbtų atmainų (reformų) šalininkai, jei darytusi atmainos, tai tas procesas nesivadintų revoliucija. „Dinamiškos spėkos" negalėjo atlikt savo atmainingo darbo, nes stovėjo prieš jas antroji „svarbi socijoliogiška tiesa" — „statika" (vyriausybė, konservatoriai — atžagareiviai). Tad prasidėjo „griovimas" (revoliucija).

Apie „revoliucijos nenusisekimą", apsireiškusį pradžioj šių metų, p. Patr. labai keistai, vienok panašiai į teisybę, pasako: „Vyresnybė — tas statikos atstovas — pamačiusi, kad dinamika (liberalai — ponai, kunigai. J. B.) nesikiša į kovą, surinko visas spėkas prieš revoliuciją — su žinoma pasekme...." Taigi jau paslaptis išrišta! Pirma tik pralotas Antanavyčius ir „Lietuvių Laikraštis" kovojo prieš revoliuciją, o kaip caras surinko „visas spekas", tai pradėjo kovot ir Patrimpas ir „Žvaigždė"... Aišku, kaip ant dėlno: Patr. ir „Ž." tik šįmet suskato kovot prieš revoliuciją, nors jau ji antrus metus tęsiasi....

P. Patr. ne teip biauriai ant socijalistų kalba, kaip, ana, p. Kaminskas iš Plymoutho, kurį net pati „Žv." redakcija turėjo sudrausti (žr. „Ž." N. 4) — ir galima tikėti, kad dar geriau apie juos kalbės, jei tik metęs Blackmar'us ir Balbės pažiurės nuodugniai, kokią tvarką dabar socijalistai nori pastatyti Maskolijoj; jis sako, kad tokią, „kokios dar pasaulyje nėra"; tai tame ir suklydo labai-labai.... Bet klaida dovanojama. Tik išvadžiojimai, kuriuos jis tyčia daro, idant sumulkinti skaitytoją, nedovanotini ir skaitytojas turi tiesą reikalauti tvirtesnių darodymų, ar revoliucija ištikro ne turi „socijoliogiškų tiesų" pamato; ar ištikro niekados niekas neprivalo „griauti" arba „gadinti" ėsančių „strukturų", o „vienatiniai daryti jose atmainas"? Ar visados galima daryti tas atmainas, kada tik jos rekalingos ir — atkartoju — ką reikia daryti, kada prie atmainų neprileidžia.... žandarai, kazokai ir kitoki „statikos" apginėjai?

Iš visko matyti, kad p. P. mėgsta pats išsvajoti kokius menkniekius, kad tik tuomi pažemint darbus socijalistų abeluai, o ypatingai Rusijos revoliucijoj, bet tas jam teip nenuosekliai, teip neliogiškai eina.... — žodžiu — ta jo, kaip ir visos „Žvaigždės", „socijoliogija" beveik nė kiek nėra geresne už Dr. Šliupo polemikas.... Įžanga tos „socijoliogijos" ir rezoliucijos, pilnai paremta ant tų „polemikų" (žr. „Žv." N. 1 ir 2), tik su tuo skirtumu, kad šios pastutinėsės buvo atkreiptos tik prieš socijalizmą ir socijalistus, o „Žvaigždės" socijoliogai prie to prikergė dar ir kovą prieš revoliuciją. Patrimpas, panaudojęs veikalus Blackmor'o, Ward'o, Ross'o ir Šliupo, rašo kaip žino, tik kur kas padoriau; dėlto da ir galima jį kritikuot....

J. Baltrušaitis.

Atsišaukimas.

Laikraščiuose likosi pakeltas klausymas siuntimo agitatorių į Lietuvą ir rinkimo pinigų jų kelionei. Aš turiu didelį norą keliaut į tėvynę ir prisidėti prie kovos musų brolių, dabar ir vienas žmogus gali daug pagelbėti. Aš norėčiau važiuoti ir be tautiečių pagelbos, bet mano turtas ne daleidžia. Aš esmi Suvienytų Valstijų kariumenėj, algą gaunu mažą, pertai savo kaštais negaliu kelionės atlikti. Jeigu visuomenė aukautų nors po dešimtuką kelionei, tai susirinktų kaštai kelionės keliolikai ypatų. Jeigu tautiečiai aukausit kelionei pinigus, tai aš aukausiu pats savę, ir keliausiu į Lietuvą dalyvaut kovoj už jos laisvę ir mokyti tuos, kurie nežino, ką daryt.

Norinti asabiškai su manimi susižinot, teiksis kreiptis prie manęs per „Lietuvos" redakciją.

Kareivis.

Dedeliai dėkui.

Nors tik Amerikoj išmokau skaityt ir rašyt, bet su tuom mano prastu mokslu, teip kaip aprašius ligą, Dr. Collins'o Medikališkas Institutas suprato ir pagal tai sutaisė man vaistus, nuo kurių išgijo mano liga; sergantis buvau per 8 metus dusulio sunkenybėms, inkstų liga. Iš tos priezasties per nevalumą šlapumo tokie diegliai vidurių ir kojas ir pečius varstė, kad net gyvas į žemę gatavas buvau lysti — negaudamas sau vietos per didelius kentėjimus. Turbut apie 15 viedrų sugeriau visokių patentuotų liekarstų, balzamų ir visokių vynų, kuriuose jokios pagelbos neradau, visus aplinkinius daktarus perėjau, net kelis kart ir ligonbučiuose pragulėjau, bet manę neišgydė, bet kad pasigriebęs slapta nuo savo gaspadinės, kur ant burdo buvau, knygą parašytą Profesoriaus Dr. Collins perskaičiau, tai atradau apart jau pirmiaus pasakytų kankinančių ligos silpnybes, bet ir kavalieriškas savo kaltybes, tada apię savo liga kiek pats galėjau aprašiau per laišką Dr. Collins Medikališkam Institutui New Yorke, ir jų atsiųstus vaistus kaip ėmiau vartot, tai nors ir sena Chroniška liga buvo, kurios nieks neišgydė, bet su kožnu kartu jaučiau palengvinimus, ir kad vartojau vaistus be pertraukimo, tai jau dabar porą mėnesių laiko, aš pats esu persitikrinęs, kad suvisai esu sveikas ir išgijęs, už tai dideliai esu dėkingas. Dabar ir pats laikraštį užsirašiau, o kaip pamatau mano išgyditojaus apgarsinimą, tai visada širdis prisipildo džiaugsmu. Neduok Dievo kokios nelaimės, tai prie Dr. Collins Medikališko Instituta šaukšiuos, nes išgydimo tai nieks kits negal susilygint, esu persitikrinęs. Su guodone,

Geo. Beninis,
N. C. Rail Road,
Battle Mountain, Nevada.

Iš Baltimorės, Md.

3 d. vasario Tėv. Myl. Dr-stė laikė mėnesinį susirinkimą. Buvo perskaitytas atsiliepimas iš Philadelphijos p. a. Tautiečiai ir Tautietės apie seimą rengiamą 22 d. vasario.

Musų kuòpa pripažino, kad laikas paskyrimui delegatų yra per trumpas; jeigu seimas turi buti visuomeniškas, tai visuomenė turėtų ir laiką ir vietą paskirti.

Męs nutarėme, kad seimas negali atsibuti anksčiau kaip kovo mėnesyj. Kad komitetas seimo ir vieta butų balsuojama viešai per laikraščius (toks balsavimas, ypač kur reikia greitai spręsti, nepraktiškas, nes pas mus toki balsavimai užsitraukia ad infinitum. Red.). Vietą seimui męs skiriame Philadelphiją. Komitetą męs skiriame iš sekančių ypatų: Dr. Šliupo, kun. Žilinsko ir studento F. Matulaičio.

T. M. D. Komitetas.

Skaitytojams.

Yra dar keletas skaitytojų „Lietuvos", kurių prenumerata jau seniai pasibaigė, bet jie jos neatnaujino ir nė jokios žinios apie save nedavė. Todėl meldžiame jų pasiskubinti su užsimokėjimu prenumeratos jeigu nori „Lietuvą" ir ant toliaus gauti. Kurie šį mėnesį neužsimokės, tiems „Lietuvą" sulaikysime. Tad pasiskubinkite.

„Lietuvos" Išleistuvė.

Pergalė po sumušimui.

Istorija parodo mums, kad sumušimas yra geriausia mokykla generalui, parodanti jam visas klaidas, kurias butu buvę galima aplenkti, ir daugumui atsitikimų daugumas sumišimų yra pirmtakunais galutinos pergalės. Tas pats dedasi ir paprastame gyvenime. Perdaug pasitikėdami ant savo pajiegos ir laimės liekamiesi tankiai ligos pergalėti, bet męs neturėtume leistis ligos suvisu susinaikinti. Vartodami Trinerio Amerikonišką Eliksyrą Karčiojo Vyno nuo pat pirmutinio ligos apsireiškimo, turime geriausią ginklą apsigynimui, nes jis greitame laike sustiprina visą kuną ir gromuliavimo systemą. Šita gyduolė visada gelbsti nuo visokių skilvio ligų, nuo vidurių ligų ir negero kraujo. Pirmutiniais apsireiškimais šitų ligų yra nustojimas apetito, nereguliariškas vidurių išsituštinimas ir persimainymas veido spalvos. Vartodamas Trinerio Amerikonišką Eliksyrą Karčiojo Vyno, teip greit kaip vien galima, visada pergalėsi besiartinančią ligą. Gaunamas aptiekose arba pas pabrikantą Juozapą Trinerį, 799 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Draugyščiu Reikalai.

Pirmas Didelis Teatras Keistutis.

Lietuviu Giesmininku Dramatiszka Dr-stė parenge dideli teatra subatos vakare 10ta diena vasario (February), 1906 m. Pulaskio saleje, 800 Ashland ave., prie pat 18tos ul. Sale atsidarys 6ta val. vakare, teatras prasides lygiai 8ta. Bus perstatoma tragedija „Keistutis", gražiausia isz senoves lietuviu gyvenimo. Kas nori pamatyti gražu teatra ir apsipažiuti geriau su musu garsia senoves istorija, tegul ateina ant szio perstatymo. Po teatrui bus balius, ant kurio grajys gera muzika. Kvieczia visus szirdingiausiai.

Komitetas.

SUSIRINKIMAS.

S. L. A. 36tos kuopos. Menesinis susirinkimes atsibus, nedelioj, 11ta vasario 1ma val. po pietu, J. Rugio salej 3301 So. Morgan st. Ant kurio yra kvieczlami visi sanariai pributi, nes bus daug svarstymu apie S. L. A. reikalus. Teipgi kvieczlame ateiti ir norinczius priguleti prie S. L. A. be skirtumo, vyrus ir moteris. Ateikite, o izgirsite visus S. L. A. mierius ir jo darbus.

Komitetas.

Balius.

Dr-stė Saldžiausios Szirdies V. J. tures savo Dideli Metini Baliu, kuris atsibus nedelioj 11 d. vasario 1905 m. Freiheit Turner saleje, 3417 So. Halsted st. Balius prasides 5 val. po pietu ir trauksis iki velybai nakcziai. Inženga 25c porai. Taigi užkvieczlame visus Chicagos lietuvius ir lietuvaites, senus ir jaunus ir isz aplinkiniu miestelliu praszom susirinkti kuonoskaitlingiausiai ant musu Baliaus ir linksmai vakara praleisti, nes ant szio Baliaus grajis puiki lietuviszka muzike, prie kurios gales kiekvienas smagiai pasiszokti ir linksmai laika praleisti. Su guodone,

Komitetas.

Revoliucijinis Balius.

Chicago. Nedelioj, d. vasario 1906 m. Jaunu Amerikos Lietuviu Pasilinksminimo Kliubas laikys savo keturiolikta baliu nuo kurio visa pelna paaukaus ant szelpimo revoliucijos Lietuvoje. Balius atsibus Freiheit Turner saleje 3417-3431 S. Halsted st. Prasides 5ta val. po pietu. Muzika Kieferio. Inženga 25c kožnai ypatai. Kiekvienas lietuvys ir lietuvaite atsilankydami ant szio baliaus netik pasilinksmins, bet parems ta szventa kova už laisve. Visus užpraszo

Kliubas.

(15—II)

Svarbi Žinia.

Nedelioj, 4 d. vasario saleje P. Szliakio tapo uždeta paszelpine draugyste po vardu Lietuvos Karalius Mindaugio. Szi draugyste bus ant labai liuosu pamatu, nedarys jokiu baliu ne pikninku, kurie tik mums lietuviams darc skriauda, o ne pelna. Menesine mokestis bus 50c. Instojimas tuom tarpu tiktai 1 dol. Paszelpos ligoje 6 arba 7 dol. Szis draugystes pirmas mitingas atsibus nedelioj 11 d. vasario 1906 m. saloj P. Szliakio, 3321 Auburn ave. 2 val. po pietu. Meldžiame visu geru vyru ateiti ant mitingo, o ten bus paaiszkinta placziaus apie draugystes mierius. Kas noretu prisiraszyti arba pirmiaus mitingo ka nors dažinoti atsiszaukite pas

M. J. Tananevicze
3244 So. Morgan st.

Naujos Mados Balius.

Dr-ste Apveizdos Dievo tures savo baliu, nadelioj, 18 d. vasario, 1906 m., Pulaskio saleje, 800 So. Ashland av. Sale bui atidaryta 3 val. po pietu, muzika prades grajyti 4ta val. Užkvieczlame visus, lietuviu ir lietuvaites atsilankyti ant musu puikaus baliaus.

Komitetas.

Nashua, N. H. Dr-ste szv. Kazimiero rengia dideli baliu, 24 d. vasario, 1906 m. sabatos vakare ant Odonnell Memorial Hall, kerte High ir School st., prasides 7 val. vakare ir trauksis iki 12tai nakties. Tikietas 25c vyrams, moterims dykai.

Ant ryt, 25 d. vasario, bus paszventinimas Dr-stes veliavos. Dr-ste pilnoj parodoj su muzika marszuos in bažnyczia ant misziu, o po misziu bus prakalbos, dainos ir deklamacijos. Užkvieczia visus.

Komitetas.

Dr. D. L. K. Keistuczio tures baliu, 10 d vasario, 1906 Juozo Žilio saleje, 1 24 st. Inejimas 15c. Balius prasides 7 val. vakare. Muzika net isz Paryžiaus. Užkvieczia visus ant baliaus atsilankyti. Su godone

P. Czesna.

Korporacijos Mitingas.

Korporacijos didelio Drapanu Sztoro, žinoma po vardu The Bell Clothing Co. Egzistuojanti jau 8 metai ir daranti gega bizni ant Milwaukee ave. arti Ashland ave., nutare atidaryti Nauja Drapanu Sztora ant Bridgeporto, kalpo filijo. Ant aprinkimo vietos tam naujam Sztorui ir nutarimui kada ji atidaryti, akcijonieriai Bell kompanijos tures Dideli Mitinga, Nedelioj, 11 Vasario, 1906 L. Ažuko Saleje, 3301 Auburn Ave., 3czia val. po pietu. Ant szio mitingo yra vale kiekvienam lietuviui ineiti ir pasiklausyti naujo biznio reikalu, o kas tures nora, gales czia ir akcija nusipirkti. Todel visus lietuvius, vyrus ir moteris szirdingai užkvieczia ant 3czios val. po pietu in L. Ažuko sale ateiti.

The Bell Clothing Co.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau savo dvieju broliu, Vinco ir Juozo Mateikiu, abu Suvalku gub., Vilkaviszkio pav., Vatkalioniu gmino, Gražiszkiu parap. Vienas jau 19 metu Amerike, o antras 20 metu. Kas apie juos duos žinia gaus $1.00, nes turiu labai svarbu reikala. Atsiszaukti ant szio adreso:

Jurgis Mateikis,
59 Wexford st. Brighton, Mass.

(9—II)

Pajieszkau savo pusbroliu Williamo ir Mikolo Valukoniu, Suvalku gub., Seinu pavieto, Lazdynu parap., 4 metai atgal gyveno Springfield, Ill. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žine adresu:

Antanas Žemiackas,
Box 42 Himrod, Ill.

(9—II)

Pajieszkau savo brolio Franciszkaus Orvido, Telsziu pav., Varniu parap., Jauszaicziu kaimo, Kauno gub. Pirma gyveno Bostone. 5 metai kaip Amerike. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinia adresu:

A. Orvidas,
2401 Kensington ave. Kensington, Ill.

Pajieszkau savo pusbrolio Jono Jekavycio, draugu: Franko Szimkaus, Jono Birusevycziaus, Jono Urvakio isz Sklauczlunu. Visi paeina isz Kauno gub., Lukes parapijos. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinia adresu:

Antanas Stratavicze,
P. O. Box 143 Renton, Wash.

Pajieszkau Onos ir Veronikos Gaidelliukiu, Pakirszniu kaimo, Naumiesczio par. Po vyru nežinau kaip vadinasi. Veronika apie 5 metai kaip Amerike. Jos paczios ar kas kitas teiksis duoti žinia adresu:

Ant. Balciunas
3317 So. Halsted st. Chicago, Ill.

Reikalingos moterys ir merginos prie skirstymo popieros. Darbas ant visada.

Western Paper Stock Co.
1456 Indiana ave. Chicago, Ill.

Pajieszkau Vinco Andrulio, Stasio Budraiczio ir Antano Kuntuxelio, Motelkiu kaimo, Kelmes vol., Kauno gub. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žine adresu:

Jonas Baltruszaitis,
Ramson Place Mespeth, N. Y.

Pajieszkau savo tikros seses Barboros Rymkuniutes 20 m. senumo. Plaukai geltoni ir turi 5 pedas ir 3 colius augszczio. Metai atgal iszvažiavo isz Duquesne, Pa. in Chicaga ir dabar nežinau kur dingo. Ji pati ar kas kitas teiksis duotižinia adresu:

A. Rymkunas
Box 308 Duquesne, Pa.

Pajieszkau savo brolio Juozo Dzirdolykio, Suvalku gub., Vilkaviszkio pav. ir parap., Paczeriu gmino, Parausiu kaimo. 23 metai kaip Amerika, pirma gyveno New Yorke. Pajieszkau Mot. Barzdaiczio Suvalku gub. Vilkaviszkio pav., Paežeriu gm. Vladiszkiu kaimo, Szuncku par. 4 metai kaip Amerike. Turiu labai svarbu reikala pas juos. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti man žine adresu:

Antanas Dzidolykas
Box 432 Collinsville, Ill.

Pajieszkau savo brolio Dominiko Matuczio, Kauno gub., Sziauliu pav., Kurszenu vol., Rupsziu sodžiaus. Pirmiaus gyveno Boston, Mass, Turiu prie jo svarbu reikala. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinia adresu:

A. Matutis,
71 Congress st. Rumford Falls, Me.

Pajieszkau Agotos Szirimaicziutes, Buptelin kaimo, Naumiesczio parap., Suvalku gub. 8 metai kaip Amerike, pirm 2 metu gyveno Chicagoje, paskui iszvažiavo in St. Louis. Ji pati ar kas kitas teiksis duoti žinia adresu:

Ona Czekauskiene
11 19th Pl. Chicago, Ill.

Pajieszkau savo dedes Kaz. Rutkauucko, Suvalku gub., Senapilies pav., Kvietiszkiu gmino, Steponiszkiu kaimo. Gal but jau 30 metu kaip Amerike. Kaip atvažiavo gyveno Benton Harbor, Mich. dabar nežinau kur yra. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine adresu:

Antanas Loubikis,
327 5th st. Kansas City, Kans.

Pajieszkau savo draugo Juozo Bacevicziaus kuriuom kartu pribuvau in Amerika. Paeina isz Kupriu kaimo, Lukszio parap., Zipliu gmino, Naumiesczio pav., Suvalku gub. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinia adresu:

Jos. Januszkeviczia
P. O. Box 493 So. Mandrester, Conn.

Pajieszkau savo draugu Adolfo ir Juozo Rasztikiu, Kauno gub., Sziauliu pav. Jedžiatu sod., 5 metai kaip Amerike. Gyveno kur ten Bostono aplinkese. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žine adresu:

Leon Dowgin,
332 Brawn st. R. No. 1 Philad'a, Pa.

Pajieszkau savo pusbrolio Jurgio Senkevicziaus, Keru kaimo; savo draugo Jurgio Stankaiczio, Bartku kaimo ir Kaz. Senkevicziaus, Žemaicziu kaimo. Visi trys Lukszio parap., Zipliu gmino, Naumiesczio pav., Suvalku gub. Turiu pas juos labai svarbu reikala. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žine adresu:

J. Gerulis
108 N. 9th st. Brooklyn, N. Y.

Pajieszkau savo brolio Jono Vitkauskio, Szedlavos miesto, Raseiniu pav., Kauno gub., 20 ar daugiau metu Amerike. Pirmiau gyveno Athol, Mass. Kas apie ji duos žinia, tam atlygysiu.

Kazimiera Nemiriene
78 Rhodes st. New Britain, Conn

Pajieszkau apsivedimui merginos. Terp 19 ir 26 metu amžiaus. Apie 5 pedu didumo. Mokanczios skaityti ir raszyti lietuviszkai. Myliuczios apszvietima. Meldžiu atsiszaukt ant žemiaus padeto adreso. Visi laiszkai bus atsakomi.

J. Valkinas
1 Cataract st. Rochester, N. Y.

Pajieszkau savo seses Liudvikos Juzenaicziutes Kauno gub., Panevežio pav., Kirkunu sodž. Dabar gyvena Chicagoje. Ji pati ar kas kitas teiksis duoti žinia adresu.

Klemensas Juzenas
1813 Penn ave. Pittsburg, Pa.

Pajieszkau savo dedes Juozo Giardžiaus, Kauno gub. ir pav., Airiogalos parap., Grajaucku kaimo. Jau keletas metu kaip Amerike. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinia adresu:

Franciszkus Jonaitis
Box 81 Port Washington, Wis.

30 d. sausio sz. m. pasimire Brooklyne N. Y. Tamoszius Degutis, sulaukes apie 60—70 metu. Lietuvoje budamas buvo smarkiu vadovu lietuviu lenkmetyje. Tegul bus lietuviui lengva svetimos szalies žemele. Gedancziu, paczios ne vaiku, nepaliko, vien kitus giminaiczius.

A. Dirželaitis
155 Metropolitan ave. Brooklyn, N. Y.

Nelaimingas atsitikimas.

Musu viengentis Jonas Aleliunas neteko kojos angliu kastynese. Koja tapo nulaužta 2 d. szio menesio ir tape teip labai sutrinta, kad daktarai negalejo nieko pagelbeti; gavo gangrina ir turejo visa koja nupiauti. Jis paeina isz Kauno gub., Veliensko vol., Mažeriu sodž. Norinti daugiau dasižinoti tegul raszo

Joe. Miller
Box 91 Dietz, Wyo.

Pigiai ant pardavimo lotai su namais, miera 50x150 pedu; ant kampo Dearborn ave No. 452. Vieta labai tinkanti biziniui. Jeigu kas isz lietuviu noretu pigiai nama nusipirkti, tai gali atvažiuoti ir apžiureti, nes tiktai, 56 mylios toli nuo Chicagos in pietus. Ž̌ionai teturime tiktai viena lietuviszka žionininka. Priežastis pardavimo senatve ir iszvažiavimas in kraju. Dėl geresnio susižinojimo tegul atsiszaukia pas

Stan. Machocki.
452 Dearbon ave. V Kankakee, Ill.

Ant pardavimo žiosenie ir bucnerne, geroje lietuviu apgyvento vietoj. Biznis iszdirbtas. Priežastis pardavimo — savininkas iszvažiuoja in Lietuva. Atsiszaukti ant adreso: 451 So. Canal st., Chicago, Ill.

Jurgis Venclus iš Pittsburg, Pa. tegul paraszo už kėdė prenumerata $2.00 prisiunte. Tegul paduoda skaitytojo varda ir adresa.

Iszleistuve.

Aukos reikalams revoliucijinio judejimo Maskolijoj.

Isz Grand Rapids, Mich. Prisiustos per R. Gauba. T. Kleseviczia $5.00; A. Mažietis, F. Stankus, R. Gaubas, A. Valaitis, J. Didinas, D. Kareckas, T. Morkeviczia, Susiv. 60 kuopa po $1.00; Kamantauskas ir Barsztis $1.00; K. Martinaitis, J. Paulinkas, J. Giedris, J. Szvelnis, A. Kurpalis. J. Karkuzas, F. Ramonas, R. D. Gaubas po 50c; V. Matulis, F. Bukeviczia, V. Masaitis, P. Tamuliunas, P. Viczius, S. Lubinas, J. Povilaitis, J. Margis po 25. Viso $20.00. Pinigai paskirti L. S. D. P.

Isz Burdin Columeh, N. Y. Juozas Szvereckis ir Jieva Szvereskiene po $1.00

Aukos pasiunstos Dr. Szliupui.

Isz Carnegie, Pa. A. V. Savukaitis, L. Narbuta, K. Gedmintas, I. V. Savukaitis, V. Kurizna, K. Žikaras, J. Baranackas, K. Papelka po 25c; A. Jankauckas, P. Liepa, J. Kunckis, P. Malinauckas, J. Revuta po 50c; A. Papelka 20c. Viso $4.70.

Isz Morgan, Pa. P. Miliauckas, T. Krizanauckas, A. V. Savukaitis, A. Szarakojis, A. Baltausis, J. Grigaraviczia, A. Kilinskas, F. Marczulinas, M. Vasili, F. Pilvelis, I. Salickas, M. Kiliuckiute, F. Rudzinskas, A. Salickas, E. Salickiene, M. Aponas, J. Ustila, O. Rudzinskiene, A. Križanauckiene po 25c; I. V. Savukaitis $1.00; S. Kilinckas, O. Grigaraviczlene po 50c; M. Križanauckiute, P. Malaszkeviczia, P. Dluževskis po 10c; J. Daukszis, A. Verrki, K. Kuczinskas, A. Kupstas, M. Antanaviczia, A. Planta po 25c; J. A. Hesdesvunt $1.00; J. Kunckis 50c; J. Zaleckas 10c. Viso $10.15, pasiuntimas 15c. Viso labo $10.00. Pinigai pasiusti Dr. Šliupui.

Vartokite Money Orderius, ne Czekius.

Siunsdami mums pinigus ant apmokejimo prenumeratos, nusipirkimo knygu, ar ant kitokiu reikalu, siuskite juos per paczto money orderi, ne per privatiszka czeki. Privatiszki czekiai yra tuomi negeri, kad Chicagos bankos už dyka ju nemaino, bet ima už ju iszmainyma, po 10c, 15c, 20c, o kartais ir 50c už sukolektavima ant ji pinigu. Už $1.00 verta czeki Chicagos bankas moka tik 90c, o kartais 80c arba 75c. Tokiu budu czekiai netinka apmokejimui privatiszkoms rokundoms, kada už paraszyta ant czekio doleri negauni dolerio, o tik 90c arba 75c.

Todel kas siunczlate „Lietuvos" redakcijai pinigus, nesiuskite czeki, bet siuskite paczto, arba expreso money orderi, tai tie yra Chicagoje už dyka mainomi. Czekiai yra geri Chicagoje tiktai isz miestu: New Yorko, Baltimores, Bostono, Milwaukes, Philadelphijos ir St. Louis. Isz kitu visu miestu yra negeri, todel kad už ju iszmainyma reikia žudyti keles dešimtis centu.

A. OLSZEWSKIS.

J. Laukis

„Lietuvos" Keliaujantis Agentas

leidosi važineti po Pennsylvanyjos apygardas ir pirmiausiai apsilankys Shenandoah'ryj. Per ji galima iszsiraszyti „Lietuva" ir gauti visokias knygas iszleistas „Lietuvos" ir užrubežyje. Kas ko nores, bus aprupintas jo kuogeriausiai.

Iszleistuve.

C. Navickas

Užlaikau visokiu patentuotu gyduoliu, Amerikoniszku ir pargabentu isz Europos. Telpgi ir visokiu szaknu. Gydau nuo visokiu ligu: galvos skaudejimo, akiu skaudejimo, dantu gelimo, szalczio pagavimo, plauku slinkimo, gumbo pasikelimo ir kitu. Gydau vyrus, moteris ir vaikus. Nelauk kol liga užsisenes, bet jausdamas koki nesveikuma kune kreipkis tuojaus pas C. Navicka. Raszydamas indek už 2c marke.

C. NAVICKAS,
25 W. Second st. Room 2. So. Boston, Mass.

„Prusijos Lietuviu Dainos".

Surinko ir pridedamas knas per Red'a, Nesselman'a, Dr. Sauerwein'a, bei kitus rinktas arba sutaisytas dainas isleido savo paties kaszta

V. Kalvaitis.

Ji lotyniszkomis (lietuviszkoms) raidemis atspausta, per 200 pusiu didele knyga su 780 daineliu. Ja prisiunczia apsergeta vainai in namus už $2.00.

V. Kalvaitis,
Tilsit, Germany.

Szitos knygos gaunamos mano knygu pardiuotuvej:

Kalbamoksliis lietuviszkos kalbos	30c
Apie žemes vidurius, I dalis, su paveikslelials	4c
Apie žemes vidurius, II dalis, su paveikslelials	5c
Kaip gelbeti gyvuli nuo isputimo	3c

Su prisiuntimu privelija,

E. JAGOMASTAS,
TILSIT, GERMANY.

Knygu spausztuves. Pinigus reikia isz augszto prisiusti.

A. OLSZEWSKIS

Išlcistojas LIETUVOS ir LIETUVIŠKŲ KNYGŲ

Didžiausias OFISAS ŠIFKORČIŲ ir PINIGŲ SIUNTIMO.

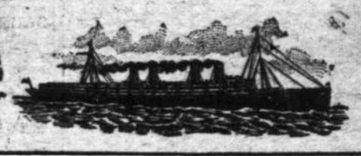

924-33rd st. Chicago, Ill.

Reikalaudamas Šifkortės, ar siunsdamas Pinigus i Krajų, nejieškok kitų agentų, nes niekur geriau nerasi kaip pas

A. OLSZEWSKI.

Rašyk tuojaus ir gausi prekes Šifkorčių ir pinigų.

Čia yra didžiausias ir teisingiausias Pinigų ir Šifkorčių Ofisas. Iš čia Pinigai ir Šifkortės išeina pundais kožną dieną.

Čia yra Didžiausia Krautuvė Lietuviškų Knygų. Čia randasi geriausios knygos išsimokinimui angliškos kalbos. Rašyk tuojaus ir gausi Knygų Kataliogą.

Su visais reikalais adresuokie šiteip:

A. OLSZEWSKI,
924 33-rd St. Station 60, CHICAGO, ILL.

Lietuviszkas Bankas.

Po valdžios tiesoms. Kapitolas $50.000. Depozitams mokame 2½ nuoszimczio. Siuncziame pinigus in visas dalis svieto. Laivakortes parduodame ant geriausiu laivu visu laiviniu kompaniju.

S. MACK,
212 First st., Elizabeth, N. J.
Brach 102 Ferry st., Newark, N. J.

Tik per 40 dienu. Visos knygos už $5.00.

1 Gyvenimai Visu szventuju, ant kiekvienos dienos meto; 6 dalys drutuose apdaruose preke $4.75.

2 Biblija, arba Szventas Rasztas seno ir naujo testamento, 1448 puslapiai, druuose apdaruose, spausdinta lietuviszkoj kalboj $3.00.

3 Pekla, arba Amžinas Pragaras, didele knyga, puikus naudingi skaitymai su giesmėmis apie kancelas pragaro, druduose apdaruose, 500 puslapiu $1.25.

4 Lietuviszkas Dainorius susidedantis isz 196 pusl., su 400 dainu visokiu dainiu, drucziai apdaryta knyga $2.50.

Visos tos knygos kasztuoja tad $13.50, bet kas palms visas antsyk parduodu už $5.00.

Kas nepasitikedamas nenoretu siust visu pinigu, gal prisiust 1 ar 2 dollariu del užtikrinimo, kad ima, nusiusime jam knygas, o likusius damokes ant ekspreso, atsiimdamas knygas. Adresuokite:

C. G. AGENT,
Sta. W. Box 14, Brooklyn, N. Y.

Apgarsinimas.

Lietuvjai važiuojanti in Lietuva gera užeiga ir svetinga priemima ras pas Juoza Wilkauski, turtingas ar beturtis; roda kožname dalyke. Degtine ir alus puikus. Neužmirszkite adreso:

J. Wilkovski,
118 Grand st., Hoboken, N. J.

Gramatika

ANGLISZKOS KALBOS

su isztarimu kiekvieno žodžio lietuviszkai — sekancziai: snow (sno), sniegas, know (no), žinoti, leaf (lyf), lapas ir tt. Knyga apdaryta, 174 puslapiai, su prisiuntimu $1.25. Pinigus yra geriausiai paisiusti per „Postal Money Order" ant szio adreso:

P. Mikolainis,
Box 15, Station D., New York.

F.P Bradchulis

Attorney and Counselor at Law.

Chamber of Commerce Bldg. Room 709

S. E. Corner LaSalle & Washington sts.

CHICAGO, ILL.

Telephone Main 3642.

Wienintelis lietuwys adwokatas, baigęs mokslą jurisprudencijos ceion Amerikoj Weda prowas kaip civiliszkas teip ir kriminaliszkas wisuose suduose.

Res. 3112 S. Halsted arti 31 mos. Tel. Yards 6946

Dr. J. Kulis

Lietuviu gydytojas ir kirurgas.

3255 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moteru, vaiku ir vyru. Talpgi turi didele praktika ir gydo pasekmingai visokias limpancsias, užsisenejusias ir paslaptingas vyru ligas.

Knygu Kataliogas

590 Vanduo ant žemės, po žeme ir virsuje žemės. Rusiškai parašė Rubakin'as. Vertė Drugys. Išleido T. M. D., Chicago, Ill., 1900, pusl. 33. Su paveikslėliais. Aprašo visas vandens permainas ir veikmes: kaip jis persikelia ir kyla in viršu ir temai tiesia debesius, debesiai padangėse atvėsę, kriečiasi in vandens lašelius ar sniego lustelius ir vėl krinta ant žemės, iš kurios buvo pakilęs ir čia sniegas kartais uždengia žiemos kaimus ir laikloja savo pusnyse žmones ir gyvulius, paskui tirpdams nuo saulės, keičiasi in vandeni ir užlieja laukus, išrėžio ravus, upes ir upelius ir kavojasi po žemės, kur vėl veikia ta pati darba, ka ir ant viršaus žemės 10c

596 Žemės Istorija. Parašė S. M. Ileido T. M. D., Chicago, Ill., 1904, pusl. 56. Su paveikslėliais. Pagal moksliška ištyrima aprašyta kaip ir per kiek amžiu tvėrėsi žemė, kokia ant jos pirmiausiai radosi gyvybė, kaip ji vystėsi iš žemesnių veisliu in augštesnes, ir tt. 10c

607 Ar vyskupas Valančius [Valančauskas] nebuvo viliugu lietuvystės? Parašė kn. Dembskis, išleido Susivienijimas Lietuviu Laisvamaniu Amer., Chicago, Ill., 1901, pusl. 37. 15c

630 Ethnologija arba mokslas apie žemės žautas Pagal Dr. R. Haberlandta parašė Šernas. Chicago, Ill. 1903, pusl. 667. Yra tai svarbiausia moksliška knyga apie visas musu pasaules žmoniu veisles. Ji parodo visu viešpatystėčiu, visu žemes kraštu ir net mažiausiu saleliu žmoniu ir ju paveikslus. Aprašo ju kilmes parva, tikejima, papročius, nasleimima ir abelnai viska. Iš patilpusiu paveikslu matysite žmoniu gražiu, prastu ir biauriu, tulu visas kunas plaukais apdėtes, veidas] bezdžiones panašus. Raštas Šventas sako: „Sutvere Dievas žmogu ant sikrozo to paveikslo savo," bei padvelgus] tulu žmoniu veisliu veidus, matome dideli novienoduma, tada nežine kurie iš ju yra panašus paveikslui Dievo. Kas nori pilnai pažinti žmoniu istorija tegul perskaito ši knyga. Preke neapdaryta $2.00
Apdaryta gražiuose ir drutuose audimo apdaruose $2.50

641 Geografija arba žemės aptasymas. Pagal Geikie, Nalkovski ir kitus sutaisė Šernas, Chicago, Ill. 1899, pusl. 469. Su paveikslėliais. Aiškiai ir suptantamai aprašo visa musu žeme, jos pavidala, diduma ir platuma, jos kalnus, ju vardus, augšti, vulkanus metančius iš saves ugni; iš kokiu siugoniu susideda žemė, kur ir kiek joje angliu, geležies, auksu, druskos ir kitu mineralu; kiek mariu, ežeru, upiu; ju vardai, plotis, gylis; koki kuriuose vandenys: sausa, prėski, saldus ar kartus, koki juose gyvanai gyvena, ir tt. Kiek kurioje žemėje yra gyventoju; koki ju tikėjimai, kalbos, paprocziai, ukėsėnimai, pramonės ir tiesos, koki miestai, su kiek gyventoju, pabriku, pramoniu; kur koki oras: šaltai, karčiai, lietus ar gledros; kur koks ligis dienos ir nakties; kur visada yra lygi diena ir naktis, kur saulė per keleta dienu nenusileidžia arba neužteka, ir tt. Preke $2.00
Apdaryta $2.50

655 Istorija abelna. Dalis I. Parašė Dras A. Bacevičia, Chicago, Ill., 1904, pusl. 498. Su paveikslais. Aprašo viska, kas ant svieto dėjosi nuo laiku 2800 prieš Kristaus gimima iki 146 po Kristaus gimimui $1.00
Apdaryta $1.25

657 Istorija Suvienytu Valstiju Šiaurinės Amerikos. Chicago, Ill., 1896 m. pusl. 324. Aprašo kaip Kolumbas atrado Ameriką, koki čia tada žmonės gyveno, koki žmonės pirmiausiai iš Europos pradėjo Amerikon plaukti, kokios karės buvo, už ka kariavo ir kokiuose metuose; kiek prezidentu buvo, koki ir kiek kuris gero šiai žemei yra padaręs. Teipgi teipo Suvienytu Valstiju konstituciją, kuri yra reikalingiausia Amerikoje gyvenančiam dėl supratimo kokias ji čia turi tiesas, kas jam yra valia daryti, kas ne $1.00
Apdaryta $1.25

658 Istorija Chicagos Lietuviu, ta parapiju ir kn. Kraučiuno prova su laikraščio "Lietuva" buvusi baladžio nuosyje, 1899, Chicago, Ill., pusl. 555. Yra čia surinktos visos tikriausios žinios apie Chicagos lietuvius ir visa kn. Kraučiuno prova, kuri tesėsi per 5 dienas kriminališkame sude, žodis in žodi; teipgi fotografijos abieju pusiu advokatu, kn. Kraučiuno, "Lietuvos" žiūrėtoju, redakteriaus ir paveikslai Chicagos šv. Jurgio liet. bažnyčios $1.00
Apdaryta $1.50

667 Kraštu Skurdynė ir jos pasekmės. Paplėš kn. J. Z., Chicago, Ill., 1897, pusl. 97. Aprašo ana baisu atsitikima, kada 1893 m. maskoliai užpuolė ant bažnyčios Kražiu miestelyje, mušė, šaudė ir plėšė nekaltus žmones, žagrinė altorius ir užpečėtėjo bažnyčia 15c

910 Kaip Ma kolija persikėlė in Lietuva. Pagal L'oppression russe en Lithuanie, supisė kn. V. Dembskis, Chicago, Ill., 1900, pusl. 15. 10c

675 Lenkai ir Lietuviai nuo 1228 iki 1430 m. Parašė pagal lenkiškus istorikus Žemkalnis. Chicago, Ill., 1899, pusl. 64. Yra tai aprašymas Lietuvos su Lenkija susirienijimo ir jo pasekmės. Kaip lenkai pastelgė su Lietuvos kunigaikščiais: Keistučiu, Vytauntu ir kitais, ka perskaite suprasite, ar mums prietelystė lenku naudinga, ar blėdinga 15c

678 Lietuviu pratėviai Mažoje Azijoje nuo senovės iki jie pateko po valdžia persu. Parašė Lietuvos Mylėtojas, Chicago, Ill., 1899, pusl. 283 ir 4 didelės mapos, parodančios vietas, kur senovėje lietuviu pratėviai gyveno 800 metu prieš Kristaus gimima 50c

720 Trumpa Geografija. Sutaisė Nėris, Chicago Ill., 1898, pusl. 94. Su paveikslais ir mapomis. Trumpai ir suprantamai aprašo visas 5 dališ svieto ir visa žemės istorija, teip kaip didelė geografija. Ji geriausiai atsako reikalams pradinin mokyklu 25c

722 Trumpa senobės istorija. Parašė prof. R. Vipper, vertė iš rusiškos kalbos D. Su paveikslais senoviško liekanu ir 5 koliuruotais žemlapiais [mapomis]. Chicago, Ill., 1904, pusl. 305. Yra tai tikriausia svieto istorija nuo seniausiu laiku, daug metu prieš Kristaus gimima, ikinupuolimui Rymo viešpatystės $1.00
Apdaryta $1.25

851 Apie turtu išdirbima. Parašė Schram, vertė S. M., Chicago, Ill., 1900, pusl. 139. Veikalas gvildenantis politiškaja ekonomija, kokiais keliais išsidirba turtai, kaip jie susikrauna ir kaip atsiliepia ant draugijos gyvenimo. 35c

856 Ankos Kares Dievui. Parašė Jonas Gražys Chicago, Ill., 1903, pusl. 40. Ši knygele aprašo kokios kada kares buvo, kas buvo ja priežasčia, kiek jos kaštavo, kiek biedes žmonems padare ir daro, ir kas] jas žmonija atgine 10c

860 Baudžiava Lietuvoje. Parašė Žmogus. Išleido T. M. D., Chicago, Ill., pusl. 76. Yra tai baudžiavos istorija, kokin budu ji Lietuvoje įvyko, kaip kankino lietuvius, kaip ligai tvėrė, kada ir kalp tapo panaikinta 15c

861 Dr. J. Basanavičius. Lenkai Lietuvoje. Iš rusiško išguldė V. Gintautas. Chicago, Ill. 1903, pusl. 41. Išrodymai kaip lenkiška kalba sunaikino ir sudemoralizavo Lietuva ir kaip ji kenkia lietuvystei sulyg šiai dienai 15c

870 Dvynisi Vagiu. Parašė kn. Dembskis. Išleido Susiv. Liet. Laisvamaniu Amer. Su paveikslu autoriaus ir paveikslėliu Lonkoono grupos, Chicago, Ill., 1902, pusl. 88. Knygelė patiekta reikalui pakėlimo moteriškės. Ji nurodo priežastis, dėlei kuriu moteriškė tapo žemesne už vyriški ir paduoda rodykles ant jos pakėlimo 25c

971 Užmušimas caro Aleksandro II. Parašė Jonas Gražys. Išleido Susiv. Liet. Laisv. Chicago, Ill., 1903, pusl. 32. Knygute aprašo kilima ir lankstymasi revoliucijiško judejimo Rostjoj, kova su carizmu ir, kaipo pasekme tos kovos, užmušima minetojo caro 15c

1185 Hygiena. Daktariška knyga arba mokslas apie užlaikyma sveikatos, iš kurios gali be pagelbos daktaro išsigydyti nuo daugybės ligu. Chicago, Ill., 1897, pusl. 128. Šita knygelė privalo rastis kiekvienoms namuose, nes kas ja su atida perskaitis, pataisis apsisaugoti nuo tokstančiu ligu, užlaikyti čielybėje sveikata, paliginti savo amži ir užauginti sveikais ir tvirtais savo vaikelius 35c

1152 Kaip geriausiai laidoti numirėli? Piešinys Dro L. Wehlam. Iš angliško išguldė kun. V. Dembskis, Chicago, Ill.,

"Lietuvos" Agentai.

NEW YORK, N. Y.
A. Lesniewskis, 144 E. Houston St.

So. BOSTON, MASS.
Nikod. Gendrolis, 19 Athens Street

NEWARK, N. J.
V. Ambrazeviczia, 178 Ferry st.
A. Stanelis, 79 Van Buren St.

BROOKLYN, N. Y.
Stan. Rinkewiczius, 73 Grand st.

SHENANDOAH, PA.
Andrius Maczis, 133 S. Main st.

WATERBURY, CONN.
Vincas Žubrickas
Jonas Žemantauckas, 39 W. Porter St.

NEW BRITAIN, CONN.
M. J. Cheponis, 72 Jubilee St.,

BALTIMORE, MD.
L. Gawlis, 2018 N. Washington st

PHILADELPHIA, PA.
M. A. Ignotas, 1028 So. 2nd St.

SCRANTON, PA.
Joseph Petrikis, 1514 Ross Ave.

PITTSBURG, PA.
Jonas Ignotas, 13 Diamond Square S.S.

ELIZABETH, N. J.
Dom. Boczkus, 211 First st.

WESTVILLE, ILL.
V. S. Kreivenas.

BROCKTON, MASS.
Petras Marcinonis, 63 Blendale, St.

MINERSVILLE, PA.
Juozas Ramanauskas,

SPRINGFIELD, ILL.
J. Klembauskas, 2028 Peoria Road

WILKESBARRE PA.
A. P. Aleck, 66 N. Hancock st.

WORCESTER, MASS.
Ant. Bernotas, 12 Harlem st.

GILBERTON, PA.
J. Ambrazeviczius, Box 4

Mc KEES ROCKS, PA.
Fort. J. Bagoczius, 149 Ohio St.

NEW HAVEN, CONN.
K. Blažaitis, 524 East St.

J. LAUKIS, keliaujantis agentas.

Keliaujanti Agentai.

Jur. Kazakeviczia
K. Rutkus,
Felik. J. Galminas
Stanislovas Valaskas.

Kur gali gauti „Lietuvą"

„Lietuvos" redakcija turi savo agentus Brooklyne, Philadelphijoj, ir Baltimore

Sztai agentu adresai.

Brooklyn, N. Y.
E. Froomes, 73 Grand st.
A. Diržulaitis, 155 Metropolitan ave.

Philadelphia, Pa.
M. A. Ignotas, 1028 So. 2-nd St.,

Boston, Mass.
F. J. Mackevicz, 83 Endicott St.

Baltimore, Md.
Wm. J. Morran,
S. E. Cor. Sharp & Camden str.

Pas szituos agentus gausite „Lietuva" už 5c. kas subata.

Pinigų Prekė.

Iki 500 rubliu, rublis po..... 52½
Nuo 500 iki 1000 rubliu, rublis po.. 52½c
Virsz 1000 rubliu, rublis po..... 52c

Prie kiekvieno siuntinio reikia prideti 30c. ant paczto kasztu.

Jei norite, kad pinigai greitai ir gerai suvaikszczioti ir niekur nežutu, tai siuskite per „Lietuvos" redakcija, adresuodami: **A. Olszevski,**
924 33rd St., Chicago, Ill

Vyrams Tiktai!

Kaip busi Chicagoj tai atsilankyk in

GALERIJA MOKSLO
344 South State St. Chicago, Ill.
Ineijimas Dykai.

Patemyk stebuklus Osteologijos
„ „ Fiziologijos
„ „ Neurologijos
„ „ Pathologijos

Mokykis pradžia žmogiszkos rasos nuo lopszio iki grabui.

Milžiniszkumai ir keistumai gamtos.

Atdara kasdien nuo 9 ryto iki 12 vidurnakczio. Papraszyk dažiuretojo prie duru „lietuviszkos Knygos visai dykai! Atsisaukit sziadien.

344 South State St. arti Harrison
CHICAGO, ILL.

Tikek Geroms Gyduolems.

Gyduoles nuo spuogu, pilnai iszgydanczios, tik už $2.00.

Jei nusilpneje plaukai slenka, reti, galva pilna pleiskanu, tai vartok musu gyduoles, o tikrai busi užganedintas; preke tik $2.00.

Jei tikrai reikalauji pagelbos, nelauk toliau, vartok jas dabar, nes toliaus ju preke bus triguba. Norintis atsakyma gauti su roda, teprisiunczia 10c. stempomis. Nuo musu metodos tukstancziai pasigelbejo. Paraszyk aiszkiai ka nori.

Koenigsberg Specialists,
Box 106, No. South Eight Street, Williamsburg, Brooklyn, N. Y.

Ant 17 Akmenu

Railroad Laikrodelis

Patentuotas reguliatorius, ausukis užsukimas ir nustatomas, vyriszkas ar moteriszkas, 18K auksuotas, dvigubi "Hunting" lukszta, gražiai iszkvietkuotas. Tikrai geras laikrodelis. Yra visur vartojamas geležinkelio tarnu, kaipo geriausias laikrodelis; gvarantuotas ant 25 metu. Szy laikrodely pasiunsime C. O. D. ant kiekvieno adreso, su paveikslu iszgraminuoti. Jeigu bus teks kaip rašome, užsimokek expresui $5.75 ir atvežimo kasztus ir pastimk laikrodely, jei ne, nemokek ne vieno cento. Atmink, kad už toki pat laikrodely kitur mokesi $35.00. Prie laikrodelio dar pridedame 14K auksinta labai gražu lenciugely su kompasu dykai.

Excelsior Watch Co.,
900 Central Bank Bldg, Chicago.

Dr. O. C. Heine

DENTISTAS.

OFFISAS:
Kerte 31-mos ir So. Halsted ulycziu.
Gyvenimas viršui Aptiekos.
CHICAGO, ILL.

Traukia dantis be jokio skaudėjimo, instato auksinius, ar kokius kas nori. Darbą savo gvarantuoja.

Raulai kur tu begi? Nugi pas Petra Szleki nes labai isztroszkes, o pas ji galima atsivedyti, nes jis turi puiku ir szalta bavarska alu, gardžia ruska ocziszczena arielka, cigarus net isz Havanos, o iszsigerus gauni žmogus puiku užkandi kiekviena diena, tai jau ilgiau su tamista kalbeti negaliu. Lik veikas turiu skubintis. Prie to jis turi puikia sale del veseliu ir mitingu ir paklauso kiekvieno, o ypacz už tlumocziu susikalbeti angliszkai. Ateikite pas mane, o asz jum patarnuosiu už dyka visokiuose reikaluose ir provose. Atvažiave isz kitu miestu galite gauti pas mane geriausia nakvyne.

Petras Szlakis,
3321 Auburn av., Chicago, Ill.
(Tarpe 33-ios ul. ir 33-io Pl.)
Telephonas Yards 6012.

[Laboratory 313 Bedford Ave.] **Geriausia gyduole ant užlaikymo plauku.**

Naujausiai Iszrastos Medicinos: Naujausmusu vaistai yra pasekmingiausi, gydo daugybe ligu. Plaukus tikrai ataugina, slinkima, pleiskanas, papuczkus ir daugel kitu ligu su naujausiu budu Radikal gydymas, paraszykite pas

Prof. J. M. Brundza
New York & Brooklyn, U. S. A.

KOZMINSKI & YONDORF,
73 Dearborn st.
Bankieriai.

Mes skolijame PINIGUS ant turtenybiu ir jei tu renglesi turtenybe pirkti mes su džiaugsmu prigelbesime, paskolindami tau dali pirkinio pinigu. Greitas veikimas. Lengvos iszlygos. Agentai apmokami dosniai.

DR. B. M. ROSS

Daneszu visiem kad szioso dienose asz perkeliau savo ofisa ant

167 DEARBORN ST.
ANT KAMPO MONROE ST.
ROOM 506. 5TO FLORO
CHICAGO, ILL.

Czionai su dadejimu yvairiu elektrogydancziu maszinu ir instrumentu, esmu pasirenges priimti ligonius ir isztirti ju ligas su dideliu pasisekimu. Per su virsz 22 metu asz savo praktika paszvencziau vien ant gydymo užsisenejusiu ligu ir pertai szendien esu pasekmingiausias specijalistas visoj Chicagoj. Mano gyduoles nesiranda jokioj aptiekoj, nes jos yra mano israstos ir man vienam tik žinomos. Per laiszka arba asabiszkai duodu roda dykai.

Nerviszki Vyrai.

Vyrams reikalaujantiems pagelbos prisiunsiu kopija garsaus recepto dykai. Ne C.O.D. ne apgavingus vaistus, tiktai recepta. *Perskaitykite szia pasarga ATSARGIAI.*

Szi pasarga yra vyrams sugriautos nerviszkos sistemos, kurie per savo jaunystes klaidas ja papilde. Klausykite mano patarimo. Sustokite bande patentuotus apsavingus vaistus, elektriszkus diržus, "specialistus" ir kitus netikusius be vertes gydymus. Nuo diržu nepagysite, o nuolatai vartadami vaistus sunaikysite pilvo žiebeziojima, užnuodinsite visa sistema ir padarysite savo liga neiszgydoma.

Daug metu asz kentejau savo jaunystes klaidas, nerviszkuma, naktinius tekejimus, skoka vyriszkumo, silpna atminty, stoka ambicijos, neramuma, gedinguma, streniu skaudejima, visatiny nusilpima ir tt. kaip paikszas pirkau ir vartojau visokias patentuotas gyduoles ir viska ka tik iszgirdes. Ant galo buvau priverstas važiuoti in Europa pagelbos jieszkoti pas garsu daktara, kurs mane ir iszgyde.

To daktaro recepta, pagal kuri man vaistai buvo užrasyti, asz ir dabar turiu pas save. Kaip tai sunku yra pagyti nuo tu ligu asz žinau isz patyrimo, todel asz noriu ir kitus pagelbeti. Kas man apraszys savo liga, asz jam pasiusiu užpecztytame laiszke to recepto kopija su patarimais dykai. Asz jau gavau sziminus laiszku isz visu szios szalies krasztu nuo vyru, kurie raszo kad imdami vaistus pagal szy recepta visiszkai pagijo, teip kaip ir asz.

Recepte užrasyti stiprus bet nevodingi vaistai ir receptas teip paraszytas kad vaistus galima gauti kiekvienoje geroje aptiekoje už mažus pinigus. Gave recepta, jei nenoresite patys eiti in aptieka užsteliuoti vaistus, tai paraszskite man, o asz jums juos ozia Chicagoje pasirupinsiu ir prisiunsiu. Asz nesuneziu C. O. D. kad iszviliotu nuo jus pinigus, arba parduoti jumis vaistus, kuriu jus nenorite. Jeigu patemysite mane kame nors neteisingu, galite tai pagarsyti sziame pacziame laikraszty je.

Szi pasarga gal nebus daugiau garsinama, taigi raszykite man sziandien, o gausite to recepto kopija ir reikalingus patarimus dykai tuojaus. Szy pasiulitima asz galiu atlikti be jokiu jums kasztu. Adresuokite:

C. Bentson, P. H. box 655, Chicago, Ill.

Tiktai $5.85

Atpirkome ka tik už grynus pinigus visa laikrodeliu dirbtuves sankrova šitu laikrodeliu už labai pigia kaina [preke]. Paprastai parduodami po $15.00, bet mes juos parduodame už $5.85. Tikrai auksuotas su „Hunting" vidurinis, gražiai graviruotas. Užtikrintas ant 25 metu [užtikrinimas in lukštus inspaustas] ant 21 akmens. Gerai laikrodas, ypatingai geras GELEŽINKELIU SARGAMS ir tt. Szitus laikrodelius prisiusime savo lešoms, aplaike $5.85, ar expresu su pažymejimu, kad galite ant expreso laikrodeli apžiureti ir tada $5.85 ir expreso lesas užmoketi. GERIAUSIA PROGA ISNUJI MUI LAIKRODELIO ANT VISO AMŽIAUS. Parašyk adresa ir varda aiškiai.

L. D. FREIGHTER & Co.,
159 E. Washington st., CHICAGO, ILL.

Skaitykite ka sako Dr. L. Landes!!!

Aš turiu didžiausią praktiką terp Lietuvių Suvienytose Valstijose ir Kanadoje.

Per 20 metų aš pasišvenčiau gydymui vyriškų ligų speciališkai.

Aš gydau vyrus ir moteris, ir jei apsiimu, tai ir išgydau. Jei pasakysiu, kad Jusų liga yra išgydoma, tai ir išgydysiu. Kiekviename reikale atsišaukite į mane ypatiškai ar per laišką.

Ligas puslės ir inkstų, kraujo ir išbėrimo ligas, blogą atmintį, pražudytą vyrišką pajiegą per savižagybę, išgydau pasekmingai. Mano gydymas nesulaiko nuo darbo ir atsilieka be skausmų.

Aš tukstančius išgydau vienais metais.
Aš darau šimtus operacijų kas mėnesis.
Aš galiu jums namie bunant išgydyti jus, jei negalite atsilankyti.
Atsiminkite reikale atsišaukti ar rašyti pas
Dr. L. Landes, 140 East 22nd St., New York City.

Atsiųskite 4c. markėmis, o aplaikysite Dr. Landes naują knygą turinčią 32 puslapiu ir 24 abrozus. Tą knygą perskaitę nesigraudysite

MARJA DOWIATT

LIETUVIU DAKTARAS

Kauno gub. Szauliu pawieto.

723 W. 18th Street.
Priima ligonius kožna diena nuo 8 iki 12 ryto.

Telefonas: Canal 7082.
Telefonuot galima isz kiekvienos aptiekos.

Oras, kurino mes kvepuojame.

Žmogus gali gyventi daugeli dienu be maisto ar vandens, bet be degio (kvepuojamo oro) jis mirszta in kelias minutas.

Žmones isz tikro serga tiek pat nuo iszalkimo degio, kaip ir nuo stokos maisto — nors degis yra liuosas! Kodel? Todel, kad jei gleivines pleves tavo plauczu nera sveikame padejime, tai kraujas negali sugerti degio per delikatnas sienas oriniu celiu.

Dr. Jean Sirrom's Plauczu Kartuoles pagimdo sveika padejima plauczu audiniu ir gleiviniu pleviu iszklojancziu orines seles. Tai yra tikras vaistas nuo **Kosulio, Szalczio, Karsztines** ir **Bronchito** — gydykla nuo sunkesniu ligu plaucziu — **Pneumonijos** ir **Džioves.**

Jei sergi teipgi negromuliojimu, tai Dr. Jean Sirrom's Skilvio Kartuoles reikia vartoti drauge su Plauczių Kartuolemis

Preke $1.00 už bonka arba 6 bonkos atsargiai supakuotos siuncziamos bile kokiu adresu už $5.00, apturejus pinigini prisaka ar bankini czeki.

Tikrosios turi musu parasza ant kamszczio.

Morris Forst and Co., Pittsburg, Pa.

Vieninteliai agengai ant Suvienytu Valstiju ir Kanados.

Dr. Jean Sirrom's Kepenu Kartuoles $1.00 už bonka

Dr. Jean Sirrom's Skilvio Kartuoles $1.00 už bonka

Vartojama daktaru ir Ligonbucziuose po visa svieta.

PREKYSTE: Auksinių ir Sidabrinių tavorų, visokių muzikališkų instrumentų, gromatoms drukuojamų mašinėlių, ir kitokių tavorų.

Kožnam kuris atsiųs už 2 centus markę, prisiųsiu Naują lietuvišką Kataliogą dykai. Kuriame yra šimtai visokių daiktų paveikslai ir prekės, iš kurio matysi jog mano tavorai pirmos kliasos, o prekės prieinamiausios.

Apsteliavimus atlieku greitai, ir išsiunčiu į visus Amerikos miestus. *Adresas:*

M. J. DAMIJONAITIS,
3108 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

Aplinksmink Savo Namus.

Su *NAMINE ŽAIDIMO MAŠINĖLE, įdomiausia ir pigiausia muzikališka pristatsa namams.* Ji sutelkia daugiau smagumo negu *šimta dolerių vertės vargonai.* Visuomet gatava. Jokio mokslo muzikos nereikia. Kudikis gali žaisti. Kožnas pirkikas stebisi ir džiaugiasi, nes jų laukimai yra toli pereinami. *Žaidžia daugiau negu 100 žiuriu,* pagal parodyma surašo pridedamo prie kožnos skrynėlės. Ji gali buti vartojama *mokyklose,* terp *giedoriu* ir kitokiu draugysčiu pristati giedojimams. Atmoka savo kaina su viena nakčia, sutaikdama muzika šokiams. Žaidžia maršus, valcus, polkas, kadrilius ir operines meliodijas, kaipo ir veilausias dainas. Galima atkartoti žaisnį pagal norą arba žaisti naują. *Tiktai $6.00,* dalijame apdare, su muzika. Reikalaujant, muzikališkę aktynelę yra siunčiama apturėjus $2.00. Likeinys užmokama apturėjus per Expreso kompanijų. *Agentai daro pinigus.*

Prisiunsk 2c. stempa del kataliogo.

STANDARD MFG. CO. 76 PARK PLACE, P. O. BOX 1179, N. Y. DEP. 5.

Lietuwiszka Aparatu Dirbtuwe.

Guodotinoms tautiszkoms ir bažnytinems Drangystems iszdirba:- **Karuzes, Amerikoniszkas Weliawas, Szarpas, Juostas, Kukardas, Zenklelius, Kepures ir del Marszalku paredus.**

Guodotiniems Kunigams iszdirba:- **Kapas, Arnotas, Dalmatikus, Albas, Stulas** ir wisus bažnytinius paredus. Visoki darbą atlieka artistiszkai in laika.

Noredamos guodotinos Dr-tes arba guodotini Kunigai, kad Jusu darbas butu prideranczial atliktas ir tuom suszelpti sawo tautete, apaweskite ji tikrai lietuwaitiai,

T. ANDRUSZEWICZ & CO.
115 W. Division St., Chicago, Ill.

DEGTINĖ

Pirkie geriausia. Tai yra pigiausia.

Mes pardavinejame gerasne degtine pigiau negu kokia kita distiliuotuve ar pirklys Suvienytose Valstijose. Tas yra priežastis, dėko mes turime daugiau kostumeriu negu kokia kita firma Degtines Amerikoje. Mes visuomet esame užimti ir neturime pateikos. Mes parduodame savo tavorus tieslog elkvotojams ir jus nereikalaujate moketi pelnus mažiemsiems pirkliuinkams.

Musu taveral turi ducti užranedinima, kitaiji galite juos grašinti mums atgal musu kasztais ir mes sugrąžinsime jums pinigus. Mes apmokame visus važbos kasztus, in rytus nuo Chicagos ir in vakarus nuo New Yorko ant užsisakymo nuo $5.00 augsztyn. Nuo visu užsisakymu in vakarus nuo Chicagos ar in rytus nuo New Yorko, mes reikalaujame 10 nuoszimti padengimui kasztu. Bile kuria banka Pittsburge patikrins, jog mes atsakanti ir kad mes padarome visko, ka prižadame. Siusk pinigus per pinigini prysaka ar andraustame laiszke MORRISUI FORST ir KOMP., KERTE ANTROS ir SMITHFIELD GATVES, PITTSBURGE, PA.

Parsisiusdyk musu privatiszkaji prekiu surasza. Kelios isz musu prekiu:

3 metu sena Rugine ar Kornine Degtine	$1.50	už galiona.
5 „ „ „ „ „	2.00	„ „
6 „ „ „ „ „	2.50	„ „
8 „ „ „ „ „	3.00	„ „
Torkoly ir Slivovitz	nuo 2.25	„ augsztyn
Brandė, Kadugine ir Arakas	„ 2.50	„ „
Klimelis, Gervuogine, Port ir Sherry Vynai	„ 1.50	„ „

MORRIS FORST & CO.,
Cor. Second Ave. & Smithfield St., Pittsburg, Pa.

Pasirodavyk su Lietuviszku Daktaru

..... pas .....

Chicago Medical Clinic

344 So. State St., Chicago, Ill.

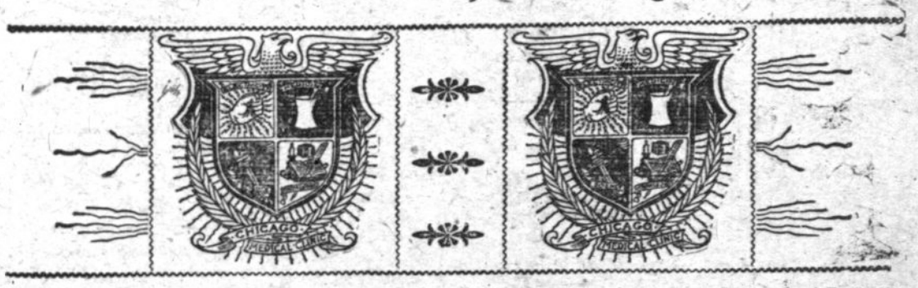

Silpni, Nerviszki ir Serganti Vyrai.

Jeigu esi apimtas kokia liga, ar ligų komplikacijoms, tu turi rašyti arba atsilankyti pas mus pirma, mes gvarantuojam nuodugnį išgydymą, kuris pasiliks amžinai, jeigu rasime tavo ligą išgydomą.

Ar tu esi nerviškas ir nusiminęs, nusilpnėjęs, nuvargęs rytmetyj, truksta ukvatos, greitai pailstantis, gėdingas, piktu išrodantis, neužsitikintis, nusigąstantis, nespakainas ir užerzinantis?

Ar atmintis prasta, lenki draugiją, truksta energijos ir sveikatos, turi juodus paakius, pučkus, plėmus ar kokius nors pratrukimus ant skuros, nemorališkus sapnus, nubėgimus sėklos, patrotytą vyriškumą, lytišką nusilpnėjimą, neišsivysčiusias ar šaltas privatiškas dalis, nusistojimą šlapume palaikius per naktį, skausmą strėnose, inkstų ar puslės ligą, Puletekį, Pasididinimą Gyslių ar Užakimą Varpos?

Jeigu turi, mes gvarantuosim amžiną ir užtikrinantį išgydymą, jeigu mes rasime kad tavo liga yra išgydoma. Kožna periškada vedusiam gyvenime bus prašalinta. Rašyk pas mus prašydamas klausymo lakšto. Ligoniai yra gydomi su didžiausiu pasisekimu per laiškus. Gyduoles siunčiame be atkreipimo atydos, po visas dalis pasaulės.

Raszyk klausymo lakszto ir gausi rodą.

Offisas atidarytas kožną dieną nuo 10 ryto iki 4 po pietų ir vėl nuo 6 iki 7 vakare. Nedėliom ir Šventadienom nuo 10 iki 12.

Chicago Medical Clinic,

344 S. State Street, arti Harrison ul., CHICAGO, ILL.

Szaltinis Sveikatos

Plaukiantis Sergantiems.

Jei tau nusibodo landžioti pas visokius daktarapalaikius, varginti save liga ir leisti jai įsisenėti per nesumanymą tų daktarų ir jų neturėjimą gerų vaistų, arba vėl jei nusibodo tau nuodintis visokiais patentuotais vaistapalaikiais, kurie niekuomet negali ligos išgydyti, kadangi nėra pritaikyti prie stovio ligos ir padėjimo sergančio, ir ant galo nori buti sveiku ir laimingu, tai negaišinęs laiko ant visokių niekų, kreipkis tuojau asabiškai ar per laišką, aprašydamas savo ligą, prie D-ro E. C. Collins Medikališko Instituto, kuriame kuopasekmingiausiai išgydo visokias sunkias ir užsisenėjusias ligas kaip vyrų teip moterų; kožnas kas į jį nusiduoda, dėkavoja už išgydymą ir buna linksmas ant visados.

Daugumas stebisi, klausdami, kokiu budu su tokia pasekme Dro E. C. Collins Med. Institutas išgydo ligas, nuo kurių kiti daktarai, rankas nuleisdami atsisako?

Atsakymas lengvas: Tokiu budu, kad Dro E. C. Collins Med. Institutas New Yorke užlaiko daktarus specialistus, kurių pirmininku yra diplomuotas daktaras, proferius Universiteto; visus aprašymus ligų su atida ištiria specialistai po užžiura pirmininko profesoriaus, nuo menkiausių iki svarbiausių ligos apsireiškimų ir sutaiso vaistus atsakančius kožnam padėjimui ligos. Šitas Institutas užlaiko teipgi didžiausią krautuvę vaistų iš visų svieto šalių, terp kurių daugelis yra išrasta pačių Instituto daktarų, kurių niekur kitur nėgalima gauti. Išgydyme ligų nė vienas Institutas negali lygintis su Dro Collinso Institutu, už ką jį mokslinčiai pavadino ŠaltiniuSveikatos.

Iszgydytas nuo kosulio su dusuliu ir reumatizmo bei užsisenejusios vidurines ligos.
Jon. Zabukevicze
Box 86, Butte, Mont.

Kad iš šito šaltinio daugiausiai plaukia sveikatos ligoniams, tai matyt iš daugybės padėkavonių kurios tukstančiais kas mėnesis plaukia šitam Instutui; pagal prašymą dėkavojančių, kaipo pavyzdį, paduudame čion kelias:

Iszgydyta nuo sunkios moteriszkos vidurines ligos.
M. Vidiciene
Westwood, N. Y.

Garbingas Profesoriau!
Teikis priimti nuo manęs, prastos žmonos širdingą ačiu už išgydymą mano nuo nereguliariškos mėnesinės, varginusioe mane per 6 metus; kankino mane didelis plovimas, skaudėjimai strėnose, gėlimas vidurių, kojų, skaudėjimas galvos ir nusilpnėjimas; mėnesineti gi apsistojus baltosios vėl mane nalkino. Per visą tą laiką perleidau daug visokių daktarų ir suvartojau daug visokių aliejų, bei vynų, bet veltai ir tik kada aprašiau savo ligą jums tuojau nuo prisiųstų jųsų vaistų pasveikau ir toliau visai išgijau, imdama tuos vaistus, už kurius siunčiu Tamistai širdingą padėkavonę
T. Vyslockienė.
76 Saratoga St, Cohoes, N. Y.

Dauggalis Profesoriau ir Specialiste:
Su linksma širdžia pranešu Tamistai, kad esiu visai sveikas ir liuosas nuo reumatizmo skausmų ir dieglių pečiuose, rankose, kojose ir strėnose, kurie mane teip buvo suvargine, kad vos pašjau; perleidau daug daktarų vadinusių save specialistais, bet vis be naudos, kol nedasigirdau apie jųsų garsųjį Institutą, per kurį pilnai atgriebiau savo sveikatą, už ką esiu dėkingas iš širdies Drui E. C. Collins, velydamas pas jį kreiptis visiems savo tautiečiams. Išgydytasis,
Augustas Bokša,
1445 Hudson St., Allegheny City, Pa.

Mielas Profesoriau:
Pranešiu Tamistai, jog esiu pasveikęs iš ligos, nuo kurios mane gydėte — pertankaus šlapinimo, uždegimo puslės, lytiškos silpnybės, nubėgimo sėmens, nemigos, nerviškumo, skaudėjimo strėnose ir abelno nusilpnėjimo kaip yra aprašyta Jųsų knygoje ant pusl. 98 Vadovas į Sveikatą. Jųsų speciališki vaistai mane galutinai išgydė ir dabar džiangiuosi iš savo laimingo šeimyniško gyvenimo. Dėl artymo meilės noriu šitą pagarsinti apie tai savo vientaučiams, esantiems tokiame padėjime kaip mano, idant ir jie galėtų atgriebti savo sveikatą ir buti laimingais.
Fr. Mandinas,
Box 325, Mystic, Iowa.

Skaitytojau, jei tau nieks nepagelbėjo nuo kurios iš čion paduotų ligų, k. a.: Peršalimo, Kataro, Reumatizmo, Odos ligų — Spuogų; Užteršto kraujo, Nieżulio, Parkų; Ligų Plaučių, Kepenų ir Inkstų; Kosulio, Dusulio; Vidurinių ligų — Užkietėjimo, Nevirinimo, Abelno sugedimo vidurinės sistemos ir Skilvio; Sprando, Galvos skaudėjimo; Lytiško nusilpnėjimo—Negalėjimo, Netikusių sapnų, Nubėgimo sėklos nuo savižagystos ar kitokių priežasčių; Abelno sunykimo ant kuno ir proto, kaipo ir biaurių užsikrečiamų Lytiškų ligų, gydome šitame Institute su pastebėtina pasekme ir greitumu. Nuo Spiegimo ir Užimo galvoje ir ausyse; Vangumo, Geltligės, Menkos atminties. **Moterys** nuo Skausmingų, pertankių nereguliariskų mėnesinių ir baltųjų antdrapanių — velytina kreiptis tuojaus į šitą Institutą. Čion specialistai akylai ištiria ligas po priežiura pirmininko profesoriaus, kuris užtikrinęs kam išgydymą, visuomet savo žodį išlaiko. Nelauk todėl, bet pasijautęs nesveiku, tuojaus šaukis tikros pagelbos.

Jei gerai nesupranti savo ligos, prisiųsk 10c Stampoms persiuntimo kaštams, o apturėsi Prof. Dro D. C. knygą, 128 pusl. „Vadovas į Sveikatą", kurioje rasi aprasymą visų ligų. Toji knyga yra naudinga kaip sergantiems, teip ir sveikiems, Joje randasi didelį kolioruoti paveikslai sudėjimo žmogaus kuno ir naujai dadėta 11 apsireiskimų gemančio kudikio pas motiną viduriuose.

Kam sirgti ir varginti savę jei lengvai gali buti išgydytas, atsišaukdamas pas:

Dr. E. C. COLLINS, Medical Institute, 140 W. 34th St., New York City, N. Y.

Atsišaukiantiems asabiškai offisas (terp Broadway ir 7tos Ave.) aidaras kasdien nuo 10 iki 5 val. po pietų.
Vakarais: Utarninke, Seredoje ir Pėtnyčioje nuo 7 iki 8 val. Nedėliom: nuo 10 val. ryto iki 1 val. po pietų.